

ROMÂNIA
JUDETUL CARAS-SEVERIN
CONSILIUL LOCAL COPACELE
Nr. 5 din 15.03.2021

HOTĂRÂRE
privind actualizarea Strategiei de dezvoltare durabila a comunei Copacele in
perioada 2021-2027

Consiliul Local al comunei Copacele, intrunit in sedinta ordinara in data de 15.03.2021;

Avand in vedere:

- Strategia de dezvoltare durabila a comunei Copacele in perioada 2021-2027 elaborata de colectivul de redactare din cadrul Primariei comunei Copacele si Consiliului Judetean Caras Severin;

- expunerea de motive a Primarului comunei Copacele;

- avizul comisiei de specialitate din cadrul Consiliului Local Copacele;

In temeiul prevederilor:

- art. 129 alin. (1), alin. (2) lit. b) si lit. c), art. 134 alin. (1) lit. a) alin. (3) lit. a) si art. 196 alin. (1) lit. a) din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ;

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1 Se aproba actualizarea Strategiei de dezvoltare durabila a comunei Copacele in perioada 2021-2027, in forma prezenta in Anexa nr. 1 la prezenta hotarare.

Art. 2 Cu ducerea la îndeplinire a prezentei hotărâri se Primarul comunei Copacele si aparatul de specialitate al Primarului comunei Copacele.

Art. 3 Prezenta hotărâre se comunica:

- Instituției Prefectului Județului Caras Severin;
- Primarului comunei Copacele si aparatul de specialitate al Primarului comunei Copacele;
- Se aduce la cunostinta publica prin afisare.

PRESEDINTE DE SEDINTA

IHNATISIN ION

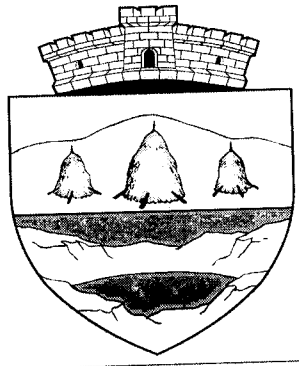
P. SECRETAR GENERAL

DOMANEANTU ALEXANDRU IOAN

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Consiliul Local Copăcele
Anexa nr. 1 la HCL nr. 5 din 15.03.2021

Județul Caraș-Severin

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI COPĂCELE 2021-2027

2020

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Colectivul de redactare: Primăria Copăcele

- 1 BILANIN Ioan - P. Primar**
- 2 POPOVICI Ioan - Viceprimar**
- 3 COVACI Dumitru- Consilier al Primarului**
- 4 DOMĂNEANȚU Alexandu – Compartiment agricol**
- 5 DULCA Daniela - Compartiment financiar**
- 6 FARA Ion Cornel - Compartiment juridic**
- 7 FILIP Petru Ion - Compartiment financiar**
- 8 HAȚEGAN Ioan - Compartiment urbanism**
- 9 MURGOI Petru - responsabil ISU**
- 10 ROSOCHA Maria - Compartiment social**

Consiliul Judetean Caras Severin

- 1. Bitea Cristian - Director DMSCUP**
- 2. Ungureanu Adina - Sef serviciu DMSCUP**
- 3. Garu Mariana - Consilier superior**
- 4. Miclosina Simona - Consilier superior**
- 5. Uzum Cosmin - Consilier superior**
- 6. Milos Olga - Consilier superior**
- 7. Pasolea Adina - Consilier superior**
- 8. Ananuta Marian - Consilier superior**

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

CAPITOLUL 1

PRINCIPIILE ELABORĂRII STRATEGIEI ȘI ANALIZA AGENȚILOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ

1.1. PRINCIPIILE ELABORĂRII STRATEGIEI

Principiile care au stat la baza elaborării acestei strategii au fost următoarele:

- *principiul cunoașterii trăsăturilor locale*; Strategia a fost elaborată cu sprijinul angajaților Primăriei Copăcele, care cunosc foarte bine realitățile din această comună.
- *principiul realității*; Acest plan strategic reprezintă potențialul stadiului de dezvoltare și baza de la care se pleacă în cadrul proceselor dezvoltării durabile.
- *principiul continuității și sustenabilității*; Strategia va fi îmbunătățită continuu și după adoptarea acesteia de către primărie și aprobarea Consiliului Local al comunei Copăcele.
- *principiul armonizării cu obiectivele de dezvoltare existente la nivelul Uniunii Europene*.

Interesul pentru acest tip de activitate a fost dat de faptul că implementarea strategiei de dezvoltare durabilă locală în coroborare cu strategia de dezvoltare durabilă la nivel regional, național și european va conduce la reducerea disparițiilor din cadrul spațiului rural.

Utilitatea elaborării planurilor de dezvoltare strategică este susținută de argumente, care în esență vizează:

Utilizarea resurselor umane și logistice existente, elaborarea unui plan strategic de dezvoltare locală contribuie, pe termen mediu și lung, la gestionarea mai eficientă a resurselor locale (resurse umane, financiare, logistice, etc.), permițând mobilizarea la cote superioare a acestor resurse în vederea atingerii obiectivelor propuse în cadrul planurilor de dezvoltare;

Existența unui plan de dezvoltare creează/facilitează obținerea resurselor financiare care să susțină procesele de dezvoltare la nivel local. Planul strategic clarifică pentru toți factorii implicați în programele de ajustare sau dezvoltare socială care sunt obiectivele urmărite de autoritățile locale pe termen mediu și lung, rolul strategiei de dezvoltare fiind acela de a modifica optica elaborării unor strategii conjuncturale prin care se urmărește elaborarea „strategiilor de supraviețuire imediată” (satisfacerea unor nevoi imediate). Această perspectivă imediată trebuie înlocuită cu perspectivele dezvoltării strategice pe termen mediu și lung.

Scopul acestei lucrări este de a realiza o diagnoză a spațiului rural la nivelul comunei, în vederea identificării principalelor probleme cu care se confruntă această comunitate, precum și definirea unei strategii de dezvoltare durabilă locală. Diagnoza acestui spațiu a fost realizată pe baza datelor statistice și evaluarea activității administrației publice locale.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

1.2. ANALIZA ȘI MONITORIZAREA AGENȚILOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Implicarea comunității în programele de dezvoltare locală presupune asumarea direcțiilor de acțiune în ceea ce privește planificarea strategică de către unitățile de dezvoltare: sat sau comună. Procesul de participare a comunității implică valențe *educaționale* (existența unor modele și practici care să fie însușite de către membrii activi ai comunității), *politice* (acest aspect presupune posibilitatea comunității de a impune anumite decizii, precum și dreptul de a controla persoanele care le reprezintă interesele), *economice* (vizează în principal susținerea comunității privind participarea cu bani, bunuri sau muncă voluntară) și *organizaționale* (în această situație este necesară existența unor cadre instituționale care să orienteze sau să mobilizeze resursele în ceea ce privește procesele de dezvoltare comunitară, în cadrul acestui capitol trebuie subliniată importanța agenților de dezvoltare locală).

Implicarea comunității în programele de dezvoltare locală presupune de asemenea, identificarea de resurse și parteneri pentru dezvoltarea locală, responsabilitatea definirii strategiilor de dezvoltare locală și responsabilitatea inițierii unor programe de dezvoltare locală și corelarea acestora cu programe și strategii de dezvoltare în plan național, regional sau european.

În cele ce urmează se consideră ca fiind importantă prezentarea politici de coeziune a Uniunii Europene, a Planului Național Strategic de Dezvoltare 2021-2027 și a Strategiei de Dezvoltare a Regiunii Vest, pentru a observa în ce măsură prezentul Plan de Dezvoltare Strategică se integrează în principiile stabilite în cadrul acestor strategii naționale și regionale, elaborate în concordanță cu reglementările Uniunii Europene.

1.2.1. CONCEPTUL DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Primăria Copăcele își propune reactualizarea strategiei de dezvoltare durabilă cât mai ancorată în realitatea actuală a Regiunii Vest, a țării și a Uniunii Europene. La actualizarea acestei strategii se dorește participarea și consultarea largă a societății civile la nivel local, premiză a realizării unei bune și larg acceptate Strategii de Dezvoltare Durabilă Locală.

Actualizarea acestei strategii s-a realizat cu sprijinul angajaților Primăriei comunei Copăcele, a grupurilor de lucru constituite la nivel de comunitate evidențiindu-se faptul că această zonă are nevoie de o gândire unitară cu privire la căile de acces către o dezvoltare durabilă, în pas cu cerințele europene.

Strategia de dezvoltare a zonei Copăcele se dorește înainte de toate a fi un ghid, care să permită - în următorii ani - corelarea acțiunilor, până acum de regulă disparate, ale factorilor de decizie locali, din structurile administrative sau din organizațiile obștești și politice, care pot și trebuie să contribuie la progresul comunității.

Strategia de dezvoltare regională, ca ansamblu de politici și strategii ale autorităților publice centrale și locale, elaborate în scopul îmbunătățirii performanțelor economice ale unor arii geografice constituite în Regiuni de Dezvoltare (care beneficiază de sprijinul Guvernului României, al Uniunii Europene, al altor autorități naționale și internaționale), trebuie să pornească de la nevoile de dezvoltare locală, pe care să le sincronizeze cu cele de dezvoltare națională.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Strategia de dezvoltare locală durabilă a comunei Copăcele a fost elaborată în strânsă legătură cu Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Vest și prioritățile identificate de Planul Național de Dezvoltare.

În perioada următoare, obiectivul general al strategiei de dezvoltare regională este: *Creșterea gradului de atractivitate și competitivitate al regiunilor prin îmbunătățirea infrastructurii economice, infrastructurii de transport și întărirea coeziunii sociale.* Obiectivul nu poate fi îndeplinit însă fără înlăturarea disparităților intraregionale. Zonele agricole nedezvoltate, implicit zona Copăcele reprezintă un exemplu de disparitate, atât în județul Caraș-Severin, cât și în Regiunea Vest.

Înlăturarea cauzelor acestor disparități presupune la nivel de regiune următoarele priorități:

- dezvoltarea rurală;
- dezvoltarea și reabilitarea infrastructurii de transport;
- dezvoltarea mediului de afaceri;
- dezvoltarea resurselor umane și a serviciilor sociale.

Strategia de Dezvoltare Regională a Regiunii Vest a identificat prin dezbateri publice 5 obiective specifice :

- Asigurarea suportului de infrastructură pentru dezvoltarea durabilă;
- Dezvoltarea unor produse de marcă regională și promovarea unor afaceri specifice regiunii;

- Integrarea socio-economică a grupurilor și comunităților dezavantajate;
- Dezvoltarea de rețele parteneriale și acțiuni strategice coordonate;
- Promovarea economiei bazată pe cunoaștere și formare continuă.

Dezvoltarea județului Caraș-Severin este axată pe următoarele priorități și măsuri:

- *dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport și comunicații* (drumuri județene, comunale, drumuri de acces spre zone agricole etc.), în special cele spre zonele cu potențial turistic;

- *dezvoltarea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii pentru cele cinci servicii comunitare de utilități publice:* alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, salubritatea localităților și gestiunea deșeurilor solide, alimentare cu energie termică în sistem centralizat, transport public local de călători și iluminat public;

- *îmbunătățirea sistemelor de management sectorial de mediu* prin: construirea și modernizarea sistemelor specifice de management al deșeurilor, reducerea impactului deșeurilor asupra mediului, implementarea măsurilor necesare pentru protecția mediului, îmbunătățirea calității managementului deșeurilor, împădurirea terenurilor degradate, protecția/extinderea de arii protejate și rezervații naturale etc;

- *dezvoltare economică prin sprijinirea afacerilor*, prin crearea unor locații specifice și promovarea produselor industriale și a serviciilor pe piața externă și internă;

- *creșterea ocupării și dezvoltarea resurselor umane* prin promovarea măsurilor active de ocupare a forței de muncă disponibilă și dezvoltarea sistemului de formare profesională inițială și continuă, modernizarea serviciilor publice de ocupare a forței de muncă, aplicarea de strategii în domeniul ocupării și formării profesionale, instituționalizarea dialogului social în domeniul ocupării și formării profesionale, combaterea șomajului în rândul tinerilor și a șomajului pe termen lung;

- *dezvoltarea turismului* prin reabilitarea/modernizarea infrastructurii de bază (capacități de cazare, baze de agrement, stațiuni turistice, sisteme de utilități publice) și prin

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

acțiuni constante de promovare a tuturor produselor turistice specifice județului; turism montan, balnear, de aventură, speoturism religios, de week-end, de croazieră, industrial etc.;

- *dezvoltare rurală*, prin: dezvoltarea și diversificarea economiei rurale, utilizarea durabilă a terenurilor agricole și forestiere, îmbunătățirea calității producției și produselor agricole, sprijinirea valorificării produselor agricole, promovarea unui program de investiții în ferme vegetale noi, adresat cu prioritate tinerilor, asigurarea asistenței tehnice de specialitate în procesul dezvoltării activităților agricole etc.;

- *sănătate și asistență socială* prin: dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate, îmbunătățirea și extinderea sistemului de servicii sociale și comunitare, îmbunătățirea asistenței medicale în mediul rural, înființarea de unități medico-sociale, reducerea sărăciei și marginalizării sociale;

- *învățământ și cultură* prin dezvoltarea infrastructurii din învățământ, dezvoltarea infrastructurii din domeniul culturii, creșterea calității educației, reconstrucția învățământului rural, acces egal la educație, dezvoltarea instituțională a educației permanente, susținerea socială a elevilor pentru frecventarea școlilor, sporirea eficienței acțiunilor de orientare profesională realizate în școli, organizarea de tabere multiculturale;

- *întărirea parteneriatului cu ONG-urile* în procesul de elaborare și aplicare a politicilor publice;

- *eficientizarea și modernizarea administrației;*
- *prevenirea și combaterea criminalității.*

Strategia de Dezvoltare Locală Durabilă a comunei Copăcele are la bază prioritățile și măsurile de dezvoltare ale județului, propunându-și însă reducerea disparităților social-economice la nivel județean și regional dintre această zonă agricolă, precum și din celelalte zone agricole din județ.

Ca elemente cheie ale strategiei de dezvoltare durabilă a zonei Copăcele se preconizează:

- creșterea atractivității mediului de afaceri prin adoptarea unor reglementări locale coerente și stabile, vizând atragerea investitorilor autohtoni și străini;

- îmbunătățirea infrastructurii fizice (tehnice) și instituționale dependente de administrația publică locală, astfel încât toți locuitorii comunei să beneficieze de alimentare cu apă, canalizare, electricitate, mijloace de comunicație, infrastructură rutieră, infrastructura de sănătate publică și asistența socială, etc.;

- creșterea performanțelor din domeniul agro-silvic prin crearea de instrumente de producere și de valorificare a resurselor agricole din satele aparținătoare comunei;

- identificarea și redarea în circuitul economic al unor terenuri intravilane eliberate de sarcini;

- Strategia va mai avea în vedere asigurarea participării locuitorilor la o viață culturală activă, sprijinirea activității tuturor cultelor din zonă.

- Conceptul de dezvoltare durabilă locală acordă importanța cuvenită asigurării condițiilor de nivel calitativ ridicat a serviciilor de sănătate și a celor de asistență socială pentru persoanelor și grupurilor defavorizate: șomeri, handicapați, copii instituționalizați, persoanelor rămase temporar fără locuință etc.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Dezvoltarea durabilă locală a comunei Copăcele presupune implementarea unui set de măsuri și acțiuni specifice în sectoarele prioritare, care să conducă la îmbunătățirea potențialului economic și social al comunei.

Importanța mediului rural și dificultățile economice cu care acesta se confruntă, impun dezvoltarea unei agriculturi competitive și integrate mediului natural, economic și social. De aceea, trebuie inițiate și coordonate acțiuni pentru *dezvoltarea sectorului producției agricole, industriei agroalimentare și mediului de afaceri agricol.*

Prin politici publice specifice, se va urmări realizarea următoarelor obiective:

- Finalizarea reformei proprietății funciare;
- Stimularea transformării gospodăriilor țărănești în ferme agricole familiale cu caracter comercial, formarea clasei de mijloc în spațiul rural;
- Alocarea eficientă a resurselor bugetare pentru sprijinirea producătorilor agricoli;
- Sprijinirea valorificării producției agricole prin măsuri de piață;
- Dezvoltarea și modernizarea satelor;
- Gestionarea durabilă a mediului;
- Reforma instituțională.

Principalele orientări strategice sunt:

- *îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol și forestier;*
- *îmbunătățirea mediului și a regiunilor rurale;*
- *creșterea calității vieții în zonele rurale și încurajarea diversificării;*
- *construirea capacității locale de ocupare a forței de muncă și de diversificare;*
- *transpunerea priorităților în programe;*
- *complementaritatea cu alte instrumente comunitare.*

Aceste obiective pot fi atinse prin măsuri integrate ce presupun investiții în:

- reabilitarea infrastructurii de transport, a căilor de comunicație locală, de acces spre zonele agricole și forestiere, precum și măsuri de siguranță a traficului;
- reabilitarea și dezvoltarea utilităților publice;
- reabilitarea ecologică a zonelor publice cu valoare turistică și istorico-culturală;
- dezvoltarea infrastructurii de afaceri;
- implementarea de proiecte pentru:
  - renovarea și dezvoltarea satelor;
  - modernizarea fermelor ;
  - pentru creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

CAPITOLUL 2

ANALIZA SOCIAL – ECONOMICĂ A COMUNEI

2.1. DATE ISTORICE

Comuna Copăcele a fost înființată prin Legea nr.2 din 16 februarie 1968 privind organizarea administrativă a teritoriului Republicii Socialiste România, fiind compusă din patru sate: *Copăcele*, reședință de comună, *Zorile*, *Ohaba-Mâtnic* și *Ruginosu*.

Copăcele și Zorile sunt localități cu populație majoritar de etnie ucraineană, iar Ohaba-Mâtnic și Ruginosu sunt ocupate cu populație românească.

Apariția ucrainenilor în zona Dealurilor de Vest este strâns legată de condițiile grele de viață din Ucraina la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea.

La sfârșitul secolului al XIX-lea, ucrainenii din zona Carpaților Păduroși de pe malul drept al Tisei trăiau într-o sărăcie generală, apariția lor în zona Copăcele fiind legată de marile exploatații forestiere de la începutul secolului al XX-lea. Condițiile grele de viață ale ucrainenilor, care au fost deposedați de terenurile agricole, iar animalele și cerealele nu le aparțineau, i-a determinat să-și părăsească locurile dragi și să migreze spre alte zone în căutarea unei vieți mai bune.

Pentru a-și hrăni familiile, bărbații ucraineni (în mare majoritate tăietori de lemne), au plecat în căutare de lucru, unii ajungând în Serbia, Bosnia, Slovenia și chiar dincolo de ocean, iar alții, în Banat, care, pe vremea respectivă, făcea parte din Imperiul Austro-Ungar, procesul de migrare continuând până în anul 1920 (I.Câmpeanu, 2008).

Apariția locurilor de muncă în Banat s-a datorat în principal dorinței proprietarilor de moșii să exploateze masa lemnoasă, unii dintre aceștia făcând mai multe deplasări în localitățile din Carpații Păduroși pentru a aduce muncitori forestieri, dispuși, după defrișări, să cumpere pământul. Ucrainenii veniți în Banat ar fi putut să se așeze și să întemeieze sate în lunca Timișului, dar s-au temut ca nu vor avea lemn pentru construcția caselor și pentru încălzit.

După exploatarea pădurilor, cei veniți s-au așezat pe moșia Kopacz (de unde vine și denumirea satului *Copăcele*), a lui Vorosy Henrik, înființând satul Copăcele, respectiv pe moșia lui Henric Tauber și David Hubs, pe care au înființat satul Zorile, între anii 1906-1910. Prin mijlocul moșiei Kopacz, trecea de la nord la sud drumul de pământ care făcea legătura între Mâtnicu-Mare și Ohaba-Mâtnic, iar paralel cu drumul era linia ferată îngustă (mocănița), pe care trenul transporta material lemnos spre gara Căvăran, locomotiva fiind pusă în mișcare cu ajutorul aburilor. Singurele construcții pe moșie au fost o moară, unde măcinau locuitorii de la Ohaba-Mâtnic și Mâtnicu-Mare și un grajd de vite, în locul unde se află în prezent clădirea școlii. Așadar, primele familii de ucraineni care s-au stabilit pe aceste moșii, au fost nevoite să locuiască în grajdurile existente sau și-au amenajat mici adăposturi spre a fi feriți de intemperiiile naturii, până când au reușit să-și construiască colibe sau căsuțe din lemn și adăposturi pentru animale. (I.Câmpeanu, P.Câmpeanu)

Pentru vânzare moșia Copăcele a fost împărțită în parcele, după calitatea solului, astfel: 3,48ha numai locuri pentru casă, 0,29ha și 0,14ha arabil, restul pădure, iar oamenii trebuiau să defrișeze terenurile ca să cultive cereale sau cartofi, lucrând pământul cu săpăliga și sapa. Așadar, între Vorosy Henric din Arad și cele 133 de familii care au cumpărat pământul a fost întocmită o încheiere (Vegzes), nr.8042 din 19 mai 1912 la

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Lugoj, unde au fost trecute numerele fiecărei parcele, numele și prenumele cumpărătorului, fiecare dintre cele 133 de familii primind câte un exemplar din acest document.

Localitatea *Zorile*, a doua din comună cu populație majoritar ucraineană, inițial purta denumirea „Zoltan Folvo”, după primul proprietar al pământurilor, tranziția oficială la actualul nume fiind atestată în anul 1923. Primele locuințe și celelalte construcții gospodărești din localitate au fost amplasate în părțile mai joase, de-a lungul pârâului ce străbate localitatea, cu posibilități prielnice de asigurare a apei potabile. Cei care au sosit mai târziu au fost nevoiți să-și amplaseze micile gospodării în părțile mai lăturalnice.

Sosirile în grupuri mari a noilor locuitori, au ridicat destule probleme, dar s-a manifestat întrajutorarea între oameni, familiile nou venite fiind găzduite în gospodăriile deja existente, până când aceștia și-au rezolvat rosturile propriilor gospodării. Cea mai mare parte a locuitorilor a cumpărat, în prima etapă pământ mai puțin, în raport cu posibilitățile fiecăruia, alte familii fiind nevoite să se împrumute la Banca Agricolă Maghiară.

Atestarea documentară a achiziției de pământuri din localitatea *Zorile* este actul de vânzare-cumpărare a pământului (*Vegzes*), cu nr. 5120 din anul 1911, stabilit între deținătorii moșiilor, *Tauber Henrich* și *David Hubich*, cu reprezentanții Băncii Agricole Maghiare și cumpărători. În acel document, facilitat de avocatul *Zoltan Imre Falva* erau nominalizate 161 de familii devenite proprietare, cu evidențierea numerelor topografice, care sunt valabile și astăzi.

O altă atestare documentară este dată cu ocazia achiziției de pământuri din comuna *Zgribești* (aflată în județul *Timiș* în prezent), precum și din alte sate, de către oamenii din *Zorile*.

În anul 1921, prin Ordonanța nr.4837, judecătoria *Lugoj* a stabilit clauzele schimbului de proprietăți asupra terenurilor dobândite, nominalizându-se 91 de cetățeni din *Zorile*, prilej cu care s-a conturat și hotarul dintre satele *Zorile* și *Zgribești* având denumirea *ZAD* (în limba ucraineană *SPATE*). Aceste noi achiziții au fost posibile prin noi împrumuturi bancare, dar și prin agonisirea unor economii legate de bunele recolte de după defrișare. În afara pământurilor cumpărate de ucraineni, atât în localitatea *Copăcele*, cât și în *Zorile*, proprietarii moșiilor au donat unele parcele de teren în folosul obștesc (cimitir, biserica și școala).

Prima atestare a satului *Ruginosu* datează din 1411, Biserica a fost construită în 1862, în perioada interbelică, localitatea făcea parte din plasa *Sacu*, Județul *Caraș-Severin*.

Prima atestare a satului *Ohaba-Mâtnic* datează din 1370, în perioada interbelică localitatea făcea parte din plasa *Sacu*, Județul *Caraș-Severin*, *Ohaba* înseamnă înlesnire.

2.2. POZIȚIA GEOGRAFICĂ

Comuna *Copăcele* este așezată în partea de nord a județului *Caraș-Severin*, pe dealurile *Sacoșului*, la o distanță de 25 km față de municipiul *Caransebeș*, 35 de km față de localitatea *Lugoj* și aproximativ 30 km față de municipiul *Reșița*, fiind cuprinsă între paralela 45*30 latitudine nordică și meridianul 22*6 longitudine estică.

Comuna *Copăcele* este amplasată în partea de nord a județului *Caraș – Severin*, învecinându-se cu:

- nord – comuna *Sacu*

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

- nord- est și est - comuna C- tin Daicoviciu
- sud- est - municipiul Caransebeș și comuna Pălăniș
- sud – comuna Brebu
- sud – vest - comuna Zorlențu Mare
- nord – vest - comuna Știuca, județul Timiș.

Din punct de vedere al încadrării geografice, teritoriul administrativ al comunei Copăcele se situează între următoarele coordonate geografice:
45°25'59.94" - 45°32'03.31" latitudine nordică și
22°01'31.35" - 22°07'38.19" longitudine estică.

Figura 1 – Poziția comunei Copăcele în cadrul județului Caraș - Severin

Comuna Copăcele are o suprafață de 51,12 kmp, din care 17,65 kmp suprafața intravilan, iar 33,47 kmp teren extravilan, având dimensiuni reduse în raport cu întinderea celorlalte comune din județ. Comuna este formată din satele Copăcele (centru de comună), Zorile (cu populație majoritar de origine ucraineană), Ohaba-Mâtnic și Ruginosu (cu populație majoritar română).

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

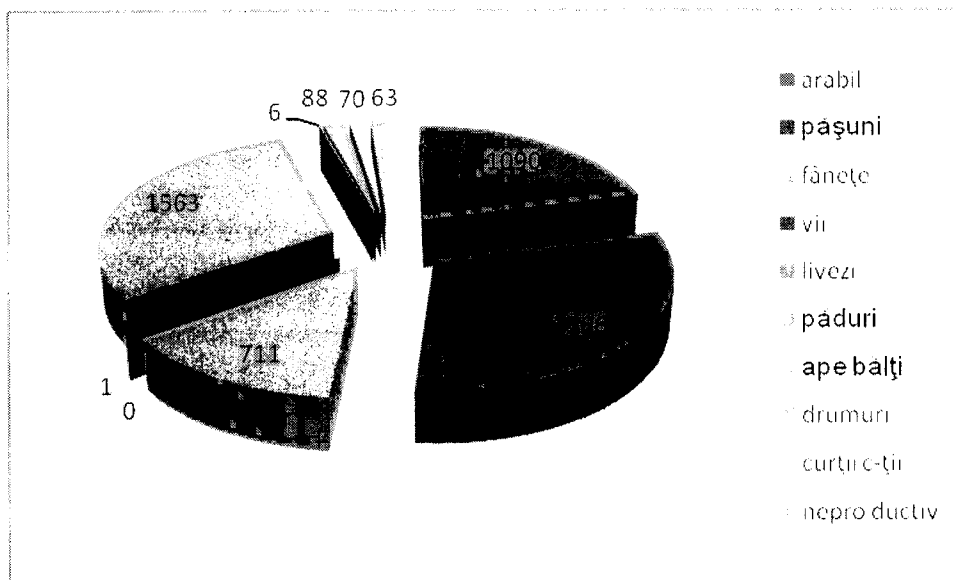
Din punct de vedere al accesibilității, comuna este situată în afara rutelor principale de trafic rutier, nu este deservită de linii de căi ferate. Artera principală de circulație este DJ 608 B, ce se ramifică din DN 6 în localitatea Căvăran și merge până la localitatea Brebu, unde intră în DN 58, trecând prin centrul satelor Copăcele și Ohaba Mâtnic. Din DJ 608 B se ramifică DC 9, Copăcele - Zorile și DC 5, Ohaba Mâtnic – Ruginosu, continuând cu DC 7 Ruginosu - Cornuțel Banat (comuna Păltiniș).

Din punct de vedere al mărimii comunei, în cadrul județului, aceasta se situează în categoria comunelor cu o suprafață mică - 5158 ha teritoriu administrativ, față de maxim 38.000 ha - Comuna Zăvoi și minim 2200 ha - Comuna Ocna de Fier. Cu populația celor 4 localități ale comunei Copăcele de 1110 locuitori, rezultă o densitate a locuitorilor în teritoriu de 46,6 loc/kmp.

Folosințele terenurilor din cuprinsul teritoriului sunt prezentate în bilanțul teritorial existent, la nivelul anului 2020. Suprafața agricolă ocupă 65,3 % din suprafața totală a comunei, iar suprafața neagricolă ocupă 34,7 %. Raportat la suprafața agricolă, predomină terenurile ocupate cu pășuni, care reprezintă 54,2 %, iar terenurile arabile ocupă 21,1 %. pădurile (28,5%) și pășunile (21,8%). Pădurile ocupă 30,3 % din suprafața totală.

Tabel 1 BILANȚ TERITORIAL total al unității administrative Copăcele – decembrie 2019

Agricol - 3368 - 65,3 %					Neagricol - 1790 - 34,7 %					Total general [ha]
arabil	pășuni	fânețe	vii	livezi	păduri	ape bălți	drumuri	curții c-ții	nepro ductiv	
1090	1566	711	0	1	1563	6	88	70	63	5158
32,4%	46,5%	21,1%			87,3	0,4	4,9	3,9	3,5	100%
21,1%	30,4%	13,8%			30,3	0,1	1,7	1,4	1,2	100%

Figura 2 BILANȚ TERITORIAL total al unității administrative Copăcele – decembrie 2019

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Localități componente

- Copăcele – localitate de reședință de comună, cu o populație de 421 locuitori
- Zorile - localitate aparținătoare, cu o populație de 525 locuitori
- Ohaba Mâtnic- localitate aparținătoare, cu o populație de 274 locuitori
- Ruginosu – localitate aparținătoare, cu o populație de 137 locuitori.

2.3 CADRUL NATURAL

2.3.1 Relief

Teritoriul comunei Copăcele este situat în zona piemonturilor vestice ale Banatului, în perimetrul Pogănișului. Ca subgrupă de relief, Dealurile Pogănișului fac parte din grupa de relief mai mare, Dealurile Sacoș - Zăgujeni.

Formarea acestei unități de relief este strâns legată, atât de tectonica părții apusene a Carpaților Occidentali, care în neogen au fost supuși unor mari fracturi și scufundări tectonice, cât și de evoluția Lacului Panonic. Într-adevăr, peste depozitele lacustre pliocene, îngrămadite sub munte și în golfurile tectonice în cuaternar există o puternică acumulare de aluviuni, cu grosimi mari, aduse de râurile din est. După retragerea lacului pliocen din Câmpia Tisei, provocată de mișcările de ridicare ale scoarței mari accentuate în apropierea munților, văile râurilor s-au adâncit în câmpia lacustră, transformând-o treptat într-o câmpie piemontană colinară.

Foto 1 – aspectul general al reliefului la nivelul comunei

Teritoriul prezintă în general o înclinare de la sud către nord, altitudinea maximă este de 330 m în sud și scade la 250 m în nord pentru formele înalte și de 220 m în sud, scade la 180 m în nord pentru văile întâlnite. Rezultă deci diferențe de nivel de 110 m până la 70 m, diferență care se reflectă printr-o puternică energie de relief.

Interfluviul Mâtnic – Mâtnicelu este format în cea mai mare parte dintr-o culme deluroasă care pornește din zona La Izlaz spre nord-est până în Vf. Ohaba Mâtnic (304.3

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

m), cotește ușor spre nord – nord-vest până în Dealul Stilca (289 m), apoi din nou spre nord-est până în Dealul Caprei (306.6 m), după care coboară lin până la altitudinea de 272.5 m în extremitatea nord-estică a comunei și se termină în Dealul Mare (236 m) pe teritoriul comunei vecine. Din culmea principală pornesc mai multe ramificații spre cele două văi, cele mai însemnate fiind Dealul Ruginosu (301 m) și Dealul lui Marin (285 m), pe partea dreaptă, către valea pârâului Mâtnic.

Partea de vest a comunei se caracterizează printr-un relief deluros mai puțin fragmentat, cu altitudini care depășesc 300 m în dealurile din zona de obârșie a Văii Slăveni. Altitudinea scade spre nord, conform cu înclinarea generală a teritoriului comunei, ajungând la 300 m în Dealul Pietrosu, respectiv 268 m în Dealul Șerban.

Din punct de vedere geomorfologic se disting trei unități principale de relief:

- **coline piemontane**, parte a dealurilor piemontane vestice, care reprezintă un grad mare de fragmentare și în consecință, un caracter foarte variat al microreliefului;
- **terasa piemontană**, lungă de cca. 3 km și lată între 400- 700 m, situată în partea de nord a arealului;
- **zona de luncă intracolinară**, care încorporează albiile unor foste cursuri de apă torențiale mai adânci care apar, în prezent, sub forma unor lunci cu lățimi variabile, ce oscilează între 50 și 200 m.

Altitudinea dealurilor piemontane variază între 180 – 530 m. Vârful cel mai înalt este culmea Paligrad din masivul Măgura de 530 m.

Dealurile piemontane vestice, cu un grad mare de fragmentare, prezintă un caracter foarte variat al microreliefului. Elementele componente însăși sunt diversificate, prezentând următoarele caracteristici generale:

- Culmile principale sunt foarte înguste: orientarea generală este pe direcția sud - vest către nord - est;
- Culmile principale sunt afectate de numeroase ramificații a căror orientări prezintă înclinări de 40-90° față de cele ale culmilor către care converg. Culmile din această zonă a căror lățime este de 10 m până la 80 m constituie cumpene de depășirea apelor, mult mai accentuate în partea inferioară;
- Versanții, foarte neuniformi de-a lungul liniei de scurgere a apelor, prezintă terase foarte dese, de suprafețe foarte mici. Acestea prezintă de asemenea foarte dese învăluri (fragmentări) delimitate de șiroiri de ape, de ogașe sau de ravene. Expozițiile pe versanți sunt foarte variate, păstrând totuși ca linie generală, pe cele perpendiculare orientării lor. Fantele au o înclinare cuprinsă între 2-40 % și lungimi de 80 m până la 600-700 m. Versanții se termină în văi foarte înguste (de la 2 m la 40-50 m) în care se întâlnesc microlunci coluviale cu regim pedoclimatic specific.

Zona terasei piemontane este delimitată în partea de nord a teritoriului, la hotarul administrativ al Mâtnicului Mare (la est) și al Zgribeștiului (la nord și vest).

Această terasă este lungă de cca 3 km și lată de 400 m până la 700 m. Terasa (cu aspect pladron larg) are o ușoară înclinare spre nord. Aspectul general este plan, prezentând în partea de vest o trecere bruscă (spre o microluncă ce aparține teritoriului Zgribești) formată din soluri puternic erodate, rupturi mici alunecate; de menționat, de asemenea, existența în partea de nord a unei fragmentări cu aspect de vâlcea cu pante ușor înclinate în formă de Y.

Zona de luncă intracolinară marchează albiile unor foste râuri torențiale, mai adânci, care apar azi sub forma unor lunci înguste de 50 m până la 150-200 m (variabile de-a lungul cursurilor acestora).

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Această zonă este reprezentată de luncile formate:

1. de-a lungul pârâului Mâtnicel, în sud-estul teritoriului (străbate satul Ruginosu);
2. de-a lungul micilor cursuri cu apă permanentă din Valea Ștefii și Valea Ursului, care străbate teritoriul din partea de vest și sud vest; se unesc și apoi străbat Ohaba Mâtnic și Copăcele.

Variațiile formelor de relief au creat diferențieri ecologice evidente, cu soluri pe care natura vegetației apare cu caracteristici specifice formelor de mezo și macro topoclimat.

Se remarcă în acest sens, prezența solurilor mature din zona terasei, a solurilor tinere și a celor în formare din zona colinelor piemontane, precum și a solurilor coluve-aluviale din zona luncilor intracolinare sau a microluncilor coluviale.

2.3.2 Geologie și litologie

Aspectul geologic al zonei Copăcele, în strânsă corelație cu cele trei unități geomorfologice delimitate este determinat de formațiunile geologice a căror repetiție în spațiu și timp se prezintă astfel:

- zona dealurilor piemontane din cadrul teritoriului cercetat, aparține perioadei de trecere de la Neogen către Cuaternar.

Concluzia aceasta rezultă, atât din literatura de specialitate (harta geomorfologică a României – editată la Institutul Geologic în 1968), cât și din formațiunile geologice întâlnite în teren, respectiv pietrișuri, nisipuri și argile (nisipoase) depozitate gravitațional și sedimentate în bazinul post tectonic al fostului lac Panonic.

În această zonă, rocile mamă sunt constituite din argile sau din nisipuri slab grosificate.

Zona teraselor piemontane, a cărei vârstă se situează în Cuaternar, cuprinde formațiuni geologice alcătuite în bazinul post tectonic al fostului lac Panonic; depozitele sunt formate din pietrișuri, nisipuri și argile nisipoase.

2.3.3 Hidrografia și hidrologia

Teritoriul Copăcele se încadrează în bazinul hidrografic al râului Timiș, care curge cu direcția sud spre nord, în partea de est, la cca 10-12 km.

Rețeaua hidrografică este reprezentată de:

- Văi cu ape permanente dintre care se pot menționa:
  - Valea pârâului Mâtnicel, curs cu debit permanent dar foarte mic în perioadele secetoase; acest pârâu străbate satul Ruginosu și curge din direcția sud vest spre nord est;
  - Valea Ursului, lungă de cca 2,5 km la sud vest de satul Ohaba Mâtnic, curge pe direcția sud către nord;
  - Valea Ștefii, de cca 2 km lungime, curge din direcția nord vest către sud est. Această vale se unește cu valea Ursului la cca 1km sud vest de satul Ohaba-Mâtnic, luând denumirea de Vâna Secănească, care traversează acest sat, merge spre nord, traversează Copăcele, după care părăsește teritoriul și se îndreaptă spre râul Timiș. În ultimul deceniu în perioade secetoase s-a întâmplat ca acest pârâu să sece;
  - Valea satului (Valea Slaveni), cu debit mic (scade aproape complet în perioadele de mare secetă), străbate cătunul Zorile din direcția sud spre nord și are o lungime de cca 3,5 km.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Luncile văilor menționate sunt supuse o bună parte din timpul anului inundațiilor; acestea din cauza faptului că acestea constituie rețeaua naturală de colectare a apelor de suprafață din cadrul teritoriului, cât și a nivelului ridicat al apelor freatice întâlnite între 1m și 2 m în perioadele de timp secetos și la 0,7 m - 0,5 m sau chiar la suprafață în rest.

- Straturi acvifere temporare la baza pofilelor de sol, există în general în zonele cu alunecări semnificative.

- Există izvoare de coastă, situate de-a lungul văilor de eroziune, mai ales către punctele de origine ale acestor văi, precum și pe marginile luncilor pâraielor ce străbat teritoriul.

2.3.4 Clima

Caracterizarea climatologică a zonei comunei Copăcele este făcută analizând date de la stațiile meteorologice Caransebeș și Reșița, aflate la cca 14-15 km sud-est și respectiv la cca 28-30 km sud-vest (în linie aeriană). Se folosesc, de asemenea, date (rezultate prin interpretate) din Atlasul Climatologic al RSR (editat 1966). Perioadele de observații sunt cuprinse între 1896-1955, respectiv 59 de ani.

De asemenea, se remarcă, cu titlul de informație locală, observațiile făcute de către localnici.,

Temperatura

Temperatura medie anuală:

- stația Caransebeș 10,5°C
- Atlas Climatologic 10,0°C; media 10,3°C

Temperatura maximă absolută: 39,2°C (Caransebeș)

Temperatura minimă absolută: -32,2°C (Caransebeș)

Amplitudinea maximă: 71,4°C (Caransebeș)

Suma gradelor de temperatură în perioada de vegetație din 1 III până în 31 X este:

- Caransebeș: 3655,2°C
- Atlas Climatologic: 3535,0°C
- Media: 3595,1°C

Media semnalizării primei zile cu temperatură medie $\geq 0^{\circ}\text{C}$ este 21.II.

Media semnalizării primei zile cu temperatură medie $\geq 5^{\circ}\text{C}$ este: 21.III

Media semnalizării primei zile cu temperatură medie $\geq 10^{\circ}\text{C}$ este: 11-21.IV

Media semnalizării primei zile cu temperatură medie $\geq 15^{\circ}\text{C}$ este: 11-21.V

Media semnalizării ultimei zile cu temperatură medie $\geq 0^{\circ}\text{C}$ este: 21.XII

Media semnalizării ultimei zile cu temperatură medie $\geq 10^{\circ}\text{C}$ este: 21.X

Media semnalizării ultimei zile cu temperatură medie $\geq 15^{\circ}\text{C}$ este: 21.IX

Primele brume sunt semnalate în prima decadă a lunii octombrie (rar în septembrie), iar ultimele în a II-a decadă a lunii aprilie (foarte rar în mai).

Din informații locale reiese că iernile sunt în general blânde, iar verile nu prea călduroase, ceea ce atestă datele prezentate mai sus.

Precipitații

Din informațiile locale reiese că în perimetrul studiat nu sunt semnalate decât foarte rar ploi cu grindină - la intervale mari.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Numărul mediu al zilelor din an în care solul este acoperit cu zăpadă este de cca 40 (Atlas Climatologic).

Grosimea media anuală a stratului de zăpadă din informații locale, este de cca 40 cm.

Primele ninsori (din informații locale) sunt semnalate de obicei la începutul lunii noiembrie, iar ultimele la sfârșitul lui martie sau începutul lui aprilie.

Precipitațiile care cad în perioada octombrie-martie au valoarea medie 311,5.

Cele mai multe precipitații cad în lunile mai și iunie, iar cele mai puține în ianuarie și februarie. Umiditatea relativă a aerului are valoarea medie anuală de 74%, media minimă înregistrându-se în luna iulie (64%), iar maxima în ianuarie (88%).

Vânturile au cea mai mare frecvență și intensitate din direcția SE. Calmul se înregistrează pe cca. 51 % din perioada anuală.

Indici climatici și alte caracteristici climatice

Zona teritoriului administrativ Copăcele se încadrează în formula climatică (după Kappen) C.I.sc., respectiv un climat continental temperat, cu ierni mai blânde și veri nu prea călduroase; temperatura cea mai coborâtă nu scade sub -3°C , iar cea mai ridicată este cuprinsă între $20-22^{\circ}\text{C}$; precipitații cad în tot cursul anului (începutul verii și sfârșitul primăverii).

2.3.5 Solurile

Solurile teritoriului studiat au luat naștere în urma interacțiunii principalilor factori pedogenetici: clima, relieful, rocile mamă, vegetația, apa freatică și omul. Acești factori nu pot fi interpretați separat deoarece se condiționează reciproc.

În zona studiată, climatul continental temperat cu precipitații anuale de 300 mm/m^3 și cu temperatura medie de 10°C , a determinat apariția naturală a pădurii.

Au fost identificate în funcție de relief principalele tipuri de solificare, relief care de altfel a și imprimat sensul de evoluție a acestor soluri.

În zonele de terasă cvasiorizontală sau puțin înclinată, solurile s-au format și au evoluat perioade îndelungate de timp în condiții nemodificate. Factorii de restricții naturali sau antropici au fost minori, astfel că aceste soluri și-au format un profil bine determinat.

Climatul mai umed și mai răcoros a permis o alterare accentuată, o debazificare înaintată și o levigare profundă, atât a bazelor rezultate din alternare, cât și a argilei.

Se formează astfel un profil de tip A-E-B-C caracteristic solurilor brune luvice și învelișuri albice cu subtipurile lor.

În zonele de versant, îndeosebi pe areale excesiv înclinate, procesele denudaționale au înlăturat în mii de ani întregul pachet de luturi, aducând la zi pe cel de pietrișuri. Rezistența acestora la alterare a determinat o parte redusă, eliberare de argilă cât și de baze. Din lipsa acestor componente, procesul pedogenetic a stagnat sau s-a derulat foarte lent, procesele alterărilor fiind echilibrate de distrucție erozională, solul de acest tip este denumit sol erodat.

În zona de luncă, procesul pedogenetic este influențat de un nivel freatic provenit din pânzele freactice, ce urmăresc nivelmentul în terase, cât și prin subâmpingeri din nivelul de bază al râului Timiș. Astfel la viituri mai mici și de durată mai scurtă s-au depus numai în imediata apropiere a albiei minore a râului. La viiturile

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

mai mari și de mai lungă durată, s-au depus și materiale mai fine și la o distanță mai mare de albie.

În cadrul teritoriului Copăcele au fost identificate următoarele tipuri de sol prezentate în tabelul 2 și figura 3.

Tabelul 2 Tipuri de soluri pe teritoriul comunei Copăcele

Nr. crt	Denumire	Suprafața -ha	%
1	Luviosol	139,06	22,10
2	Planosol	101,05	3,02
3	Eutricambosol	66,30	1,96
4	Gleiosol	27,95	0,85
5	Stagnosol	7,84	0,23
6	Regosol	51,80	1,55
7	Aluvisol	42,20	1,28
8	Erodisol	52,42	1,56
9	Asociații de soluri	2256,79	67,45
	TOTAL- cartat	3345,61	100

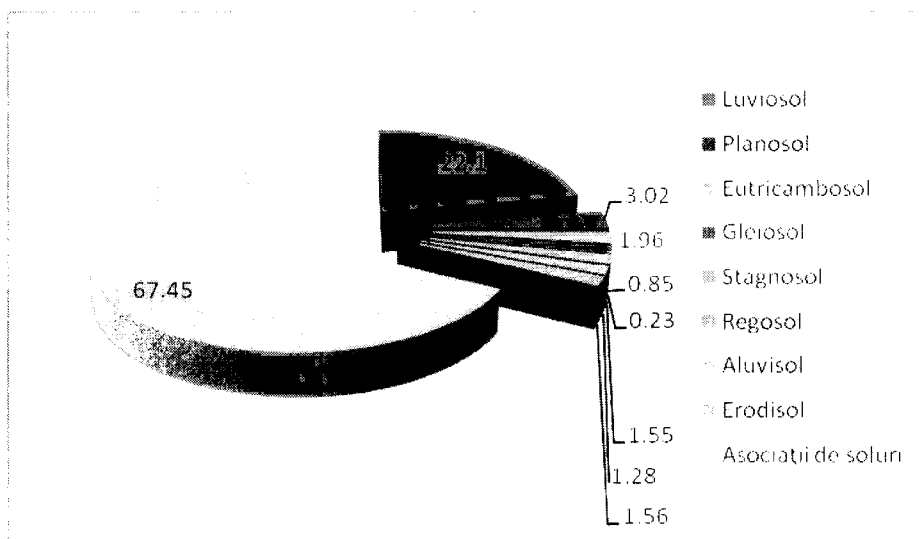

Figura 3 Tipuri de soluri pe teritoriul comunei Copăcele

Reacția solului puternic la moderat acidă afectează cca 98 % din suprafața arabilă, aproape 100 % din cea ocupată cu pajiști și 99 % din suprafața agricolă.

Aprovizionarea cu fosfor (este foarte slabă pentru întreaga suprafață cca.97% terenuri arabile).

Arabil: 81% foarte slab, 16 % slab, 3 %, mijlocie

Pajiști: 90 % foarte slab, 10 % slabă

Agricol: 87% foarte slab, 12 % slabă, 1 % mijlocie

Aprovizionarea cu potasiu în general este mijlocie (82 % arabil).

Aprovizionarea cu potasiu: Arabil:11% slabă, 82 %, mijlocie, 6 % bună, 1 % foarte bună

Pajiști: 9 % slabă, 69% mijlocie, 17% bună, 5 % foarte bună

Agricol: 10 % slabă, 73 5 mijlocie, 13 % bună, 4 % foarte bună

Aprovizionarea cu HUMUS – 50% slab, 50 % mediu

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Arabil 49% slabă, 50% mijlocie, 1 % bună

Pajiști: 2 % slabă, 58 % mijlocie, 40 % bună

Agricol: 17 % slabă, 56 % mijlocie, 27 % bună

Aprovizionarea cu azot este slabă și foarte slabă pe 95 % din suprafața arabilă.

Arabil: 24% foarte slab, 71 % slab, 5% mijlocie

Pajiști: 2 % foarte slab, 58 % slabă, 40 % mijlocie

Agricol: 9% f. slabă, 62% slabă, 29 % mijlocie.

Necesitatea de amendare : arabil 76 % 5-6 t/ha, pajiști 285 cu 3,5 t /ha, agricol 44% cu 5 t/ ha

În general, terenurile agricole se pot caracteriza ca fiind: cu reacție puternic acidă, cu deficit mare de fosfor, aprovizionate mijlociu cu potasiu și humus și slab cu azot.

Repartiția suprafețelor agricole pe clase de bonitate raportat pe fiecare folosință (pretabilitate) este prezentată în tabelul 3.

Tabelul 3 Repartiția suprafețelor agricole pe clase de bonitate raportat pe fiecare folosință (pretabilitate)

Nr. crt	Tip folosință	Total Ha	Repartiția suprafețelor agricole pe clase de bonitate %									
			CI 1	CI 2	CI 3	CI 4	CI 5	CI 6	CI 7	CI 8	CI 9	CI 10
1	Arabil	900,91	-	-	-	0,75	8,59	37,89	9,32	21,21	6,41	15,86
2	Livezi	102,78	-	-	-	0,14	3,14	16,64	5,58	1,96	14,89	57,28
3	Vi	12,24	-	-	-	-	2,70	12,59	33,99	-	22,31	28,43
4	Fânețe	948,24	-	-	0,60	5,41	12,96	32,32	27,83	14,13	10,76	0,86
5	pășuni	1381,38	-	0,60	1,60	33,82	22,97	12,48	4,02	22,73	0,57	1,25

Repartiția suprafețelor agricole pe clase de bonitate raportat la suprafața totală cartată (pretabilitate) este prezentată în tabelul 4.

Tabelul 4 Repartiția suprafețelor agricole pe clase de bonitate raportat la suprafața totală cartată (pretabilitate)

Nr. crt	Tip folosință	Total Ha	Repartiția suprafețelor agricole pe clase de bonitate %									
			CI 1	CI 2	CI 3	CI 4	CI 5	CI 6	CI 7	CI 8	CI 9	CI 10
1	Arabil	3345,61	-	-	-	0,47	14,48	28,06	5,84	20,42	8,61	22,15
2	Livezi	3345,61	-	-	-	0,67	2,37	34,23	7,22	9,45	15,96	30,13
3	Vi	3345,61	-	-	-	-	1,80	18,80	22,24	2,75	21,58	32,85
4	Fânețe	3345,61	-	-	0,50	0,74	15,55	37,37	19,13	12,85	13,01	0,88
5	pășuni	3345,61	-	1,23	1,53	36,92	15,35	14,06	8,84	20,98	0,24	0,88

Clasa de bonitate pentru suprafața arabilă este clasa a VII-a.

Culturile agricole de :

- grâu, orz, porumb, floarea soarelui se încadrează în clasa a VII- a
- sfecla de zahăr – clasa a VIII- a
- lucerna - clasa a VII –a
- pomi fructiferi - clasele a VII și a VIII- a
- pășune - clasa a – V- a
- fânețe - clasa a VI –a

Suprafețe importante de terenuri agricole sunt supuse eroziunii în suprafață și de adâncime, astfel, cca 23,79 % sunt afectate sever de eroziunea de suprafață, 19,72

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

%, moderat și 12,23 % afectare redusă. Referitor la eroziunea în adâncime, cca. 61,21 % terenuri agricole se încadrează în limitări moderate.

2.3.6 Flora și Fauna

Vegetația

Suprafața ocupată cu pajiști este de 2277 ha , din care pășuni 1566 ha - domeniu public și 711 ha fânețe – domeniu privat.

Din suprafața de pășuni de 1566 ha , peste 150 mii ha este acoperită cu vegetația forestieră în proporție mai mare de 40% și care se află sub incidența Codului Silvic 2015. Aceste parcele fac vor face obiectul unui Amenajament silvic.

Vegetația ierboasă se află în strânsă legătură cu clima cu condițiile pedoclimtice ale zonei UAT Copăcele.

Vegetația ierboasă caracteristică: *Achillea millefolium*, *Agropiron repens*, *Asperula odorata*, *Bromus romosum*, *Campanula persicifolia*, *Centaurea panonica*, *Carex silvatica*, *Cichorium intybus*, *Cratagus monogina*, *Cynodon dactylon*, *Cynosorus cristatum*, *Cytisus albus*, *Cytisus austriacus*, *Convalaria majalis*, *Dentaria bulbifera*, *Dacus carota*, *Delphinium sp.*, *Euphorbia sp.*, *Festuca rupicola*, *Fragaria vesca*, *Galium schultesii*, *Holcus lanatus*, *Lamium maculatum*, *Lotus transilvanica*, *Iuzula albida*, *Mentha pelugium*, *Plantago lanceolata*, *Plantago media*, *Potentilla repens*, *Prunela vulgaris*, *Poligolatum latifolia*, *Pulmonaria officinalis*, *Poa nemoralis*, *Poligonatum officinales*, *Robus caesius*, *Rosa canina*, *Setaria glauca*, etc, iar în locuri joase, cu exces de umiditate ctesc pipirigul (*Equsetum hyemale*), rogoxul (*Carex arenaria*), piciorul cococsului (*Ranunculus repens*).

Fauna

Principalele specii de animale de interes cinegetic care habitează teritoriul zonei sunt: lup, râs, cerb, căprior, mistreț, vulpe, pisica salbatică, jder, nevăstuica, iepuri sălbatici, cocoș de munte, fazan, prepelițe, potârniche, etc.

2.3.7. Riscuri naturale și antropice

Risc seismic

Din punct de vedere seismic Comuna Copăcele se încadrează în zona de macroseismicitate I = 6₁ pe scara MSK, unde indicele 1 corespunde unei perioade medii de revenire de 50 ani, conform S.R.1100/1– 93.

Risc de inundabilitate

Pe teritoriul comunei Copăcele fenomenele de inundabilitate se manifestă pe suprafețe restrânse, datorită energiei mari de relief.

În perioadele cu precipitații abundente și viituri se produce eroziunea talvegului rețelei hidrografice.

Un alt fenomen ce se produce la viituri este reprezentat de eroziunea malurilor, lucru ce duce la modificarea cursului râului și uneori la declanșarea fenomenelor de instabilitate.

În zonele depresionare și cu substrat predominant din roci argiloase, apa din precipitații bălțește

Conform hărților realizate în cadrul „Directivei 2007/60/CE privind evaluarea și managementul riscului la inundații a doua etapă – elaborarea hărților de hazard și a

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

hărților de risc la inundații”, zona comunei Copăcele prezintă areale nesemnificative afectate de fenomenele de inundabilitate.

Risc de instabilitate

În cadrul teritoriului administrativ al comunei Copăcele, fenomenele de instabilitate se manifestă pe zonele de versant și malurile rețelei hidrografice. Aceste zone au valori ale pantelor cuprinse între 5 și 90 grade, în zonele cu formațiuni geologice la zi (aflorimente).

Foto 2 – Zonă cu potențial ridicat de producere a fenomenelor de alunecare

Risc de eroziune

Pe teritoriul comunei Copăcele fenomenele de eroziune se manifestă în perioadele cu precipitații abundente când organismele torențiale transportă rocile dezagregate. Aceste zone sunt concentrate cu precădere pe versanții văilor unde vegetația lipsește sau are o dezvoltare deficitară.

Foto 3 – Zonă cu eroziune torențială severă

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

2.4 POTENȚIAL SOCIO-UMAN

2.4.1 Populația - Elemente Demografice Și Sociale

Studierea populației nu se limitează numai la fenomenele demografice propriuzise, ci cuprind și modul de viață al omului, modul de organizare a teritoriului în care acesat își desfășoară activitatea, respective habitatul. Fenomenele geodemografice sunt strâns legate de modul de organizare al comunității, de locul de trai, odihna și muncă al omului.

2.4.2 Evoluția numerică a populației comunei Copăcele

În anul 2012 populația totală a comunei era de 1.119 locuitori, dintre care 665 de etnie ucraineană, 413 români și 41 de altă naționalitate.

De la revoluția din 1989 și până în prezent populația este în descreștere. Evoluția populației între anii 2011-2019 este redată în tabelul 5 și figura 4.

Tabelul 5 Evoluția populației comunei Copăcele între anii 2011-2019

Anul	Populația	Născuți	Decedați
2011	1110		
2014	1149	8	20
2015	1132	9	25
2016	1157	9	21
2017	1135	6	26
2018	1105	4	31
2019	1087		

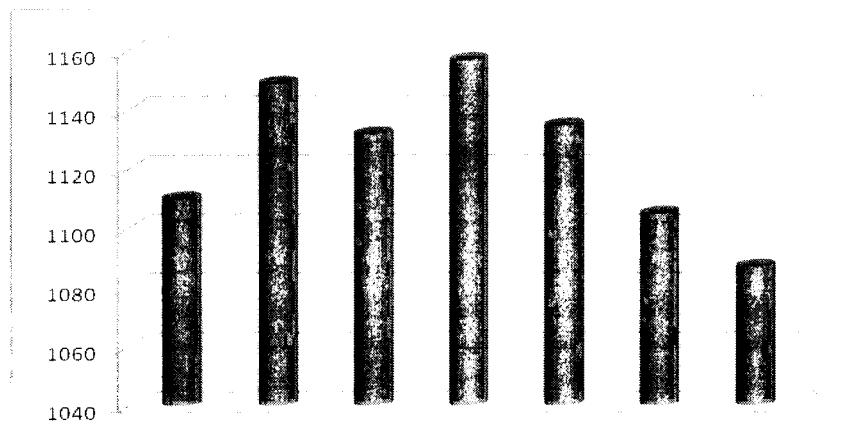

Figura 4 Evoluția populației comunei Copăcele între anii 2011-2019

Cauzele principale care au dus la acest declin sunt:

- scăderea natalității
- deschiderea granițelor după 1990, când o mare parte din locuitori au migrat în țările dezvoltate în căutarea unor condiții de trai mai bune;

În concluzie, se poate susține că teritoriul a suferit un fenomen de depopulare pe aproximativ întreaga perioadă de analiză, exceptând anul 2010 când se observă o ușoară creștere.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Analiza socio-demografică a populației comunei Copăcele, în perioada 1990-2016. Prognoza populației în perspectiva anului 2030 este prezentată în graficul - figura 5.

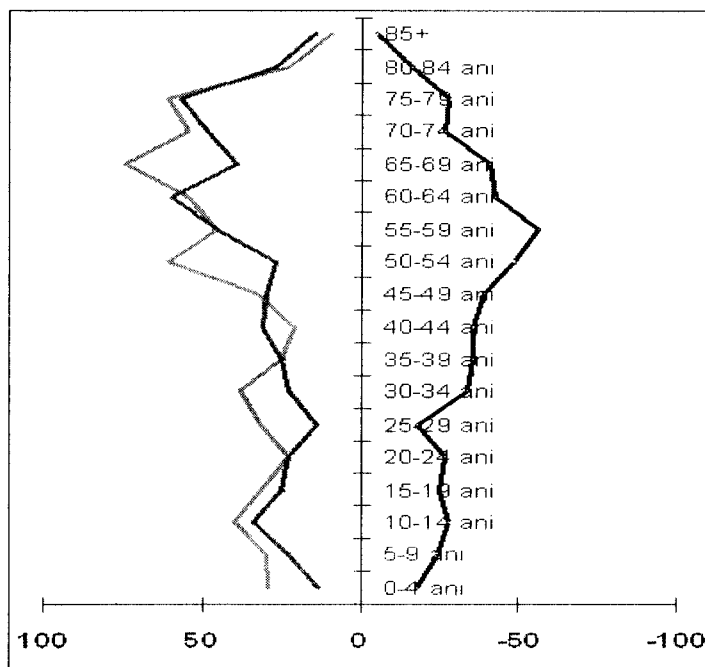

Figura 5 Analiza socio-demografică a populației comunei Copăcele, în perioada 1990-2016. Prognoza populației în perspectiva anului 2030 (2018 sociolog Simona ZĂRNESCU)

2.4.3 Densitatea populației comunei Copăcele

În contextul aderării României la Uniunea Europeană, o importanță deosebită o reprezintă densitatea populației, ce reprezintă numărul de locuitori raportat la suprafața totală a teritoriului. Densitatea populației la nivel de comună este 21,36 locuitori /kmp, aceasta valoare încadrează teritoriul în grupa unităților administrativ-teritoriale cu un deficit de populație.

2.4.4 Dinamica naturală a populației

Dinamica naturală este dată de numărul populației unui teritoriu ca urmare a nașterilor și a deceselor. Indicii folosiți în determinarea dinamicii naturale sunt: rata natalității, rata mortalității și rata sporului natural, aceasta reprezentând numărul născuților, respectiv a deceselor raportate la populația totală dintr-un anumit an și sunt exprimate în procente. Rata sporului natural este diferența dintre rata natalității și rata mortalității.

Din analiza dinamicii naturale, pe intervalul 2003-2013, reiese că sporul natural al populației este negativ, natalitatea fiind mult mai scăzută comparativ cu mortalitatea, tabelul 6 și figura 6.

Tabelul 5 Dinamica naturală a comunei Copăcele în intervalul 2003-2013

Anul	Rata natalității (%)	Rata mortalității (%)	Rata sporului natural (%)
2003	7,89	18,91	-11,02
2004	4,00	18,41	-14,41
2005	7,09	24,50	-17,41
2006	5,70	22,80	-17,10
2007	6,58	34,56	-27,98
2008	7,09	18,41	-11,32

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

2009	5,70	17,97	-12,27
2010	3,34	30,91	-27,57
2011	5,31	22,14	-16,83
2012	5,36	22,80	-17,44
2013	5,92	24,53	-18,61
2014	6,96	17,40	-10,44
2015	7,95	22,08	-14,13
2016	7,78	18,15	-10,37
2017	5,28	22,91	-17,63
2018	3,62	28,05	-24,43

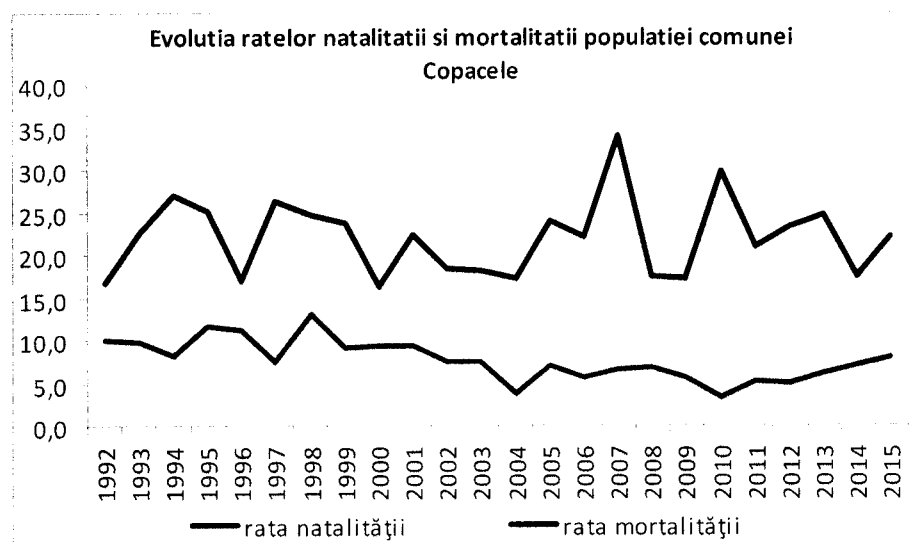

Figura 6 Sursa: INS, baza de date Tempo online

Din punct de vedere evolutiv, nici natalitatea nici mortalitatea nu reprezintă o desfășurare liniară, neregularitățile grafice fiind redede de caracterul neorganizat al dinamicii natural. Din intervalul analizat (2003-2018), reiese că cea mai ridicată rată a mortalității a fost în anul 2018, iar anul cu cea mai mare rată a natalității a fost 2015-2016. În aceeași perioadă, cea mai scăzută rată a natalității s-a înregistrat în 2010 și 2018, figura 7.

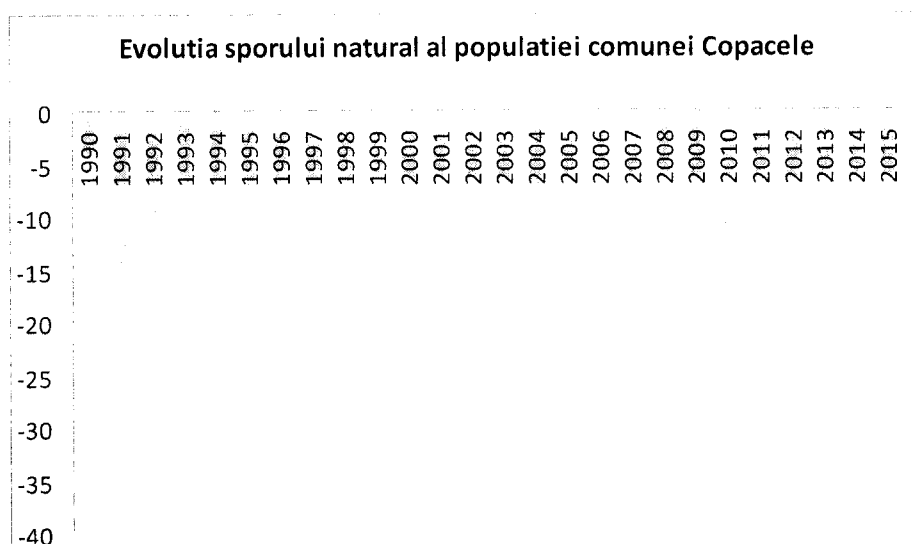

Figura 7 Evoluția sporului natural al comunei Copăcele între 1990-2015

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Din datele analizate, ca urmare a sporului natural negativ înregistrat în ultimii 16 ani, se poate aprecia că populația din comuna Copăcele are un trend descrescător, acest fapt ducând la fenomenul de depopulare și fără un aport al populației din exteriorul sistemului, cumulat cu alți factori, poate duce în cele din urmă la dispariția acestei etnii din comună.

Rata natalității a scăzut continuu, cauza este diminuarea efectivelor de populație la vârsta fertilă și modificarea comportamentului reproductiv, figura 8.

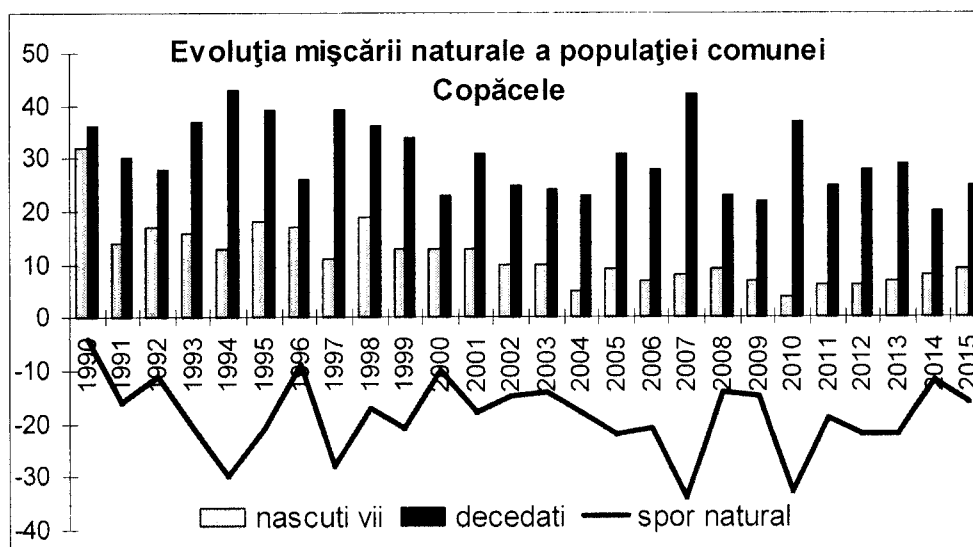

Figura 8 Evoluția mișcării naturale a populației comunei Copăcele

Sursa: INS, baza de date Tempo online

2.4.5 Dinamica migratorie

Mobilitatea teritorială a populației semnifică migrația, care presupune deplasarea populației dintr-un teritoriu în altul, având ca scop principal schimbarea locului de muncă sau a domiciliului. Evoluția stabilirilor și plecărilor populației în/din comuna Copăcele este redată în graficul din figura 9.

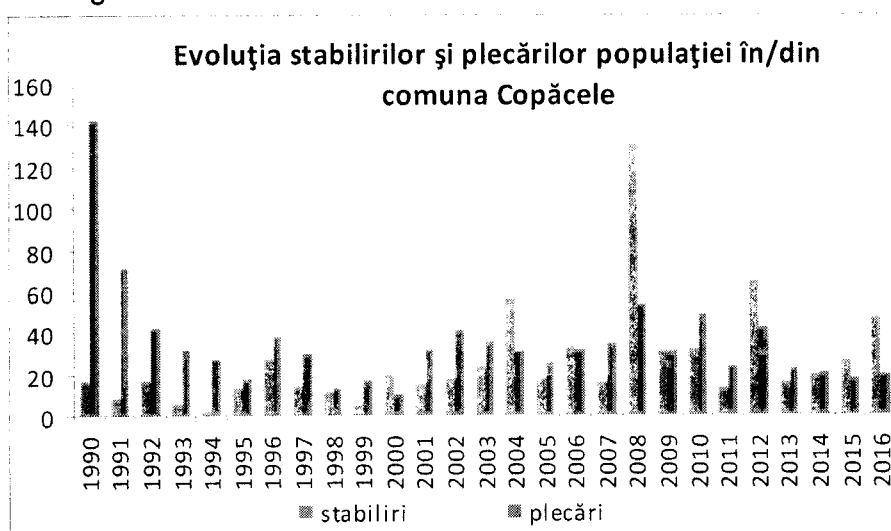

Figura 9 Evoluția stabilirilor și plecărilor populației în/din comuna Copăcele

Sursa: INS, baza de date Tempo online

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Evoluția mișcării migratorii a populației comunei Copăcele este redată în graficul din figura 10.

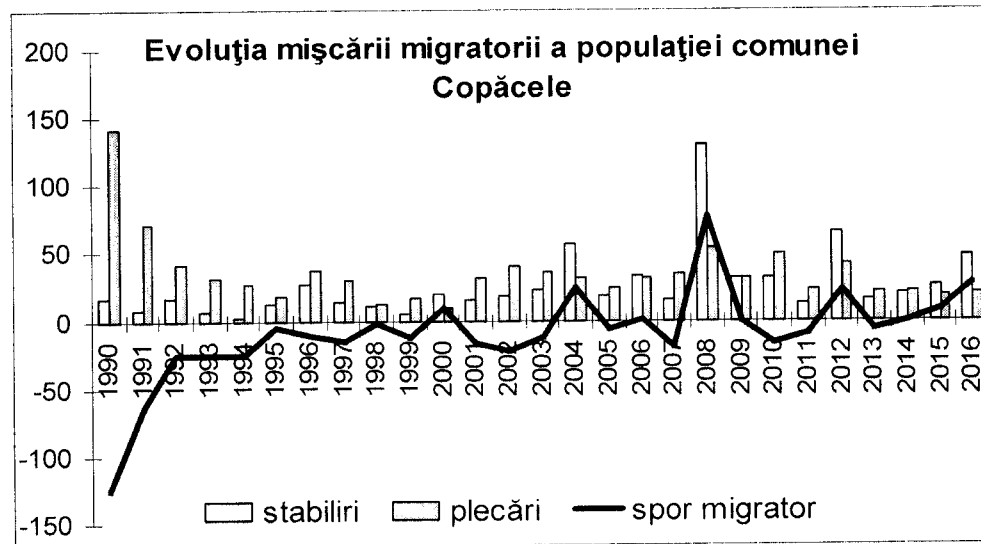

Figura 10 Evoluția mișcării migratorii a populației comunei Copăcele
Sursa: INS, baza de date Tempo online

Deplasările temporare reprezintă forme ale mobilității teritoriale care se realizează fără schimbarea domiciliului stabil. Acestea se împart în :

- deplasări sezoniere care reprezentau deplasări zonale pentru efectuarea de lucrări în agricultură, în special pomicultură. După 1990, migrațiile sezoniere au scăzut mult din intensitate, odată cu desființarea centrelor pomicole.
- deplasări săptămânale (pentru muncă, comerț, studiu) o forma de deplasare temporară a populației, cu o durată mai mare de 48 de ore. În prezent, migrațiile cu caracter săptămânal afectează în mică măsură populația școlară ce se deplasează spre liceele din mediul urban, existând preferința efectuării navetismului.
- deplasări zilnice (de tip navetism), sunt cauzate de imposibilitatea asigurării unui loc de muncă în localitatea de origine. În perioada 1970-1990, navetismul a antrenat un număr mare de persoane datorită industrializării și nu numai, având posibilitatea găsirii de locuri de muncă în unitățile industriale din centrele urbane apropiate. În prezent, fenomenul navetismului este diminuat din cauza falimentării întreprinderilor de stat, în acest tip de deplasare fiind angrenată o mare parte a populației de vârstă școlară.
- deplasările ocazionale sunt reprezentate prin deplasările din zona rurală spre zonele comerciale din orașele apropiate, cu scopul de valorificare în piețele de profil a produselor agroalimentare obținute în gospodăriile proprii, precum și pentru efectuarea cumpărăturilor.
- deplasări definitive reprezintă forme ale mobilității teritoriale care constau în schimbarea domiciliului stabil. Acestea se împart în:
  - migrații interne care au drept rezultat schimbarea domiciliului. În perioada comunismului, migrațiile au îmbrăcat forma exodului rural, migrația producându-se în general spre municipiile Caransebeș și Timișoara. După anul 1990, puterea de atracție a orașului a crescut. Modernizarea căilor de transport și mecanizarea agriculturii au creat forța de muncă disponibilă unităților industriale nou înființate, facilitând totodată migrațiile definitive, în urma cărora o parte însemnată a populației ucrainene din comună s-a stabilit în mediul urban.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

- migrațiile internaționale implică trecerea granițelor și au drept rezultat schimbarea domiciliului dintr-o țară în alta. Până în anul 1990, numărul emigrărilor era redus din cauza regimului comunist care limita libera circulație a persoanelor, după acest an, numărul emigranților crescând simțitor, ca urmare a deschiderii granițelor către Occident. Lipsa locurilor de muncă și a celor slab remunerate au determinat migrarea parțială a forței de muncă din comună către Spania, Italia, Germania, unde există supraoferta de locuri de muncă, preponderant în agricultură și construcții.

La nivel de comună, în anul 2013 s-au înregistrat 60 de stabiliri de reședință, iar plecări de reședință 15. În anul 2009 numărul de stabiliri de domiciliu a fost de 15, iar plecările cu domiciliu au înregistrat aceeași valoare.

2.4.6. Structura populației pe sexe și grupe de vârstă.

Importanța acestei structuri este dată de diferențierile celor două sexe din punct de vedere biologic, al constituției corporale, al rolului lor în reproducere, al participării la activitatea socială, etc.

În perioada 2003-2018 se constată un raport aproximativ egal între populația masculină și cea feminină, o ușoară creștere înregistrându-se în rândul populației de sex masculin, tabelul 6.

Tabelul 6 Populația comunei Copăcele la Recensământul populației din 2011

Populația la Recesământ 2011	Număr
Femei	561
Bărbați	550
TOTAL	1111

Datele de la recensământul populației realizat în 2011 relevă o structură demografică echilibrată, 561 femei față de 550 bărbați (cu 11 mai multe femei decât bărbați). Urmărind structura pe sexe și vârste în anii 2002 și 2011 se poate observa, pe fondul scăderii continue a numărului populației, menținerea dezechilibrului în raportul bărbați-femei. Aceasta se explică prin existența unui contingent mare de femei cu vârsta peste 65 ani, așa cum apare în graficele din figura 11 și figura 12 ce reprezintă structura pe sexe și grupe de vârstă.

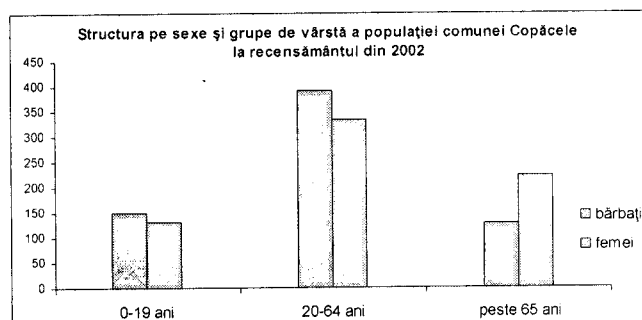

Figura 11 Structura pe sexe și grupe de vârstă la Recensământul populației 2002

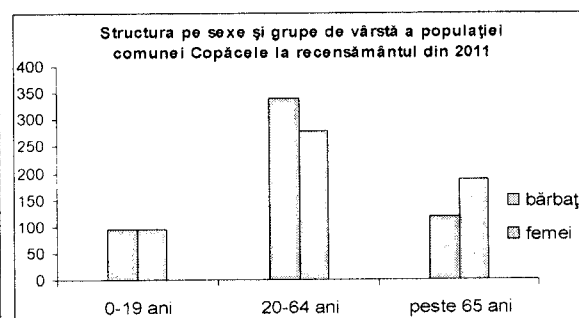

Figura 12 Structura pe sexe și grupe de vârstă la Recensământul populației 2011

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

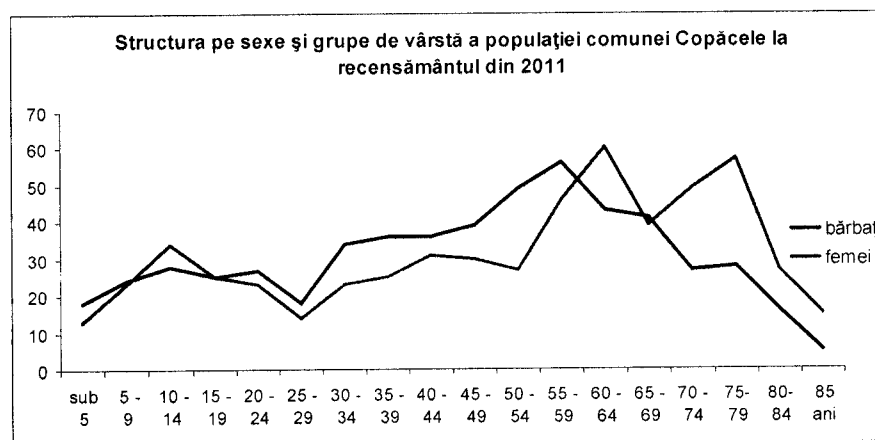
Între cele două momente, 2002 și 2011, se observă menținerea numărului mai mare al bărbaților cu vârsta între 20-64 ani și a numărului mai mare al femeilor comparativ cu cel al bărbaților cu vârsta peste 65 ani. Excedentul feminin la grupa de vârstă peste 65 ani se explică prin fenomenul supramortalității masculine și speranței mai mari de viață a femeilor.

Pentru structura pe grupe de vârstă s-a împărțit totalul populației în trei categorii. Prima categorie, a populației tinere între 0 și 14 ani are o pondere de 11,5% din totalul populației. Cea mai mare pondere o are grupa ce reprezintă populația adultă, urmată de populația bătrână, tabelul 7 și figura 13.

Tabelul 7 Recensământ pe grupe de vârstă COPĂCELE 2011

Sub 5 an	5- 9 ani	10 - 14ani	15 - 19 ani	20 - 24 ani	25 - 29 ani	30 - 34ani	35 - 39 ani	40 - 44ani	45 - 49 ani	50 - 54 ani	55 - 59 ani	60 - 64 ani	65- 69ani	70- 74 ar
31	47	62	50	50	32	57	61	67	69	76	102	103	80	20

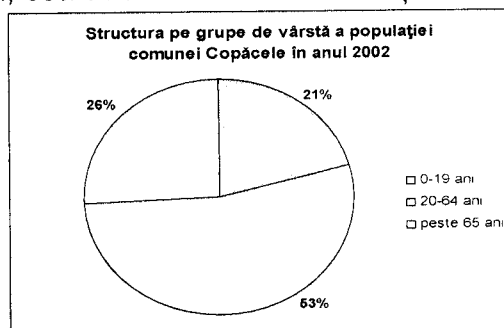
75-79 ani	80-84ani	85 ani peste
85	43	20

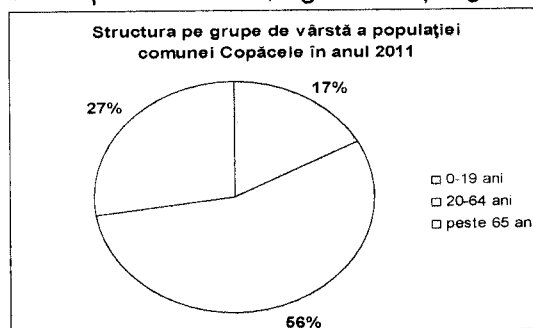
Figura 13 Structura pe sexe și grupe de vârstă la Recensământul din 2011

Structura pe grupe de vârstă

Reprezentarea structurii pe grupe de vârstă permite evaluarea gradului de îmbătrânire al populației. Conform clasificăției O.N.U., populația tânără s-a considerat între 0-19 ani, cea adultă între 20-64 ani și cea bătrână peste 65 ani, figura 14 și figura 15.

Figura 14 Recensământ 2002

Figura 15 Recensământ 2011

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Raportul de 2 la 1 dintre populația bătrână și cea tânără, indică fenomenul de îmbătrânire al populației.

În cadrul comunei Copăcele, se observă că populația majoritară aparține grupelor între 45 și 70 de ani, atât în cazul populației masculine, cât și în cazul populației feminine. În cadrul populației vârstnice se observă o preponderență a populației feminine, ca efect a supramortalității masculine.

Asimetria piramidei în cadrul populațiilor tinere se datorează ponderilor diferite ale sexelor. În clasa de mijloc, asimetria poate fi rezultatul migrației, în special a populației feminine.

2.4.7 Structura confesională a populației comunei Copăcele

Analiza structurii confesionale a populației din comuna Copăcele este foarte importantă datorită „impactului social al religiei care este unul foarte puternic și variat în același timp, cuprinzând aspecte pozitive, cât și negative cum ar fi: coeziunea socială, oferirea unui sens în viață, control social, sprijin psihologic, religia considerată ca opiu al poporului, religia văzută ca generatoare de inegalități și conflicte sociale”

Structura confesională a populației comunei Copăcele se prezintă astfel: 90,9% ortodocși, 4,05% penticostali, 1,62% altă religie și 3,42% religie necunoscută.

Din totalul persoanelor care s-au declarat ortodocși cca.60% sunt de confesiune ortodoxă de rit vechi, deoarece populația de etnie ucraineana este majoritara în comuna Copăcele.

2.4.8 Structura etnică a populației comunei Copăcele

Conform recensământului efectuat în anul 2011, populația comunei Copăcele se ridică la 1.110 locuitori, în scădere față de recensământul anterior din anul 2002, când se înregistraseră 1.357 de locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt ucraineni (59,41%), cu o minoritate de români (36,9%) și 0,36% de altă etnie. Pentru 3,33% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută, tabelul 8 și figura 16.

Tabelul 8 Structura etnică a populației comunei la Recensământul 2011

Naționalitate	Număr
Români	36,9%
Ucrainieni	59,4%
Necunoscut	3,33%
Alții	0,36%

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

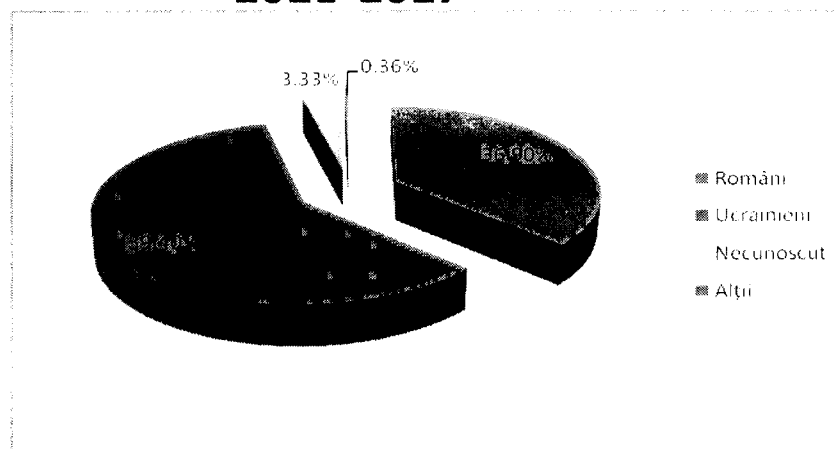

Figura 16 Structura etnică a populației comunei la Recensământul 2011

Structura populației după forma de învățământ absolvită¹ cu vârsta de 10 ani și peste arată că aproape jumătate din aceasta a absolvit gimnaziul (42%), comparabil cu ponderea acesteia de la nivelul mediului rural din județul Caraș-Severin. Un procent scăzut din populație față de cel înregistrat în mediul rural din județul Caraș Severin a absolvit o formă de învățământ superior, respectiv 3,3% față de 4,89% la nivelul județului. La nivelul comunei se înregistrează o pondere mai mare a celor ce nu au absolvit nicio școală în total populație în comparație cu mediul rural al județului Caraș-Severin, respectiv 3,2% în comuna Copăcele față de 2,75% la nivel județean, figura 17.

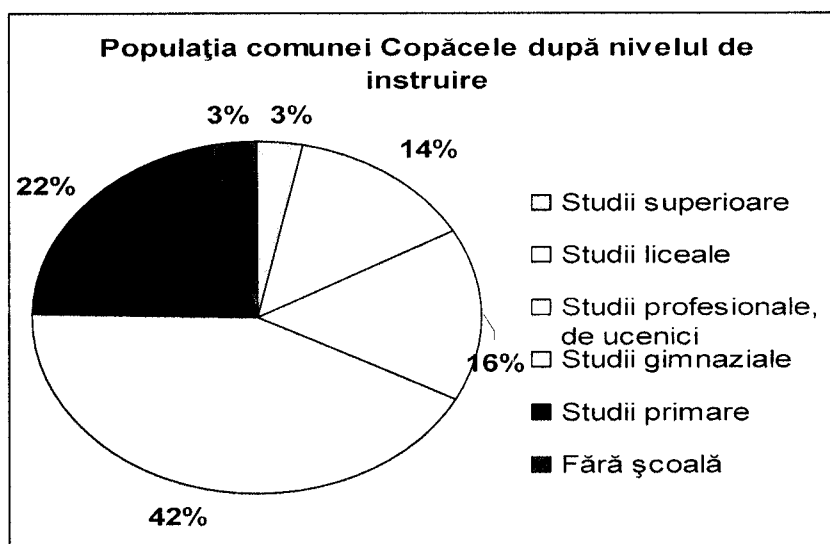

Figura 17 Populația comunei Copăcele după nivelul de instruire
Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Față de anul 2002, în 2011 se constată o creștere a numărului populației mai bine instruite (dublarea numărului persoanelor cu studii superioare), a celor care au terminat liceul și o scădere a celor cu nivel mediu și inferior de educație (studii gimnaziale, primare și fără școală), tabelul 9.

¹ idem

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Tabelul 9 Populația de 10 ani și peste după nivelul școlii absolvite

POPULAȚIA DE 10 ANI ȘI PESTE DUPĂ NIVELUL ȘCOLII ABSOLVITE							
Anul	Studii superioare	Studii postliceale	Studii liceale	Studii profesionale	Studii gimnaziale	Studii primare	Fără școală
2002	14	12	110	185	495	286	89
2011	34	6	141	163	434	222	33
2011 (%)	3,3%	0,6%	13,6%	15,8%	42,0%	21,5%	3,2%
2002/2011	20	-6	31	-22	-61	-64	-56
2002/2011(%)	142,9%	-50,0%	28,2%	-11,9%	-12,3%	-22,4%	-62,9%
Mediul rural, Caraș-Severin (2011)	4,89%	1,46%	17,91%	10,05%	43,33%	19,60%	2,75%

Sursa: DJS Caraș-Severin

Resursele umane

Din punct de vedere a structurii demografice, care împarte populația după grupele de vârstă în populație activă (20-64 ani) și inactivă (0-19 ani și peste 65 ani) raportul de dependență arată reducerea dependenței persoanelor inactice față de cele active. La recensământul din 2002, 115 persoane active "întrețineau" 100 persoane inactice, iar în 2011, numărul persoanelor active a crescut la 125 față de 100 persoane inactice. Raportul arată o scădere a dependenței economice a celor inactivi față de cei activi explicată prin scăderea mai rapidă a numărului persoanelor inactice (tineri și vârstnici), tabelul 10.

Tabelul 10 Populație activă și inactivă la recensământul 2002 și 2011

	2002	2011
Populație activă (20-64 ani)	896	617
Populație inactivă (0-19)+(peste 65)	776	494
Raport dependență	115 persoane active la 100 inactice	125 persoane active la 100 inactice

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin

Prognoza populației

- *Metoda sporului mediu anual de creștere a populației*

Pentru a realiza prognoza populației comunei Copăcele s-a analizat evoluția populației în perioada precedentă și evoluția probabilă a mișcării naturale și migratorii. Sporul natural și migratoriu s-a considerat constant pentru perioada previzionată.

Prin metoda sporului natural s-a stabilit mai întâi sporul mediu anual al populației în ultimii 7 ani, respectiv intervalul 2010-2017, -14 locuitori/an. Presupunând constantă evoluția populației, aceasta va ajunge în 2030 la un efectiv de 952 locuitori.

Prognoza populației, folosind modelul creșterii tendențiale prin luarea în considerare a sporului mediu anual total (spor natural și migratoriu) este prezentat în graficul din figura 18.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

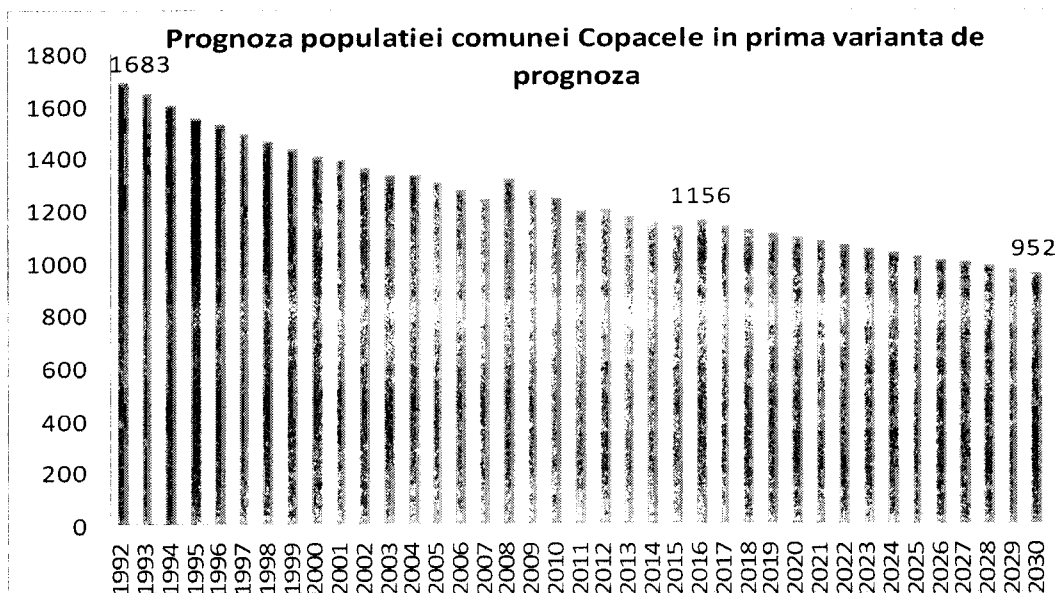

Figura 18 Prognoza populației, folosind modelul creșterii tendențiale
Sursa: Direcția Județeană de Statistică Caraș-Severin și calcule proprii

Prognoza arată scăderea populației pentru perioada următoare. Metoda sporului mediu anual se bazează pe analiza evoluției populației în perioada precedentă care relevă o reducere a volumului populației în progresie aritmetică, considerând sporurile natural și migrator constante pentru întreaga perioadă.

Luând în considerare prognoza demografică, se recomandă:

- reducerea sau menținerea intravilanului comunei;
- luarea în considerare a potențialului pe care îl are forța de muncă feminină prin dezvoltarea unor activități de instruire sau activități economice în care să fie implicate (asistență socială etc.);
- luarea în considerare a tendinței de scădere a numărului tinerilor și în consecință concentrarea resurselor educaționale;
- creșterea accesibilității populației la servicii medicale și de asistență socială;
- îmbunătățirea sistemului educațional în scopul creșterii calității resurselor umane;
- acordarea de facilități celor ce doresc să investească sau să se stabilească pe teritoriul comunei Copăcele;
- crearea de noi locuri de muncă.

2.4.9 Structura socio- economică

„În raport cu sistemul economic, populația apare într-o dublă ipostază, de consumatoare a bunurilor produse în economie și de producătoare a bunurilor respective. Consumatoare este toată populația, producătoare însă doar o parte a acesteia”

Populația inactivă din comuna Copăcele cu pondere mai mare este asociată cu populația tânără și vârstnică.

Din totalul populației active de care dispune comunitatea ucraineană din comună, numai 20,28% au locuri de muncă, restul de 70,72% fiind alcătuită din șomeri, oameni care lucrează în gospodăria proprie sau persoane care nu și-au declarat un loc de muncă. Din totalul populației ocupate, 70% este angajată în sectorul terțiar, în sectorul secundar 20%, iar în cel primar 10%. Ca în majoritatea spațiilor rurale din România, și în cadrul

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

comunei Copăcele se practică o agricultură de subzistență, fapt ce demonstrează ponderea mică a activității în sectorul primar.

Numărul șomerilor înregistrați la nivelul comunei Copăcele, la sfârșitul lunii decembrie 2013 a fost de 11 persoane, din care 9 bărbați și 2 femei.

2.4.10 Fondul locativ

Fondul locativ al comunei este de 99,2% privat și numai 0,08% de stat (4 locuințe parohii și 1 locuință post poliție) tabelul 11.

Tabelul 11 Fondul locativ al comunei Copăcele

Fondul locativ	Nr locuințe (gospodării)
Privat 99,2%	620
De stat 0,08%	Locuințe, 4 parohii și locuința postul de poliție

Zone construite cu locuințe

Ponderea zonei rezidențiale, cuprinzând și grădinile din spatele caselor este cea care ocupă cel mai mult din intravilanul actual. Suprafața zonelor construite este de 70 ha la nivel de comună.

Conform Recesământului din 2011- Gospodării comuna Copăcele total 459, din care - Copăcele 153, Ohaba Mâtnic - 92, Ruginosu - 39, Zorile - 175.

2.4.11 Sănătatea și asistența socială

Starea de sănătate a locuitorilor comunei este monitorizată în cadrul unui cabinet de medicina individuală în care își desfășoară activitatea un medic de familie și o asistentă medicală. De asemenea, pe raza comunei există 3 dispensare medicale în Copăcele, Zorile și Ohaba-Mâtnic unde își desfășoară activitatea medicul de familie conform unui program care să acopere toate localitățile. În reședința din comună funcționează o farmacie privată cu program redus (o zi pe săptămână), tabelul 12.

Tabelul 12 Infrastructura de sănătate din comuna Copăcele

Sănătate	Nr unități	Nr medici	Nr personal sanitar
Dispensare	2	0	0
Farmacie	1	0	

La data elaborării strategiei la nivel de comună nu este asigurat medic de familie și asistent, iar punctul farmaceutic este închis.

Necesar în regim de urgență - 1 medic, 1 asistent medical, 1 farmacist.

Asistența socială este organizată la nivelul primăriei în cadrul unui compartiment unde își desfășoară activitatea o asistentă socială și o comisie pentru efectuarea anchetelor sociale.

La data elaborării acestei strategii, în evidența compartimentului de protecție socială figurează un număr de 17 persoane încadrate în grad de handicap, din care 6 cu indemnizații, există încă 9 persoane cu handicap, pensionari, etc.

Conform legii nr.416/2001, există 6 persoane, pentru care se plătesc ajutoare pentru venitul minim garantat.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

2.4.12. Educația

După anul 1990, numărul elevilor a început să scadă considerabil în comună, atât ca urmare a migrării populației spre mediul urban, cât și din cauza scăderii natalității în rândul populației. Acest fapt a dus la desființarea învățământului gimnazial și primar în localitățile Zorile, Ohaba-Mâtnic și Ruginosu, elevii claselor I-VIII fiind aduși la școala centrului de comună începând cu anul școlar 2014-2015.

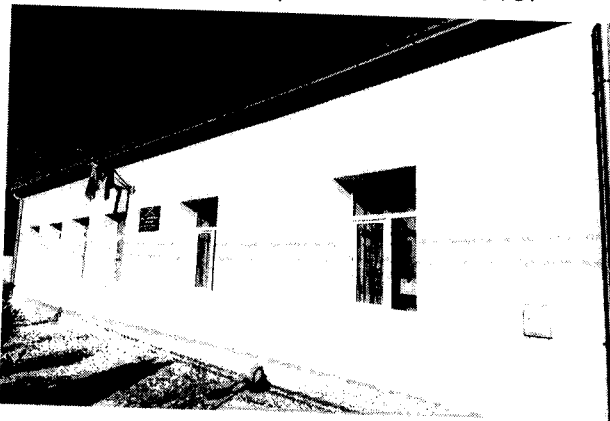

Foto 3- Școala Gimnazială Copăcele

În prezent la Școala Gimnazială Copăcele există un număr de 4 formațiuni de studiu care cuprind clasele I-VIII, care funcționează în regim simultan astfel: clasele pregătitoare, a I-a, a II-a, clasele a III-a și a IV-a, clasele a V-a și a VI-a și clasele a VII-a și a VIII-a.

Pe lângă școală, funcționează o grădiniță cu program normal, în localitatea Copăcele, cu un efectiv destul de redus de preșcolari (20 preșcolari în anul școlar 2019-2020).

Numărul total de elevi în anul școlar 2019-2020 care frecventează clasele I-VIII este 63, iar ciclul preșcolar este frecventat de 20 copii.

În general, se poate spune că școala a avut rezultate bune, elevii Școlii Gimnaziale Copăcele, cu toate că provin din mediul rural au fost admiși de-a lungul timpului în licee bune și foarte bune, școli profesionale sau școli de arte și meserii din Caransebeș și nu numai, ceea ce a adus satisfacții, atât dascălilor, cât și părinților. Personalul didactic angajat pentru a asigura activitatea educațională este în număr de 13 cadre. Tot personalul didactic este calificat, peste 85% din acesta fiind titularizat.

Clădirea Școlii Gimnaziale Copăcele a beneficiat de finanțare guvernamentală în vederea reabilitării, modernizării și dotării. Proiectul a fost finalizat la începutul anului 2019. Școala este alcătuită din 6 săli, din care un cabinet de muzică, destinate desfășurării activității pedagogice, fiind dotată cu mobilier modular și multifuncțional. Imobilul este încălzit pe perioada rece a anului cu ajutorul unei microcentrale proprii. Procesul instructiv-educativ se desfășoară planificat, folosind un material didactic diversificat, bogat și o bună dotare.

În cadrul Școlii Gimnaziale Copăcele funcționează un program de tip „after school”. Școlile din Ohaba Mâtnic, Zorile și Ruginosu sunt în conservare. În tabelul 13 este prezentată populația școlară și cadrele didactice din cadrul Școlii Generale Copăcele.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Tabelul 13 Populația școlară și cadrele didactice din cadrul Școlii Generale Copăcele

Total COMUNĂ	Copăcele	Zorile	Ohaba Mâtnic	Ruginosu
Scoala -nr elevi	43	0	0	0
Grădinițe	20	0	0	0
Nr cadre didactice	14	0	0	0
Profesori	12			
Învățători	1			
Educatori	1			

Până în anul 2014 funcționau și Școlile Generale Ohaba Mâtnic, Zorile și Ruginosu. Datorită numărului foarte redus de elevi și preșcolari s-a luat măsura de comasare a celor 4 școli într-una singură, respectiv la centrul de comună Copăcele.

Prin Hotărârea Consiliului Local nr. 12 din 2014, privind reorganizarea rețelei școlare a unităților de învățământ preuniversitar de stat acreditate, a fost aprobată comasarea Școlii Generale Ohaba Mâtnic, Zorile și Ruginosu la Școala Gimnazială Copăcele cu personalitate juridică.

Necesitatea schimbării destinației imobilelor reiese din faptul că imobilele cu anexe sunt într-o continuă stare de degradare. De la dezafectarea școlilor, clădirile nu au mai fost întreținute, continuarea acestei stări va duce la degradarea iremediabilă a clădirilor existente.

Până la această dată nu au fost înregistrate solicitări ale altor unități din sfera învățământului pentru spațiul în cauză.

Utilizarea ce urmează a fi dată clădirilor va fi pentru nevoi sociale, respectiv spații destinate pentru persoane fără adăpost, spații de locuit ce pot fi închiriate / concesionate persoanelor fără locuințe sau pentru alte nevoi sociale.

Prin mai multe adrese Primăria Copăcele a solicitat la Inspectoratul Școlar Caraș-Severin schimbarea destinației acestor clădiri din utilizare școlară în alte forme de utilizare.

Imobilele (școală+anexe) pentru care se propune schimbarea destinației nu fac parte din incinta unor alte clădiri, acestea sunt edificii de sine stătătoare.

Imobilele-construcții nu au beneficiat de fonduri de la bugetul de stat pentru edificare, modernizare, etc.

Amplasamentele/imobilele Școlilor din Ohaba Mâtnic, Zorile, Ruginosu cu grădinițe și anexe aferente sunt cuprinse în inventarul bunurilor ce aparțin domeniului public al UAT Copăcele, conform HG 610/2006, anexa 28 punctul 22.

2.4.13 Cultură, culte, sport obiective istorice

În comuna Copăcele există o bibliotecă comunală înființată înainte de 1989 având în dotare câteva mii de volume de carte. În fiecare localitate din comună există un cămin cultural unde se desfășoară activitățile culturale, de-a lungul timpului, la Copăcele activând foarte multe formații artistice amatoare de teatru, cor și dansuri. Corul mixt al Căminului Cultural din Copăcele a luat ființă în anul 1951, din inițiativa domnului profesor de muzică Ivan LIBER, cu sprijinul cadrelor didactice ale școlii din Copăcele.

Acesta a cutreierat tot Banatul, dând programe atât în localitățile comunei Copăcele, în localitățile comunei Constantin-Daicoviciu, Sacu, Reșița, Văliug, Pădureni, etc, cât și în Slovacia, Serbia, Ucraina, etc. În anul 1991 a fost organizat la Copăcele Festivalul Internațional al Cântecului și Dansului Ucrainean, intitulat Alunul Verde, care poate fi considerat cel mai important eveniment pe plan muzical desfășurat în localitate.

În 11 august 2003 a avut loc la Copăcele Festivalul Etniilor, iar în toamna lui 2013

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

ansamblul Alunul Verde (Zelena Liscena) a sărbătorit 60 ani de la înființare, la Căminul Cultural din localitate desfășurându-se un spectacol artistic susținut de Alunul Verde și corurile invitate, eveniment la care au participat și alți invitați de seama ai comunei și nu numai.

Cultura religioasă a avut din totdeauna o pondere foarte însemnată în viața spirituală a sătenilor. Această tradiție adusă de primii localnici, care proveneau din regiuni cu o credință evlavioasă, s-a perpetuat până în zilele noastre.

Marea majoritate a locuitorilor comunei Copăcele sunt de confesiune ortodoxă. Privitor la cetățenii de etnie ucraineană aceștia aparțineau în mare majoritate cultului greco-catolic (cca.94%) și în mai mică măsură cultului ortodox de rit vechi, fiecare cult construindu-și biserica proprie în jurul anului 1910 la Zorile, respectiv 1912 la Copăcele. Între membrii celor două culte existau permanent dispute și tensiuni pe tema apartenenței la confesiune: greco-catolicii interziceau căsătoriile cu ortodocși, iar colindătorii mergeau de regulă numai în casele formațiunilor religioase la care erau arondați.

În anul 1949, odată cu desființarea abuzivă a bisericii greco-catolice de către comuniști, bunurile și casele parohiale ce aparțineau bisericilor greco-catolice din Copăcele și Zorile au fost deposedate de către stat și atribuite bisericii ortodoxe, începând cu aceasta dată în sânul comunității ucrainene din comună activând o singură confesiune religioasă și anume cea ortodoxă.

După revoluția din 1989, deși statul a oferit posibilitatea revendicării bunurilor confiscate ilegal bisericii greco-catolice, nici un membru al comunității ucrainene nu a revenit la uniție, slujbele religioase desfășurându-se după cultul ortodox de rit vechi (după calendarul Iulian, sărbătorile se decalează cu 13 zile față de cel Gregorian).

În prezent, odată cu dreptul de apartenență la alte culte religioase recunoscute de statul roman, pe lângă cultul ortodox, în cadrul comunei activează și alte culte, precum cel pentecostal, baptist și adventist, cu o pondere nesemnificativă în raport cu populația majoritar ortodoxă.

Sărbătorile cele mai importante sunt cele ale hramului bisericilor:

- Copăcele -14 octombrie
- Ohaba Mâtnic - 8 septembrie
- Ruginosu - 8 septembrie
- Zorile - 21 noiembrie

Slujbele religioase se țin în zilele de duminică și la sărbători religioase.

Monumente cu caracter religios, cu o importantă valoare spirituală locală sunt: Biserica din lemn "Acoperământul Maicii Domnului" din satul Copăcele, ridicată la 1912 Foto 4 și Biserica Ortodoxă „Nașterea Maicii Domnului” – Ohaba Mâtnic, ridicată la 1867 Foto 5.

Biserica de lemn din Copăcele, cu hramul "Acoperământul Maicii Domnului." a fost construită la începutul secolului XX, de către comunitatea ucrainiană stabilită aici, ca biserică greco-catolică pe stil vechi. În anul 1948, odată cu desființarea bisericii greco-catolice, comunitatea a fost nevoită să treacă la religia ortodoxă de rit vechi.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

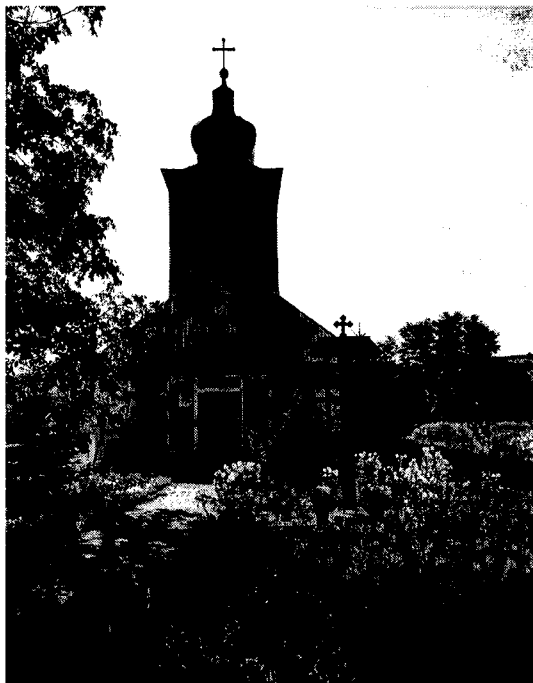

Foto 4 - Biserica din lemn „Acoperământul Maicii Domnului” Copăcele

Monument de arhitectură religioasă cu un important potențial istoric și arhitectural (arhitectura populară în lemn de tip maramureșan), Biserica Ortodoxă „Nașterea Maicii Domnului” – *Ohaba Mâtnic*, în anul 1867 comunitatea locală ridică actuala biserică din zid.

În zestrea bisericii se mai păstrau până către mijlocul sec. XX o serie de cărți bisericești vechi, precum: 2 exemplare de evanghelii, 2 exemplare de ceasloave, 2 exemplare trioduri, 2 exemplare pentecostare, 2 exemplare octoihe, câte un apostol, liturghier, molitvetnic și polileu² (Corneanu, 1940, 139).

Foto 5 - Biserica Ortodoxă „Nașterea Maicii Domnului” – Ohaba Mâtnic

²

Corneanu, 1940, p.439

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Activitățile sportive se desfășoară din ce în ce mai puțin datorită infrastructurii precare și a migrației tineretului în orașe, municipii din țară și străinătate.

Sunt funcționale 2 terenuri de sport, unul comunal la Copăcele, nemodernizat și unul privat la Ohaba Mâtnic

Este în promovare investiția – Sala de sport Copăcele, cu probabilitate mare de a fi finalizată la începutul anului 2022.

2.5 INFRASTRUCTURA

Infrastructura reprezintă structura cu componentele sau elementele de bază necesare într-un domeniu de activitate, cum ar fi: funcționarea unei societăți umane (legi, rețele de circulație și comunicație, oficii de muncă, școli, ferme, etc), la construcții (fundamentul, structura de rezistență), la întreprinderi (management, achiziții, depozit, contabilitate, forța de muncă), la transporturi (elementele constitutive ale unei rețele feroviare, rutiere, etc) și altele, precum sistemul de facilitare, echipamente și servicii necesare operării unei organizații sau instituții.

SPECIFICUL LOCAL:

- RELIEF: 90 % deal
- APE: Curs clasificat, Pârâul Vana Secaneasca (localitățile Ohaba Mâtnic și Copăcele), pârâul Valea satului sau Slaveni - localitățile Zorile și Mâtnic - localitatea Ruginosu
- RESURSE NATURALE
  - naturale (sol și subsol): lemn
  - vegetale: păduri foioase
  - specii animale: căprioare, mistreți, viezuri, gasteropode, gușterul, buha, etc.
- RESURSE UMANE:
  - educație: în unitățile de învățământ de pe raza comunei își desfășoară activitatea 13 cadre didactice (profesori, învățători și educatori)
  - calificare învățământul gimnazial - 12 studii superioare, 1 studii medii
- ALTITUDINEA: cca. 250- 290 m
- SURSE DE POLUARE: reduse, activitățile din gospodăriile populației
- ZONE DE AGREMENT: pe raza comunei specificul reliefului oferă posibilități de drumeții în fondul forestier, luncile pâraielor, pajiști.
- FACILITĂȚI FISCALE LOCALE: reduceri de taxe și impozite locale, concesionarea/vânzarea/închirierea de terenuri/clădiri din proprietatea primăriei către persoane fizice/juridice care vor să investească pe raza comunei Copăcele
- CLĂDIRI DISPONIBILE: 3 clădiri, foste școli generale (Ohaba Mâtnic, Zorile, Ruginosu)

UTILITĂȚI:

- energie electrică:(KWh/lună): 15.000 (Primărie, Cămine Culturale, școli, rețea alim cu apă, iluminat public)
- energie termică (Gcal/lună): centrale pe lemne
- apă (mc/zi): 200, lungime rețea 12,510 km
- stație de epurare: deservește localitățile Copăcele si Ohaba Mâtnic

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

- mijloace de transport în comun: asigurate de – agent economic privat
- căi de acces: accesul în comună se face pe 2 direcții: dinspre Căvăran -Copăcele DJ 608 B și dinspre Cornuțel Banat prin DC 7 Cornuțel - Ruginosu
- telefonie fixă: este funcțională la scara redusă;
- telefonie mobilă: Vodafone (integral), Telecom (integral) în localitățile comunei
- acces la INTERNET: fibra optică, televiziune prin cablu mai multe firme private
- lungime canalizare (km): 11,196

2.5.1 Infrastructura rutieră și de transport

Accesibilitatea la căile de transport reprezintă un indicator foarte important în aprecierea posibilităților de dezvoltare economico-socială a localităților rurale.

Accesul direct la o infrastructura rutieră corespunzătoare, asigură premisele dezvoltării unor activități economice, facilitează accesul populației la locurile de muncă, satisface anumite servicii, etc.

Trafic rutier

- DN 608 B este principala cale de acces a comunei, asigurând accesul direct în satele Copăcele și Ohaba Mâtnic, precum și legătura cu comuna Zorlențu Mare. Se ramifică din DN 6 (E 70) București – Drobeta-Turnu Severin – Timișoara în localitatea Constantin Daicoviciu;
- DC 7 se ramifică din DJ 608B în centrul localității Ohaba Mâtnic pentru a asigura accesul în satul Ruginosu și legătura cu satul Cornuțel (comuna Păltiniș), unde se termină în DN 58;
- DC 9 se ramifică din DJ 608B în localitatea Copăcele pentru a asigura accesul în satul Zorile.

Trafic feroviar

Comuna Copăcele se află la 28 km de un important nod de cale ferată, municipiul Caransebeș, fiind traversat de magistrala 900, București – Timișoara, din care se ramifică linia de cale ferată Caransebeș - Reșița și linia de cale ferată Caransebeș - Oțelu Roșu. Pe relația Caransebeș – Reșița, cea mai apropiată stație de comuna Copăcele este halta Cornuțel, situată la o distanță de 11 km.

Trafic aerian

Cel mai apropiat aeroport se află la Timișoara, la o distanță de aproximativ 100 km.

Lungime drumuri (km)-

DC5, DC 7, DC 8- 9,020 km modernizat

Strazi comunale – 17,265 km, din care 10.500 km modernizate

Nemodernizate- 5,794 km

În tabelul 14 este prezentată situație drumurilor de pe raza comunei Copăcele.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Tabelul 14 Situația drumurilor pe raza comunei Copăcele

Județene	19,6 km	2 km modernizat
Comunale (DC 5, DC 7, DC 9) DC 5 Ohaba Mâtnic – Ruginosu DC7 Ruginosu- Cornutel Banat DC 9 Copacele - Zorile	9,020 - modernizate/asfaltate 3,7 km 2,070km 3,7 km	Modernizate Modernizate Modernizate Modernizate
Strazi comunale Copăcele 5 stazi in lungime de 2,815 km Ohaba Mâtnic- 11 strazi/ 4,85 km Zorile – 9 strazi/ 7,7 km Ruginosu- 3 strazi/1,9 km	17, 625 km ,din care 10,5 km modernizate/asfaltate modernizate	
SURSELE DE INFORMAȚII: Primăria Copăcele și actori locali, Direcția Județeană de Statistică, DATA LA CARE SE REFERĂ INFORMAȚIILE: 2019 Data completării fișei		

Singura cale de acces în comună este cea rutieră – DJ 608 B dinspre Căvăran - Brebu. Cel mai apropiat centru de interes, cu rețea de transport amplificată este localitatea Căvăran, unde există și rețea de cale ferată electrificată pe ruta Caransebeș - Timișoara.

Drumul județean ce deservește localitățile comunei este modernizat, dar în stare proastă pe cca 7 km, bună, pe porțiunea dintre satele Copăcele - Ohaba Mâtnic și satul Zorlencior din cadrul comunei Zorlențul Mare. DJ 608 B este nemodernizat. Investiția este în curs de execuție, respectiv reabilitare și modernizare pe cca 19,6 km (Căvăran - Zorlencior).

Satele Zorile și Ruginosu se situează în afara traseului principal al DJ 608 B. Drumul DC 9 -- Zorile – Copăcele este asfaltat și face legătură directă cu DJ 608 B Căvăran - Brebu, iar DC 5 Ohaba Mâtnic - Ruginosu, de asemenea, modernizat ca și DC 9 Cornuțel - Ruginosu.

Străzile satelor sunt în general cele din localitățile Copăcele, Ohaba Mâtnic și Ruginosu, în stare bună și foarte bună și parțial cca 50% străzi din localitatea Zorile.

Lungimea străzilor totală, respectiv modernizată, este de :

Copăcele 2,815 km, din care modernizat 1,766 km
 Zorile 7700 km, din care modernizat 3,350 km
 Ohaba Mâtnic 4,850 km, din care modernizat 2,750 km
 Ruginosu 1900 km, din care modernizat 1704 km.

Transport public:

Transportul public de călători este asigurat pe ruta:

- Zorile – Caransebeș 4 curse / zi
- Ruginosu - Ohaba Mâtnic - Copăcele - transport școlar, cu microbuze școlare.

Transportul pe cale ferată este asigurat prin XXXXXXXXXX situata la 8 km de localitatea Copăcele.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

2.5.2 Rețea de utilități apă/canal

Utilitățile la care are acces populația sunt cele de alimentare cu apă și canalizare 2 localități (Copăcele și Ohaba Mâtnic) și Zorile- alimentare cu apă în execuție și electrificare, tabelul 15.

Tabelul 15 Rețelele de utilități comuna Copăcele

Lungimea rețelelor	Km
Apa	12,510
Canalizare	11,196
Termoficare	0
Gaze	0
Electricitate	16,789

Alimentare cu apă

Localitățile Copăcele și Ohaba Mâtnic sunt alimentate cu apă în sistem centralizat. Investiția a fost realizată din fonduri europene - Măsura 322. Alimentarea cu apă este realizată din sursa subterană, un puț forat cu H = 150 m, situat în incinta gospodăriei de apă din Ohaba Mâtnic.

Gospodăria de apă este compusa din:

- puț forat
- Stația de tratare a apei (clorinare)Rezervoare de înmagazina apa, 2 buc x 70 mc fiecare, din polistif semi îngropate
- Stația de pompare.

Lungimea rețelei de distribuție în localitățile Ohaba Mâtnic și Copăcele este de 12.510 ml, din care 2769 ml este conductă de aducțiune situată între localitățile Ohaba Mâtnic și Copăcele

Populația din cele două localități are acces la alimentare cu apă în sistem centralizat în proporție de 98%, respectiv 604 locuitori.

Locuitori brașăți la alimentare cu apă: Ohaba Mâtnic 109 brașamente cu 237 locuitori și Copăcele 164 brașamente cu 303 locuitori.

Caliatea apei potabile se încadrează în parametri de potabilitate. Apa este tratată cu hipoclorit de sodiu. Anual sunt efectuate analize microbiologice și chimice în laboratorul DSP Resita, un număr de 4 analize/an la sursa de apă, respectiv la plecare din gospodăria de apă și 2 analize pe an din locurile de consum, respectiv din localitatea Copăcele 2 și Ohaba Mâtnic 2.

În intravilanul celor 2 localități (Copăcele și Ohaba Mâtnic) sunt amplasate 18 cișmele și 7 hidranți.

În localitatea Zorile este în execuție alimentarea cu apă în sistem centralizat. Stadiul fizic de realizare este de 85 %. Asigurarea cu apă în prima fază va fi prin intermediul a 7 cișmele. În intravilanul localității sunt amplasați 2 hidranți.

Localitatea Ruginosu cu o populație de 125 locuitori este alimentată cu apă prin surse proprii, respectiv fântâni private.

Canalizare

Localitățile Ohaba Mâtnic și Copăcele sunt racordate la rețea de canalizare menajeră în sistem centralizat. Lungimea rețelei de canalizare este de 11.196 ml, din care 2.769 reprezintă conducta ce face legătura între cele 2 localități. Apele uzate sunt

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

evacuate în Stația de epurare situată la ieșirea din localitatea Copăcele. Stația de epurare ape uzate este containerizată de tip MBBR - Moving Bed Bio Reactor având o capacitate de 91,78 mc/zi. Stația de epurare se compune din unitatea de tratare mecanică, treapta de tratare biologică, treapta chimică, unitatea de dezinfecție și panoul de control.

Apele epurate sunt evacuate gravitațional prin conducta de PVC de 200 mm, pozată sub adâncimea de îngheț într-un pârâu neclasificat situat la 20m de stația de epurare, afluent al pârâului Valea Secănească. Evacuarea nămolului se va face în saci speciali care se depozitează pentru deshidratare pe platforma de nămol. Stația de epurare este de tip containerizată automată cu 4 trepte de epurare. Apele epurate sunt evacuate într-un curs de apă neclasificat, afluent de dreapta al pârâului Vâna Secănească.

Numărul total de branșamente este de 220, din care 89 în localitatea Ohaba Mâtnic și 131 în localitatea Copăcele.

Referitor la rețeaua de canalizare pluvială, apele pluviale pentru cele patru localități sunt colectată prin rigole stradale neamenajate și deversate în văile naturale din zonă.

La nivel de comună este înființat Serviciul de alimentare cu apă și canalizare. Acesta funcționează cu 2 angajați, fără personalitate juridică, fiind organizat ca un compartiment în cadrul primăriei.

2.5.3 Gestionarea deșeurilor

În prezent gestionarea deșeurilor este realizată în sistem controlat. Este înființat prin HCL Serviciul de salubritate, este asigurat un salariat la nivel de comună. Colectarea deșeurilor menajere este realizată din poartă în poartă de un operator autorizat. Anual rezultă cca. 50-60 tone deșeuri menajere. Colectarea este realizată de 1-2 ori pe lună. Populația cu acces la salubritate este de 100%.

La nivel de comună la finele anului 2019 a fost organizată și pusă în funcțiune colectarea selectivă pentru fracțiile de deșeuri reciclabile: hârtie și carton, sticlă și plastice. Valorificarea deșeurilor reciclabile este realizată cu un operator autorizat. Dotarea cu recipiente de colectare selectivă este realizată prin 20 puncte de colectare (Copăcele 5 puncte, Zorile 8 puncte, Ohaba Mâtnic 4 puncte, Ruginosu 3 puncte). Dotări pentru colectarea selectivă :

- 14 recipiente eurocontainere de capacitate 1,1mc
- 19 recipiente confecționați de Primăria Copăcele de capacitate 1,5 mc
- 15 containere de capacitate 1 mc, închiriate de la operatorul / achizitorul de deșeuri reciclabile.

La nivel de comună este asigurat un punct de colectare a deșeurilor din electrocasnice, electrice și electronice, situat în localitatea Zorile.

Deșeurile biodegradabile sunt gestionate prin compostare în cadrul fiecărei gospodării din cele 4 localități.

La nivel județean este în curs de implementare – Sistemul integrat de gestiune a deșeurilor, proiect SMID, care prevede următoarele dotări prin proiect pentru UAT Copăcele;

- 125 de unități de compostare - predate la gospodării;
- 5 containere de selectare selectivă cu o capacitate de 1,1mc fiecare pentru hârtie și carton, plastic și metal și sticlă- predate la UAT Copăcele;
- 344 pubele cu o capacitate de 120 litri pentru deșeuri reziduale - urmează a fi dotate de operatorul zonal – zona nr. 1 Reșița;
- 4 pubele cu o capacitate de 240 litri pentru deșeuri reziduale - urmează a fi dotate de operatorul zonal – zona nr. 1 Reșița.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Pentru reducerea cantităților de deșeuri eliminate la depozitare se vor lua următoarele măsuri:

- Gestionarea în gospodării a deșeurilor biodegradabile prin compostare la sursă și valorificarea compostului ca îngrășământ organic în interiorul gospodăriei sau la alte gospodării;
- Colectarea selectivă a deșeurilor reciclabile în vederea valorificării;
- Pentru eliminarea deșeurilor animaliere s-a încheiat contract de servicii cu firmă specializată care a câștigat licitația la nivel național în vederea preluării și eliminării acestor deșeuri, respectiv firma SC PROTAN SRL.

2.5.4 ENERGIE ELECTRICĂ

Alimentarea cu energie electrică a localităților comunei Copăcele se face prin sistemul energetic național, prin rețele electrice de distribuție.

Comuna este traversată de la est la vest de o rețea electrică aeriană de medie tensiune care alimentează 4 PT - posturi de transformare ce fac trecerea de la medie la joasa tensiune.

Rețeaua de joasă tensiune este destinată pentru iluminatul public, consum în locuințe particulare și instituții publice, alimentarea cu energie a diverselor societăți comerciale.

Lungimea totală a rețelei de alimentare cu energie electrică la nivel de comună este 21,200 km, din care 3,551km străzi DJ 68B și 17,65 km rețea străzi interioare .

Iluminatul public

La nivel de comună toate străzile sunt iluminate, acesta a fost extins și în jurul instituțiilor publice (cămine culturale și școli), cu sisteme de iluminat economice.

De menționat că toate gospodăriile din comună sunt racordate la rețeaua electrică.

Lungimea totală a rețelei de iluminat public a comunei Copăcele este de 16,789 km, din care: 2,815 km în Copăcele, 7,200 km în Zorile, 4,850 km la Ohaba Mâtnic și 1,924 km la Ruginosu. În localitatea Copăcele există 76 stâlpi din beton cu 38 corpuri de iluminat, în localitatea Zorile 125 stâlpi de beton cu 62 corpuri de iluminat, în localitatea [REDACTAT] iar în localitatea Ruginosu 125 stâlpi din beton cu 16 corpuri de iluminat.

Pentru asigurarea unui iluminat public în Copăcele este necesară suplimentarea numărului de corpuri de iluminat cu aproximativ 125 corpuri de iluminat (becuri economice). Gestionarea activităților de iluminat public este realizată de personalul angajat al primăriei.

2.5.5 Telefonie, telecomunicații, poștă

În cele trei localități există rețea de telefonie mobilă Vodafone (integral), Telecom (integral) și Orange. Telefoniiile mobile Vodafone și Orange au un semnal nesatisfăcător în cele mai multe locuri de pe teritoriul UAT Copăcele. Nu există rețea de telefonie fixă cu acoperire națională accesibilă financiar pentru cetățeni.

Televiziunea prin cablu este asigurată de firma DGI (din anul 2019).

Sediul oficiului poștal se află în municipiul Caransebeș, iar presa și corespondența sunt preluate de către 3 funcționari al poștei.

Rețeaua de alimentare cu gaz metan

În comuna Copăcele nu există rețea de alimentare cu gaz , dar sunt perspective în viitorul apropiat-mediou. S-a transmis adresa la Consiliul Județean Caraș – Severin pentru

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

cuprinderea în planul de investiții de gaz județean a tronsonului Căvăran – Copăcele-Zorlențu Mare.

2.5.6 Energie termică

Încălzirea spațiilor la instituții este realizată prin intermediul centralelor termice pe lemne.

Până în prezent există: 2 centrale termice pe lemne, respectiv la: Primărie și Școala Gimnazială Copăcele, 3 centrale termice la Căminele culturale din Copăcele, Ohaba Mâtnic și Zorile. De asemenea, cele 4 biserici ortodoxe sunt dotate cu centrale termice pe bază de lemne, precum și Biserica penticostală din Copăcele.

La nivel de comună sunt instalate peste 60 centrale termice pe bază de lemne la persoane fizice, iar cifra este în creștere.

2.6. ECONOMIA

Prin politica sa de dezvoltare rurală, UE își propune să ajute zonele rurale să facă față multiplelor provocări economice, sociale și de mediu pe care le aduce secolul al XXI-lea. Această politică formează cel de-al doilea pilon al politicii agricole comune (PAC) și vine în completarea sistemului de plăți directe către agricultori și a măsurilor de gestionare a piețelor agricole (primul pilon). O parte din obiectivele sale sunt comune fondurilor structurale și de investiții europene (fondurilor ESI).

Politica UE de dezvoltare rurală este finanțată prin Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), care dispune de un buget în valoare de 100 de miliarde EUR pentru perioada 2014-2020. Fiecare stat membru primește un pachet financiar pentru această perioadă de 7 ani. Pachetele financiare ar urma să mobilizeze încă 61 de miliarde EUR din fonduri publice în statele membre.

Evoluția economică a comunei Copăcele

În primii ani după stabilirea în Banat, ucrainenii nou veniți au lucrat la pădure, ca tăietori de lemne, în timp ce soțiile lor se ocupau cu agricultura. La început mulți tineri au lucrat ca slugi în satele vecine, pe haine și mâncare³.

Deși în zonele urbane din împrejurimi activitățile industriale câștigau tot mai mult teren, ucrainenii nu s-au grăbit să se transforme în muncitori industriali. Cei mai mulți au continuat să muncească în exploatarea forestieră și ca muncitori necalificați, la gaterile din ce în ce mai numeroase deschise în zonă și transportul buștenilor din parchete spre acestea. S-au remarcat de asemenea prin priceperea lor la construcția drumurilor forestiere și a căilor ferate înguste.

Al doilea război mondial a provocat multe victime în rândul localnicilor, fapt ce a influențat negativ viața oamenilor și economia localității, dar anii comunismului au devenit și pentru copăceleni o perioadă de dezvoltare în toate domeniile vieții economico-sociale, culturale și spirituale. Tinerii s-au îndreptat spre școlile profesionale sau liceale din Reșița, Oțelul Roșu, Lugoj, Caransebeș, devenind muncitori calificați în întreprinderile din orașele amintite, foarte mulți dintre ei făcând naveta. De asemenea, cum satele Copăcele și Zorile nu au fost colectivizate, oamenii și-au putut rotunji veniturile din agricultură. Acest fapt le-a permis multora să-și înlocuiască casele vechi cu altele noi. S-a realizat electrificarea

---

3

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

localității și au fost ridicate mai multe clădiri de interes public, fapt ce a contribuit simțitor la îmbunătățirea condițiilor de viață.

După 1990, în condițiile schimbărilor economice survenite, mulți dintre copăcenii stabiliți la oraș s-au reântors la vechile îndeletniciri de acasă, în timp ce alții au plecat să lucreze în străinătate.

În perioada comunistă, localitățile Copăcele, Zorile și Ruginosu nu au fost colectivizate, iar în localitatea Ohaba Mâtnic procesul de colectivizare s-a încheiat la începutul anilor 1950.

2.6.1 Agricultura

Sectorul primar

Agricultura, prin toate ramurile ei, reprezintă o activitate importantă a locuitorilor din comuna Copăcele. Din totalul suprafeței de 5158 ha al comunei, 65% este ocupat cu teren agricol, iar 35% cu teren neagricol. Pondere mare a suprafeței acoperite cu teren agricol este un alt indicator al principalei funcții economice a locuitorilor comunei Copăcele.

Principalele categorii de culturi agricole în comuna Copăcele sunt: cultura porumbului, care ocupa 47,5 din terenul arabil, cultura de păioase, cu o pondere de 25%, cultura de cartofi 5%, legumicultura 1,7%, cultura plantelor furajere 18,3% și cultura fructelor 2,5%. Ponderea cea mai mare în pomicultura este data de cultivarea prunilor

Numărul total al gospodăriilor este de 481, conform datelor din registrul agricol.

Creșterea animalelor se practică în special în gospodăriile populației.

Profilul de bază al comunei este cel agricol, specializat îndeosebi pentru culturi furajere, pomi fructiferi, cultura porumbului, legume, cartofi și creșterea animalelor. Incipient este funcțional sectorul de exploatare și valorificare fond forestier, cu produse semifinite.

BILANȚUL TERITORIAL al unității administrative Copăcele – decembrie 2019 este prezentat în tabelul 1.

Resursa principală de venit este terenul agricol și mai puțin fondul forestier. Terenul agricol în suprafață de 3368 ha, este de calitate a I- III- a în luncile pâraielor și de calitate inferioară pe dealurile teritoriului administrativ. Culturile agricole principale sunt: grâu și secara, porumb, cartofi și livezi de pomi fructiferi - meri, pruni, cireși.

Cu toate că suprafața agricolă ocupă 65,3 % din suprafața totală, determinarea profilului agricol al comunei este mult mai redusă. Suprafețe importante au rămas neutilizate pentru agricultură. Principalele cauze a neutilizării terenurilor arabile pentru producția agricolă sunt:

- Costurile ridicate cu procurarea de semințe, material semincer, îngrășăminte, produse fitosanitare
- Lipsa unei structuri de preluare organizată a produselor agroalimentare în condiții de rentabilitate
- Inexistența structurilor asociative privind gestionarea fondului funciar

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

- Pregătirea tehnică de specialitate redusă
- Acces redus la informații care au legătură cu gestionarea fondului funciar
- Inexistența accesării de fonduri europene pentru realizarea de investiții cu profil agricol
- Gestionarea fondului funciar este realizată de gospodării individuale.

Repartiția procentuală a exploatațiilor agricole din punct de vedere a mărimii este:

- 1 -3 ha, cca 20 %
- 3 – 5 ha, cca 65 %
- 5 - 10 ha, cca 12 %
- > 10 ha , cca 3 %

Numărul total al exploatațiilor agricole este redat în tabelul 16.

Tabelul 16 Numărul total al exploatațiilor agricole

Exploatații agricole (numar)			
Gospodării individuale	Asociații familiale	Societăți agricole	TOTAL
481	10	6	4

Situația parcului de tractoare utilaje agricole și atelaje la 31.12.2019 este prezentată în tabelul 17.

Tabelul 17 Situația parcului de tractoare utilaje agricole și atelaje la 31.12.2019

Nr. crt.	Denumirea utilajului	Nr. buc
1	Tractoare	88
2	Combine păioase	2
3	pluguri	80
4	Grape cu discuri	72
5	Semănători păioase	21
6	Semănători prășitoare	24
7	Prese de balotat	12
8	Remorci/ Semiremorci tractor	62
9	Remorci cisternă	1
9	Mașini de administrat îngrășăminte	11
10	Mașini de erbicidat	12
11	Cositori	16
12	Atelaje hipo	4

Din tabelul de mai sus reiese că încărcătura de hectare teren agricol, respectiv arabil pe tractor este relativ bună: 38,3 ha/ tractor teren agricol (47 / ha / tractor media la nivel național) și 17,8 ha/ tractor de teren arabil.

Din cauza fărâmițării excesive a parcelelor, productivitate pe tractoare și alte utilaje agricole este mult diminuată și ca urmare costurile pe unitatea de produs sunt cu mult mai ridicate.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Sectorul zootehnic

Efectivele de animale la 31.12. 2019 sunt prezentate în tabelul 18.

Tabelul 18 Efectivele de animale la 31.12. 2019

taurine	porcine	ovine +caprine	cabaline	păsări	familii albine
220	106	4500	10	1860	550

Referitor la sectorul zootehnic se poate aprecia că potențialul de creștere a animalelor este mul mai mare decât cel actual. Pentru pajistile permanente din UAT Copăcele capacitatea de pășunat (CP)in funcție de [REDACTED] a pajistilor (VP) – Capacitatea de pășunat UVM/ha este:

- Pajiști loc Copăcele CP=1,36-2,70 UVM/ha
- Pajiști Ohaba Mâtnic = 1, 56 UVM/ha
- Pajiști Zorile = 1,41- 2,35 UVM/ha
- Pajiști Ruginosu= 1,76 UVM/ha

Capacitatea de producție UVM/ha este pentru durata sezon de pășunat de 180-190 zile/an.

Valoarea medie a coeficientului de folosire la diferite tipuri de pajiști (Cf.%) este între 25- 90%. Suprafața ocupată cu pajiști este de 2277 ha, din care pășuni 1566 ha - domeniu public și 711 ha fânețe – domeniu privat. Din suprafața de pășuni de 1566 ha, peste 150 mii ha este acoperită cu vegetație forestier în proporție mai mare de 40% și care se află sub incidența Codului Silvic 2015. Aceste parcele vor face obiectul unui Amenajament silvic.

Sectorul secundar este foarte slab dezvoltat fiind reprezentat de industria de prelucrare a lemnului, pe raza comunei existând o firmă în domeniu, precum și de o firmă de producere a jgheaburilor din tablă zincată.

2.6.2 .Fondul forestier

Fondul forestier din domeniul public este în administrația Ocolului silvic Pălăniș, cuprinzând în majoritate specii de foioase - stejar, fag, carpen, tei, salcâm,etc. [REDACTED]

Fondul forestier este în suprafață de 1563 ha, din care 206,4 ha păduri proprietate comunală. Ca specii predomină pădurile de: gorunte, goruneto - cerete, făgete amestecate, cerete pure, amestecuri, etc.

În vederea gestionării durabile a fondului forestier, la nivel de comună s-a elaborat Amenajament Silvic pentru o suprafață de 582,0297 ha, din care pentru 206,4 ha pădure comunală și 285,6297 pădure cu proprietăți private. Posibilitatea de tăiere este de 1892 mc /an. Din punct de vedere al bonității pădurile sunt 74% de bonitate mijlocie și 26% de bonitate superioară. Pădurile sunt accesibile în procent de 94%. Sunt prevăzute lucrări de împădurire pe cca. 33 ha (cu GO< CE< GI< DT, necesar puieti cca. 165,0 mii puieti). Solurile forestiere predominante sunt din clasa Argiluvisoluri - 99% și 1 % soluri neevoluate. Suprafață ocupată cu pășuni cca. 150 mii ha este acoperită cu vegetația forestieră în proporție mai mare de 40% și care se află sub incidența Codului Silvic 2015. Aceste parcele vor face obiectul unui Amenajament silvic.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Gestionarea durabilă a fondului funciar

Pentru gestionarea durabilă/ judicioasă a fondului funciar este necesar a se lua următoarele măsuri:

- Elaborarea unui studiu agrochimic pentru identificarea tipurilor de sol, determinarea stării de aprovizionare a solurilor cu elemente nutritive, stabilirea preabilității culturilor pentru solurile din zona comunei Copăcele. (Ultimul studiu a fost elaborat prin anii 1992)
- Coordonarea executării lucrărilor agrotehnice pe baza studiului agrochimic menționat
- Promovarea utilizării în producție a soiurilor valoroase la culturile vegetale și a raselor de animale valoroase (conform studiului de preabilitate menționat), a sistemelor de mașini și utilaje adecvate terenurilor în pantă din zona Copăcele
- Pășunatul animalelor numai în perioade permise
- Înființarea unor structuri specializate pentru preluarea producției vegetale de legume, fructe, cereale în condiții avantajoase pentru producătorii particulari
- Constituirea unor forme asociative pentru producerea și valorificarea organizată și eficientă a produselor agricole de origine vegetală și animală
- Accesarea unor programe de finanțare pentru înființarea de structuri asociative cu profil vegetal, pomicol sau zootehnic precum și a unor unități de preluare, prelucrare și valorificare a produselor vegetale și animale
- Subvenționarea producătorilor de produse vegetale și animale în vederea încurajării producției agricole.
- Respectarea tehnologiilor de întreținere a pajiștilor conform amenajamentului pastoral elaborat în anul 2016.

2.6.3 Activități Industriale

Unitățile economice de pe raza comunei și instituții publice

Instituțiile publice de pe raza comunei sunt redată în tabelul 19.

Tabelul 19 Instituții publice pe raza comunei Copăcele

Denumire instituție	Cu capital privat	Cu capital de stat
Primăria și Consiliul Local		1
Școala gimnazială		1
Postul de poliție		1
Parohii		6
TOTAL	0	9

Unitățile economice/ agenți economici de pe raza comunei sunt redați în tabelul 20

Tabelul 20 Repartiția după capital a unităților economice

Număr agenți economici	Cu capital privat	Cu capital de stat	Cu capital mixt
Industria	2	0	0
Agricultura	16	0	0
Comerț	7		

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Alte domenii	0	0	0
Total	25	0	

Repartiția unităților/ agenților economici după profilul de activitate este redată în tabelul 21.

Tabelul 21 Repartiția unităților/ agenților economici după profilul de activitate

Nr. crt	Comert	Activități industriale	Agricultura
Copăcele	3	-	1
Ohaba Mătnic	1	2	7 (5+2)
Zorile	2	-	6 (3+3)
Ruginosu	1	-	2 (1+1)
Total comuna	7	2	16 (10+6)

Activități economice de tip comerț

La nivel de UAT Copăcele, funcționează 7 magazine care vând produse preponderent alimentare.

Activități economice de tip industrial

Pe raza comunei funcționează 2 agenți economici, un punct de debitat masa lemnoasă, pentru nevoi gospodărești, materialul lemnos utilizat este cel din pădurile proprietarilor de păduri și un atelier de confecții de tinichigerie. Cele 2 puncte industriale sunt situate în localitatea Ohaba Mătnic.

2.7 ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

Primăria se află în localitatea Copăcele, nr. 122, având 11 angajați și 2 demnitari (primar și viceprimar), din care 7 angajați cu studii superioare.

Foto 6 - Primăria Copăcele

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Postul de Poliție se găsește, de asemenea, în localitatea Copăcele având angajate 2 cadre de poliție. Pe raza comunei nu există unități de jandarmi și firme de pază.

La nivelul comunei nu s-au încheiat protocoale de cooperare intraregionale sau naționale.

FIȘA PREZENTARE SINTETICĂ COMUNA COPACELE 2020

Cod Poștal:	327100
Teritoriu administrativ (ha):	5158 ha
Localități aparținătoare:	Copăcele, Ohaba Matnic, Zorile, Ruginosu
Adresa Consiliului Local:	Copacele nr 122
Telefon:	0255510132
Fax:	0255510132
E-mail:	primariacopacele@gmail.com
Web:	
Președinte Consiliu Local:	Un consilier prin rotație odata la 3 luni, desemnat prin alegerea consilierilor comunei
Primar:	P. Primar BILANIN Ioan

SERVICIUL ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE:

Distincția dintre administrația publică centrală și cea locală are la bază utilizarea mai multor criterii cumulative, criteriile care au în vedere competența teritorială și materială a organelor ce compun administrația publică și natura interesului pe care îl promovează.

Prin urmare, administrația publică centrală își exercită competența teritorială la nivelul întregului teritoriu național, iar cea locală doar la nivelul unităților administrativ-teritoriale în care au fost alese autoritățile respective. Însă dacă privim dintr-o altă perspectivă, organelor ce compun administrația publică centrală dispun de o competență materială generală, precum Guvernul, pe când autoritățile locale au o competență materială ce se circumscrie în jurul realizării interesului local. Desigur mai e și promovarea interesului, care poate fi general - național, evident de către administrația centrală sau al localității respective, de către administrația publică locală.

ATRIBUȚII:

Cu privire la activitatea de promovare, avizare, înregistrare și distribuire a dispozițiilor primarului:

- Primește de la compartimentele funcționale și ține evidența dispozițiilor primarului, într-un registru special;
- Multiplică și distribuie dispozițiile primarului pentru ducerea la îndeplinire, către compartimentele funcționale și persoanele interesate;
- Comunică prefectului, în termenul prevăzut de lege, dispozițiile primarului, în vederea exercitării controlului de legalitate;
- Întocmește referate și redactează dispoziții ale primarului;

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

- Urmărește ducerea la îndeplinire a acestora;
- Ține la zi baza de date privind dispozițiile primarului;

Privitor la organizarea alegerilor locale, generale și consultarea prin referendum a populației:

- Coordonează lucrările pentru alegerile locale, camerei deputaților, senatului și președintelui;
- Face propuneri privind delimitarea secțiilor de votare;
- Face propuneri privind stabilirea locurilor de afișaj electoral, a celor pentru organizarea adunărilor publice și a sediilor secțiilor de votare;
- Asigură efectuarea copiilor de pe listele electorale permanente pe secții de votare, pentru scrutinurile stabilite și le predă președinților acestora;
- Asigură condițiile necesare de către cetățeni a listelor electorale;
- Întocmește lista cu persoanele propuse a fi desemnate președinți sau locțiitori la secțiile de votare și o înaintează președintelui tribunalului;
- Transmite informații solicitate de formațiunile de evidență a populației;
- Ține evidența persoanelor care au pierdut drepturile electorale și procedează în conformitate cu legea;
- Ține la zi baza de date (program) privind listele electorale permanente, puse la dispoziție de Inspectoratul de poliție și le actualizează permanent.

Cu privire la evidența ștampilelor, sigiliilor și parafelor:

- Urmărește îndeplinirea regulamentului privind folosirea sigiliilor, ștampilelor și parafelor din cadrul Consiliului Local și eventual modificarea acestuia;
- Ține evidența, într-un registru specific, a ștampilelor, sigiliilor și parafelor;
- Predă și preia de la compartimentele funcționale ștampilele, parafe și sigiliile pe bază de proces verbal;
- Păstrează ștampilele, sigiliile și parafele scoase din uz și procedează la distrugerea acestora în baza unui proces verbal, aprobat de conducerea primăriei;
- Întocmește registrul unic de documente, parafează și numerotează fiecare registru înscris în acesta.

În domeniul arhivei:

- Propune constituirea prin dispoziția primarului a comisiei de selecționare a documentelor ce urmează a fi predate la arhivă;

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

- Întocmește nomenclatorul arhivistic, indicativul termenelor de păstrare a documentelor și propune emiterea dispoziției primarului pentru aprobarea acestuia cu confirmarea Arhivelor Naționale ale Statului;
  - Întocmește liste de inventar pe compartimente, ani și termene de păstrare;
  - Preia de la compartimentele funcționale, pe bază de inventar, conform nomenclatorului arhivistic, unitățile arhivistice, legate și opisate;
  - Asigură ordonarea, depozitarea selecționarea, păstrarea și folosirea documentelor din arhivă;
  - Răspunde de selecționarea și scoaterea din arhivă a documentelor care nu mai au valoare practică și științifică și în baza prevederilor Legii Arhivelor Naționale, procedează la distrugerea sau valorificarea acestora;
  - Eliberează copii, certificate, extrase și adeverințe de pe documentele din arhivă la solicitarea celor interesați;
  - Depune la arhivele statului copii de pe listele de inventar ale documentelor cu termen de păstrare permanentă și a celor scoase din evidență;
  - Asigură evidența, păstrarea și conservarea documentelor secrete de uz intern și sesizează imediat primarul despre cazurile de pierdere, alterare ori distrugere a acestora;
  - Procesează la reconstituirea documentelor distruse;
  - Ia măsuri cu privire la predarea materialelor selectate la selectate la arhivele statului.
- În ceea ce privește activitatea de reglementare și informare documentară:***
- Înregistrează, distribuie, urmărește rezolvarea în termen și expediază corespondența;
  - Colecționează actele normative ce se aplică în administrația locală pe domenii de activitate;
  - Tine evidența publicațiilor, lucrărilor de specialitate și a celorlalte materiale date spre păstrare într-un registru special și pe baza de fișă;
  - Distribuie în baza unui registru compartimentelor interesate, publicațiile la care este abonata primăria;
  - Îndeplinește și alte atribuții stabilite prin acte normative sau încredințate de conducerea executivă și deliberativă.
- În ceea ce privește activitatea juridică:***
- întocmește și ține la evidența legislației în vigoare pe domenii de activitate;

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

- asigură procurarea prin abonament a principalelor publicații și a unor lucrări de specialitate necesare;
- asigură afișarea citațiilor primite de la instanțele de judecată;

Serviciul juridic-contencios și coordonarea consiliilor locale îndeplinește în condițiile legii următoarele atribuții principale:

- în baza mandatului încredințat de către primar, reprezintă Primăria Comunei Copăcele în fața instanțelor judecătorești și a altor organe de jurisdicție, a organelor de urmărire penală, a hotărârilor publice, precum și în raporturile cu alte persoane fizice și juridice de drept public sau privat;
- întocmește proiectele acțiunilor în justiție care se înaintează în instanță împreună cu documentația necesară, propune exercitarea căilor de atac ordinare și extraordinare și redactează documentele necesare, propune orice alte măsuri prevăzute de lege pentru soluționarea cauzelor în care este parte primăria comunei;
- ține evidența tuturor cauzelor aflate în curs de judecată urmărind finalizarea cu celeritate a acestora prin asigurarea reprezentării în fața instanțelor;
- propune măsuri pentru realizarea creanțelor unde primăria are calitatea de creditor pentru obținerea titlurilor executorii precum și pentru sprijinirea executării acestora;
- comunică hotărârile judecătorești rămase definitive și irevocabile și compartimentelor implicate din cadrul aparatului propriu al primarului;
- inițiază sau, după caz, redactează proiecte de dispoziții, hotărâri, regulamente și alte acte cu caracter normativ și individual;
- analizează și avizează, pentru legalitate, contractele ce urmează a fi încheiate de primărie;
- analizează și avizează pentru legalitate autorizațiile de construcție ce urmează a fi eliberate;
- asigură asistența juridică compartimentelor de specialitate din aparatul propriu al primarului.

În ceea ce privește activitatea de resurse umane:

- efectuează operațiunile privind încadrarea, redistribuirea, detașarea, pensionarea sau încetarea contractului individual de muncă, respectiv a raportului de serviciu pentru personalul din cadrul Primăriei;
- asigură crearea bazei de date privind evidența personalului, atât a funcționarilor publici, cât și a personalului contractual;
- întocmește, la sfârșitul anului în curs, planificarea concediilor de odihnă pentru anul următor, în colaborare cu celelalte compartimente, birouri, servicii și urmărește efectuarea acestora, conform planificării;
- coordonează activitățile specifice de resurse umane desfășurate la nivelul întregii Primării;
- efectuează activitatea de consiliere în probleme de resurse umane cu serviciile publice;

În ceea ce privește activitatea de stare civilă:

- înregistrează actele și faptele de stare civilă, conform Legii nr.119/1996, cu privire la actele de stare civilă;

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

- păstrează, gestionează și eliberează actele și certificatele de stare civilă;
- păstrează registrele de stare civilă, și evidența registrelor de stare civilă de la primărie;
- transcrie și întocmește ulterior actele de stare civilă;
- efectuează mențiunile referitoare la schimbările intervenite în starea civilă a persoanelor;
- transmite mențiuni la alte primării, care au intervenit în situația persoanelor (căsătorii, decese);
- comunică lunar buletinele de identitate și livretele militare ale decedaților;
- eliberează, la cerere, extrase pentru uzul organelor de stat din registrele de stare civilă;
- face propuneri pentru acordarea dispensei de vârstă în vederea căsătoriei în condițiile legii.

În ceea ce privește activitatea de asistență socială:

- atribuții de autoritate tutelară.
- evidența delicvenților sau a persoanelor predispuse la comiterea de infracțiuni, precum și a majorilor lipsiți de capacitate de exercițiu sau care necesită ocrotire (persoane cu handicap, bătrâni, familii cu mulți copii).
- efectuează studii cu privire la situația socială a familiilor la nivelul comunei pentru persoanele defavorizate.
- întocmește strategii și programe privind organizarea și desfășurarea asistenței sociale pentru toate categoriile sociale.

În ceea ce privește activitatea compartimentului programe europene:

- Fundamentează prognoze și programe de dezvoltare economico-socială a localității și creează baza de date în acest sens;
- Promovează metodologii specifice de planificare a dezvoltării economico-sociale a localității, cu implicarea factorilor locali;
- Identifică programe de finanțare și întocmește cereri de finanțare pentru programe de interes comunitar;
- elaborează studii și proiecte pentru realizarea programelor de dezvoltare;
- monitorizează proiectele implementate;
- asigură legătura dintre primărie și agenții economici locali cu capital de stat sau privat și facilitează schimbul de informații cu aceștia;
- asigură stabilirea de contacte și cooperări interne și externe;
- desfășoară activități de informare, consultanță și publicitate în domeniul dezvoltării economico-sociale locale;
- sprijină dezvoltarea activităților de prestări servicii locale, desfășurarea unor activități pe baza liberei inițiative și înființarea de întreprinderi mici;
- sprijină desfășurarea activităților promoționale la nivel local;
- informează primarul cu privire la propunerile avansate de orice persoană fizică sau juridică interesată de colaborări cu autoritatea publică locală;

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

- întocmește și prezintă, la solicitarea primarului sau a Consiliului local, rapoarte cu privire la exercitarea atribuțiilor proprii și stadiul implementării proiectelor;
- preia și rezolvă corespondența privind integrarea europeană, propunând măsuri pentru realizarea sarcinilor ce revin autorității locale în acest sens;
- informează primarul despre sursele de finanțare de pe internet ce pot prezenta interes pentru comunitatea locală;
- tine legătura cu organizațiile neguvernamentale locale, pentru realizarea de programe comune, în folosul comunității;
- pagini pe internet referitoare la unitatea administrativ-teritorială;
- participă, împreună cu celelalte birouri și compartimente, la inițierea de proiecte privind alinierea legislației la cerințele europene (acquis comunitar).

În ceea ce privește activitatea compartimentului de urbanism:

Amenajări urbanistice

Planul Urbanistic General asigură corelarea dezvoltării urbanistice a localităților cu planul de amenajare al teritoriului administrative al acesteia, delimitat conform legii. Planul Urbanistic General al comunei fost elaborat în anul 1999-2000, o documentație întocmită superficial, neputând fi valorificată pentru o dezvoltare durabilă a localităților comunei Copăcele.

Suprafața ocupată cu construcții-curti este de 70 ha- (PUG 2000)

În anul 2018, s-a procedat la actualizarea documentației PUG, conform legislației specifice, documentația este în stadiu de elaborare cu termen cel mai probabil de finalizare anul 2021.

Principalele obiective ale activității de urbanism urmărite în elaborarea PUG sunt:

- materializarea programului de dezvoltare a localității, fără a compromite dreptul generațiilor viitoare la existență și dezvoltare;
- determinarea structurii funcționale;
- utilizarea rațională și echilibrată a terenurilor necesare funcțiilor urbanistice;
- asigurarea unei locuiri corespunzătoare nevoilor și nivelului de dezvoltare;
- amplasarea judicioasă a obiectivelor propuse, având în vedere respectarea dreptului la proprietate;
- asigurarea esteticii corespunzătoare în realizarea mediului construit și amenajarea mediului natural;
- protejarea populației și a cadrului natural de poluare, riscuri naturale și tehnologice previzibile;
- protejarea și punerea în valoare a monumentelor istorice, zonelor arheologice, ansamblurilor arhitecturale și urbanistice deosebite, precum și patrimoniului natural;
- stabilirea și asigurarea amplasamentelor pentru obiectivele de utilitate publică;

Principalele zone funcționale care se găsesc pe teritoriul administrativ al comunei Copăcele și în intravilanul localităților componente sunt :

- Zona de locuit;
- Zona instituțiilor publice, comerț și servicii;
- Zona căi de comunicație și transport;
- Zona gospodărie comunală;
- Zona echipare tehnico-edilitară;

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

- Zona ocupată de ape;
- Zona ocupata de paduri
- Terenuri agricole.

SERVICIILE/COMPARTIMENTELE PRIMĂRIEI COPĂCELE

2.7.1 Compartimentul Financiar, Contabilitate Taxe și Impozite

Compartimentul Financiar este organizat cu respectarea prevederilor Legii contabilității nr.82/1991, republicată și duce la îndeplinire următoarele atribuții principale:

- organizează și conduce evidența contabilă a sumelor primite din bugetul propriu drept alimentare cu mijloace bănești pentru executarea cheltuielilor proprii, conduce evidenta alimentarii cu mijloace bănești a ordonatorului principal de credite;
- organizează și conduce evidența contabilă pentru lucrările decontabile la Legea nr.118/1997 și întocmește documentele de plată către organele bancare și documentele contabile pe baza facturilor și situațiilor de lucrări prezentate atât la cheltuieli curente cât și la cheltuieli capitale;
- execută controlul financiar preventiv pentru plățile efectuate din bugetul propriu, în conformitate cu dispoziția președintelui de organizare a acestui control;
- asigură respectarea normelor metodologice proprii ale Primăriei Comunei Copăcele privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare;
- întocmește documentele de plată către organele bancare (trezorerie) și documentele contabile pentru ordonatori secundari de credite și urmărește extrasele de cont asigurând încadrarea corectă a cheltuielilor conform clasificăției bugetare;
- ține evidența separată pe conturi a activității derulate conform metodologiei impuse de trezorerie, separat pe fiecare activitate bugetară și plată;
- întocmește documentele de plată către organele bancare (trezorerie) și documentele contabile, în conformitate cu reglementările în vigoare și urmărește primirea la timp a extraselor de cont și verificarea acestora cu documentele lor însoțitoare, asigurând încadrarea corectă pe subdiviziunile clasificăției bugetare a cheltuielilor pentru bugetul propriu;
- asigură întocmirea conturilor de execuție lunare și a dărilor de seama contabile trimestriale și anuale privind executarea planului de cheltuieli bugetare și din mijloace extrabugetare;
- efectuează încasările și plățile în numerar și asigură evidența operativă a acestora;
- exercită controlul zilnic asupra operațiunilor efectuate prin casierie și asigură încasarea la timp a creanțelor, lichidarea obligațiilor de plată, luând măsurile necesare pentru stabilirea răspunderilor, atunci când este cazul;
- efectuează controlul periodic al magaziiilor, informând ordonatorul principal de credite în cazuri de abateri de la disciplina financiară și propune luarea de masuri corespunzătoare pentru recuperarea pagubelor;
- efectuează la timp operațiunile de inventariere a valorilor materiale, bănești și a decontărilor din bugetul propriu;
- analizează cererile și documentațiile privind alimentarea cu mijloace bănești a conturilor de disponibil ale ordonatorilor secundari de credite pentru cheltuielile curente și de capital, inclusiv pentru construcțiile de locuințe din fondul locativ de stat, urmărind respectarea legalității, necesității, eficienței, economicității și oportunității în limitele aprobate prin buget și în raport cu îndeplinirea acțiunilor și sarcinilor de plan și a utilizării mijloacelor financiare

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

acordate anterior și virează în conturile de disponibil ale acestora sumele aprobate în limita prevederilor și potrivit destinației stabilite;

- îndeplinește și alte sarcini dispuse de primar în legătură cu atribuțiile specifice serviciului financiar-contabilitate;
- analizează și propune variante privind nivelul cheltuielilor și evoluția acestora la bugetul local al comunei;
- elaborează și supune spre aprobare programul calendaristic de desfășurare a lucrărilor privind proiectul de buget propriu și a bugetelor instituțiilor ce se finanțează din bugetul primăriei comunei;
- îndrumă și coordonează acțiunea de elaborare a proiectului bugetului propriu și proiectele bugetelor următoarelor instituții publice de interes local;
- analizează proiectele de buget ale instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetul propriu al comunei;
- elaborează variante privind protecția veniturilor și a cheltuielilor pe următorii trei ani, precum și programul local de investiții publice, detaliat pe obiective și ani de execuție, atât pentru bugetul propriu cât și pentru instituțiile publice de sub autoritatea bugetului local;
- analizează și elaborează variante ale bugetelor, fondurilor externe nerambursabile, a împrumuturilor interne și externe a fondurilor evidențiate în afara bugetului local;
- întocmește proiectul de hotărâre privind bugetul propriu al comunei și al instituțiilor publice subordonate;
- propune repartizarea pe trimestre a sumelor și cotelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, precum și a veniturilor proprii pe întregul buget;
- verifică și analizează legalitatea propunerilor de rectificare a bugetului propriu și a bugetelor componente;
- verifică și analizează legalitatea și întocmește documentația privitoare la :
  - a) utilizarea fondului de rezervă la dispoziția primăriei, precum și majorarea acestuia, în condițiile legii;
  - b) utilizarea veniturilor proprii peste cele planificate, în condițiile legii;
  - c) utilizarea fondului de rulment în condițiile legii;
- verifică, analizează și întocmește proiecte de hotărâre pe care le supune dezbaterii consiliului județean privind:
  - a) contractarea de împrumuturi interne sau externe, pe termen mediu și lung, pentru realizarea de investiții publice de interes local precum și refinanțarea datoriei publice locale;
  - b) utilizarea până la lichidarea soldului fondului de tezaur constituit la nivelul consiliului local pentru realizarea de investiții publice de interes local;
- analizează legalitatea împreună cu compartimentele de specialitate din cadrul Serviciului tehnic, a propunerilor de lucrări, utilaje, mobilier și alte obiective de investiții a căror finanțare se asigură din bugetul propriu, în vederea cuprinderii acestora în proiectul bugetului respectiv;
- centralizează, analizează și prezintă conducerii, trimestrial și anual, execuția bugetară a unității administrativ-teritorială;
- centralizează și întocmește valoric, lista obiectivelor de investiții la nivelul comunei, trimestrial și anual;
- întocmește documentația necesară deschiderii finanțării obiectivelor de investiții;
- inițiază acțiuni de implementare a finanțării bugetare pe bază de programe care se întocmesc de către instituțiile și serviciile publice de interes local, în scopul finanțării unor acțiuni, obiective sau proiecte;

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

- analizează și propune ordonatorului principal de de credite avizarea bugetelor instituțiilor și serviciilor publice finanțate integral din venituri extrabugetare;
- stabilește, constată, controlează și urmărește încasarea impozitelor, taxelor și altor venituri locale care se cuvin bugetului propriu al comunei;

2.7.2 Compartimentul Urbanism, Tehnic, Investiții

Compartimentul Urbanism, Tehnic, Investiții este compartimentul de specialitate al primarului care asigură îndeplinirea atribuțiilor ce revin acestuia în următoarele domenii de activitate:

- Urbanism, disciplina în construcții, amenajarea teritoriului, cadastru imobiliar, relații cu asociațiile de locatari;
- Pregătire documentații, licitații, contracte de achiziții publice și contracte de concesiune lucrări publice și de servicii;
- Lucrări publice, investiții;
- Administrarea domeniului public și privat al comunei;

Compartimentul urbanism, tehnic investiții îndeplinește, în condițiile legii, următoarele atribuții principale:

- Elaborează Programul anual al achizițiilor publice pe baza necesităților și priorităților comunicate de celelalte compartimente de specialitate ale Primăriei Comunei Copăcele, program pe care îl supune aprobării Consiliului Local;
- Realizează punerea în corespondență cu sistemul de grupare și codificare utilizat în Vocabularul comun al achizițiilor publice (CPV), a produselor, serviciilor și lucrărilor ce fac obiectul contractelor de achiziție publică;
- Întocmește notele justificative și le supune aprobării conducerii în cazul aplicării unei proceduri care constituie excepție de la regula de atribuire și anume în cazul dialogului competitiv, negocierea și cererea de oferte, pe baza referatelor de necesitate și a notei de calcul privind valoarea estimate elaborate și transmise de către fiecare compartiment de specialitate;
- Înștiințează Instituția Prefectului asupra procedurii care urmează a fi derulată conform prevederilor legale în vigoare;
- Redactează și înaintează anunțurile de intenție, de participare și de atribuire în conformitate cu prevederile legale, spre publicare în SEAP, Monitorul Oficial al României partea VI-a Achiziții publice și în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, după caz;
- Elaborează calendarul procedurii de atribuire necesar pentru planificarea procesului de achiziții publice, evitarea suprapunerilor și întârzierilor și monitorizarea internă a procesului de achiziții ținând seama de termenele legale prevăzute pentru publicare anunțuri, depunere candidaturi/oferte, duratele previzionate pentru examinarea și evaluarea candidaturilor/ofertelor precum și de orice alte termene ce pot influența procedura;
- Elaborează sau coordonează elaborarea documentației de atribuire/selectare/preselectare în colaborare cu compartimentele interesate în achiziționarea de produse, servicii sau lucrări;

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

- Pune la dispoziția oricărui operator economic care solicită, documentația de atribuire/selectare/preselectare;
- Răspunde în mod clar, complet și fără ambiguități la solicitările de clarificări, răspunsurile însoțite de întrebările aferente transmițându-se către toți operatorii economici care au obținut documentația de atribuire;
- Participă ca membri în comisiile de evaluare a ofertelor;
- Informează ofertanții privind rezultatele procedurii de achiziție;
- Redactează contractele de achiziție publică;
- Elaborează împreună cu compartimentul juridic și transmite la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor punctul de vedere al autorității contractante în cazul existenței unei contestații;
- Duce la îndeplinire măsurile impuse Autorității contractante de către Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor;
- Întocmește și păstrează dosarul de achiziție publică care cuprinde toate activitățile desfășurate în cadrul procedurii de atribuire, respectiv toate documentele necesare pentru derularea procedurii;
- Pune la dispoziția oricărei autorități publice interesate, spre consultare, dosarul de achiziție publică, dacă acest lucru este solicitat, cu condiția ca nici o informație să nu fie dezvăluită dacă dezvăluirea ei ar fi contra legii;
- Împreună cu compartimentul lucrări publice, investiții și biroul de administrarea domeniului public și privat al județului întocmește documentații tehnice pentru reparații curente la bunurile din patrimoniul consiliului local;
- Asigura întocmirea proiectelor de contract pentru proiectare și execuție și după avizarea de către consilierul juridic le înaintează spre semnare conducerii județului;
- Prezintă spre aprobare consiliului local documentațiile tehnico-economice;
- Urmărește obținerea certificatului de urbanism și a autorizației de construire conform legislației în vigoare;
- Asigură derularea investițiilor cu finanțare de la bugetul de stat și bugetul local;
- Asigura derularea investițiilor cu finanțare din fondurile UE;
- Urmărește întocmirea documentațiilor tehnico-economice pentru realizarea programelor de reabilitare și a sistemelor de alimentare cu energie termică;
- Urmărește realizarea înființării distribuțiilor de gaze naturale;
- Asigura soluționarea și redactarea în termen a scrisorilor și petițiilor care su fost repartizate prin rezoluție;

2.7.3 Compartimentul Situații de Urgență

Atribuții:

- Întocmește planurile operative de pregătire și planificare a activităților de protecție civilă;
- Elaborează planul de intervenție în caz de situații de urgență pe tipuri de riscuri și planul de evacuare în caz de inundații, dezastre sau război;

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

- Desfășoară activități de prevenire informare și instruire privind cunoașterea și respectarea regulilor și măsurilor de apărare împotriva incendiilor și a situațiilor de urgență;
- Urmărește întreținerea și funcționarea legăturilor și a mijloacelor de înștiințare-alarmare în situații de protecție civilă;
- Duce la îndeplinire Hotărârile Consiliului Local pe linie de protecție civilă și situații de urgență;
- Întreține, depozitează, conservă și gestionează tehnica și aparatura din dotare;
- Centralizează și transmite operativ I.J.S.U. date și informații privind apariția și evoluția stărilor potențiale generatoare de situații de urgență;
- Desfășoară alte acțiuni de limitare și înlăturare a urmărilor situațiilor de urgență la toate tipurile de riscuri;
- Colaborează cu toate structurile locale, zonale sau naționale din domeniul situațiilor de urgență pentru asigurarea unui nivel de operativitate crescut și desfășurarea unor intervenții operative și eficiente;
- Organizează, planifică, îndrumă și controlează activitatea de prevenire și stingere a incendiilor în cadrul instituțiilor;
- Îndeplinește și alte atribuții ce aparțin Administrației Publice Locale în aplicarea întocmai a legilor în vigoare și a dispozițiilor conducerii instituției

II. 3 PRINCIPALELE NECESITĂȚI IDENTIFICATE. DEZVOLTAREA COMUNEI COPĂCELE ÎN VIZIUNEA ADMINISTRAȚIEI LOCALE

În scopul dezvoltării localităților de pe raza comunei Copăcele, se impune ca în perioada următoare de timp să se acorde o mare atenție procesului de dezvoltare rurală prin stabilirea unor obiective prioritare pentru comunitatea locală.

La nivelul comunei, problemele sunt numeroase însă trebuie prioritizate, astfel încât în perioada de timp propusă, să se poată realiza cele mai importante dintre ele, urmând ca obiectivele prioritare de alt nivel să fie abordate într-o perioadă de timp viitoare. Dintre obiectivele prioritare stabilite, se pot menționa:

Obiectivul 1 Dezvoltarea infrastructurii rurale în perioada 2021-2027

- Asigurarea alimentării cu apă potabilă de bună calitate localități Ruginosu și extinderea alimentării cu apă a localităților Copăcele, Ohaba Mâtnic și Zorile.
- Asigurarea accesului la canalizare și epurare a apei uzate menajeră a localității :Zorile și Ruginosu
- Extindere reabilitarea/modernizarea ulițelor/ străzilor interioare în localitățile comunei Copăcele cca 3 km, Zorile 3,6 km, Ohaba Mâtnic 1 km
- Amenajare drumuri agricole: Copăcele 4 drumuri cu 3- km, Zorile- 5 drumuri cu 4,5 – km, Ohaba Mâtnic -5 drumuri cu 5-- km, Ruginosu 3 drumuri cu 3 - km
- Dotarea primăriei cu un utilaj tractor + remorcă
- Amenajare drumurilor forestiere: 5-km, din care : DF 1 Gorondica 3 km (Copăcele Zorile) si DF Pietroni 2 km(Ohaba Mâtnic).
- Extinderea rețelei de iluminat public cu -1- km și introducerea de corpuri de

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

iluminat ecologice, eficiente pe raza celor 4 localități. Este elaborat SF-Iluminat public eficient.

- Îndesire corpuri de iluminat economice pe rețeaua de iluminat public existentă;
- Asigurarea/extinderea iluminatului arhitectural în principalele obiective din comună (cămin cultural, biserici, școli etc);
- Asigurarea/ extinderea iluminatului festiv ;

Obiectivul 2 Dezvoltarea activităților economice alternative în perioada 2021-2027

- Promovarea unui mediu favorabil afacerilor prin:
  - Finalizare intabulare unor terenuri din domeniul public în vederea vânzării/închirierii/concesionării unor potențiali investitori;
  - Parcelare terenuri din domeniul public în vederea vânzării/închirierii/concesionării unor potențiali investitori;
  - Intabularea terenurilor din domeniul public în vederea concesionării/ vânzării/ închirierii pentru investitori;
  - Finalizare - Reactualizarea PUG-ului;
  - Organizare cursuri pentru întreprinzători în domeniul afacerilor;
  - Sprijinirea înființării grupurilor de producători din zootehnie, exploatații agricole și microferme zootehnice, precum și a serviciilor de management al fermelor;
  - Sprijinirea dezvoltării activităților de prelucrare a lemnului, colectare și procesare fructe de pădure și arbuști fructiferi etc;
  - Promovarea surselor de finanțare pentru întreprinzători puse la dispoziție de comunitatea europeană, etc;
  - Formarea unor asociații, cercuri profesionale, etc pentru încurajarea accesului la fondurile externe;
  - Dezvoltarea activităților de formare profesională în mediul rural și servicii de consultanță;
  - Introducerea de rase performante adaptate la condițiile locale;
- Valorificarea potențialului zootehnic, prin sporirea producției de masă verde a pășunilor în vederea susținerii unui număr mare de animale.

Obiectivul 3 - Dezvoltarea infrastructurii social – culturale si medicale în perioada 2021-2027

- Dezvoltare infrastructură educațională și socială;
  - Mentenanța rețea Internet în școala/primăria :Școala Gimnazială Copăcele;
  - Dotare corespunzătoare în școli cu materiale didactice;
- Dezvoltare/Reabilitare infrastructură culturală;
- Reabilitare Cămin Cultural Ruginosu;
- Reabilitarea punct muzeal tradițional ucrainean Copăcele;

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

- Modernizare bază sportivă (teren sport) comunal;
- Realizare Sala de sport în localitatea Copăcele;
- Dezvoltare-modernizare infrastructură sanitară;
- Reabilitare, modernizare și dotare dispensarul medical Ohaba Mâtnic și punctul sanitar
- Zorile;
- Înființare cabinet stomatologic, dotare și asigurare asistența stomatologică;
- Asigurarea infrastructurii de sănătate cu cadre medicale

Obiectivul 4 - Dezvoltarea infrastructurii de mediu în perioada 2021-2027

- Realizarea unui sistem modern de gestionare a deșeurilor
- Diminuarea și stoparea degradării mediului natural și antropic din zonă;
- Creșterea gradului de asigurare a populației cu servicii de management al deșeurilor;
- Creșterea gradului de sensibilizare a populației privind protecția mediului și sănătății populației;
- Reducerea cantităților finale de deșeuri depozitate;
- Aplicare de măsuri coercitive (contravenții zonale) privind gestiunea deșeurilor;
- Activități de promovare a necesității protecției mediului;
- Realizarea unor măsuri de refacere/reconstrucție a mediului degradat:
- Reconstrucția ecologică a terenurilor degradate prin eroziune și alunecări de teren;
- Promovarea continuă a sistemului de colectare selectivă a deșeurilor comunale;
- Amenajarea suprafețelor ocupate cu pajiști naturale degradate;
- Îmbunătățirea compoziției floristice a pășunilor;
- Amenajarea pășunilor.

Studii de Fezabilitate și Proiecte Tehnice în vederea promovării la finanțare 2021-2027

- Modernizare străzi; Modernizare DC 9 Copăcele – Zorile;
- Rețea de canalizare și stația de epurare: localitatea Zorile;
- Extindere alimentare cu apă în loc. Copăcele , Ohaba Mâtnic și Zorile;
- Extindere canalizare în localitățile Copăcele și Ohaba Mâtnic;
- Regularizare Vana Secaneasca;
- Reabilitare, modernizare și dotare Căminul Cultural Ruginosu;
- Reabilitare amplasament muzeul satului Copăcele;
- Extindere Modernizare străzi în localitățile Copăcele, Zorile și Ohaba Mâtnic;
- Drumuri forestiere -5 km –DF 1 Gorondica 3 km (Copăcele Zorile) și DF Pietroni 2 km(Ohaba Mâtnic);
- Drumuri agricole 15, 5 km
- Pentru atingerea obiectivelor din planul strategic de dezvoltare locală se vor identifica sursele de finanțare ce pot fi atrase din surse europene și guvernamentale locale, etc.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

CAPITOLUL III ANALIZA SWOT

Fundamentarea dezvoltării pe termen mediu și lung a comunității nu poate fi concepută în afara unor strategii coerente, elaborate pornind de la potențialul și resursele existente și ținând cont de oportunitățile, dar și de amenințările care se prefigurează.

Analiza diagnostic de tip SWOT a economiei comunei Copăcele este concepută ca o suită de comentarii concentrate asupra principalilor factori ce influențează dezvoltarea acestui teritoriu, în vederea atingerii unor importante obiective strategice ale următorilor cinci ani. Acest tip de analiză ilustrează stările interne distinctive de forță sau slăbiciune în raport cu unele oportunități sau amenințări externe.

Se poate preciza faptul ca elemente ale punctelor forte, printr-o valorificare adecvată, se transformă în oportunități, iar unele elemente ale punctelor slabe, prin cronicizare, devin amenințări.

Conținutul analizei respectă obiectivele caracteristice unei astfel de abordări, fiind detaliate astfel:

- ¼ nivelul, structura și dinamica activităților;
- ¼ sectoare și activități semnificative în evoluția prezenta și viitoare a comunei;
- ¼ influența principalilor factori;
- ¼ impactul oportunităților și al amenințărilor externe;
- ¼ evaluarea atuurilor și deficiențelor;
- ¼ unele explicații ale succeselor sau insucceselor în plan economic.

Analiza SWOT este o metodologie de analiză a unui proiect. Numele este descriptiv: Strengths (puncte tari), Weaknesses (puncte slabe), Opportunities (oportunități), Threats (riscuri). Analiza SWOT permite concentrarea atenției asupra zonelor cheie și realizarea de prezumții în zonele asupra cărora există cunoștințe mai puțin detaliate. În urma acestei analize se poate decide dacă zona își poate îndeplini planul, și în ce condiții. Unele „oportunități” și „amenințări” vor apărea din „punctele tari” și „punctele slabe” ale comunei. Amenințările pot fi concrete sau potențiale.

În urma analizei SWOT s-au identificat câteva principii prioritare care trebuie să stea la baza elaborării strategiei în vederea dezvoltării durabile.

Implicații sociale atât ale punctelor forte, cât și ale punctelor slabe determină semnificativ dezvoltarea economică ulterioară a localității. În urma analizelor generale și sectoriale, pentru perioade semnificative din evoluția economico-socială a comunei Copăcele, se pot sistematiza următoarele elemente ale analizei SWOT.

ANALIZA SWOT

3.1 RESURSE UMANE

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - populația comunei Copăcele este în număr de 1111 persoane; - ospitalitatea recunoscută a locuitorilor;	<ul style="list-style-type: none"> - Îmbătrânirea populației (spor natural negativ, migrarea tinerilor spre centre urbane); - Număr mare al pensionarilor precum și al persoanelor

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

<ul style="list-style-type: none"> - rata redusă a infraționalității; - forța de munca ieftină; - număr relativ mare de tineri cu studiile liceale definitivate; - disponibilitatea de angajare în diferite meserii, funcție de motivare profesională; - dorința populației de a avea locuri de munca pe teritoriul comunei sau în localitățile învecinate; - buna conviețuire între populația de etnie ucraineană majoritară și populația română; - repartizare omogenă a populației; - populație clasificată în diferite domenii de activitate; - oameni harnici și gospodari ce își ocupa majoritatea timpului în agricultura și zootehnie; 	<p>inactive;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Scăderea natalității; - Adaptarea mai lentă a populației mature și vârstnice din comună, la schimbările și provocările lumii actuale în general și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special; - Migrarea persoanelor cu pregătire profesională, în special spre mediul urban și în străinătate; - Capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor zonei; - Insuficienta informare a populației cu privire la programele de calificare și reconversie existente în județ; - Existența șomajului de lungă durată, care conduce la descalificarea și descurajarea foștilor angajați; - Număr mare al persoanelor care nu au ocupație;
<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> - existența unor reglementări care stipulează acordarea de facilități angajatorilor care creează noi locuri de muncă pentru șomeri, tineri absolvenți, etc; - creșterea nivelului de calificare prin participarea la programe de pregătire profesională derulate în cadrul proiectelor finanțate prin POS DRU; - Schimbarea mentalității persoanelor disponibilizate, prin abordarea de atitudini active pe piața muncii (căutarea unui loc de muncă, reconversie profesională); - Implicarea autorităților locale în problemele comunității, în vederea identificării de soluții financiare, materiale; 	<p>Riscuri</p> <ul style="list-style-type: none"> - Menținerea tendințelor migratoare către centrele urbane a populației tinere; - Accentuarea procesului de îmbătrânire în rural; - Creșterea șomajului în rândul absolvenților de liceu; - Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistentei sociale în perspectiva; - Estomparea tradițiilor locale, odată cu trecerea timpului.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

3.2 AGRICULTURA

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - Potențial în domeniul zootehnic/tradiții locale în creșterea animalelor/efective semnificative de animale (ovine); - Potențial în domeniul pomicol; - Potențial semnificativ pentru agricultura ecologica; - Exista un număr semnificativ de mici producători agricoli care au reușit să-și aducă exploatația agricolă în zona profitabilității; - Patrimoniul natural variat; - Terenuri agricole nepoluate 	<ul style="list-style-type: none"> - Locuitorii care exploatează/ar dori sa exploateze terenurile aflate în proprietate, dispun de resurse financiare limitate/nu dispun de resurse financiare pentru aceste activități; - Lipsa certificării calității produselor locale în conformitate cu standardele europene, lipsa etichetelor ecologice; - Lipsa formelor asociative ale agricultorilor din comună; - Lipsa unui sistem de colectare și valorificare a produselor agricole la nivelul local (lapte,lână); - Activitățile de creștere a animalelor în gospodăriile locuitorilor, sunt în scădere; - Nevalorificarea/ neutilizarea a aproximativ 40% din totalul suprafeței de teren arabil; - Lipsa unor asociații agricole care să folosească prin arenda suprafețele agricole necultivate; - Număr insuficient de utilaje necesare în activitățile agricole; - Lipsa unei școli profesionale care sa pregătească tinerii în meserii specifice agriculturii montane; - Lipsa unui centru/laborator de însămânțare artificială a animalelor; - La nivel local, nu există un plan de dezvoltare economică care să cuprindă și domeniul agricol, pe termen mediu.
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> - Utilizarea programelor de finanțare alocate „Strategiei de dezvoltare durabila a zonei”; - Programe de finanțare a spațiului rural si a agriculturii prin instrumentele structurale; 	<ul style="list-style-type: none"> - Randamente scăzute în agricultură; - formele asociative ale agricultorilor din zona sunt timide; - fenomenul de îmbătrânire a populației; - depopularea satelor determină

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

<ul style="list-style-type: none"> - Colaborare cu organizații neguvernamentale care au capacitatea să atragă fonduri extrabugetare; - Existența interesului investitorilor în dezvoltarea durabilă a zonei; - Implementarea unor proiecte/programe de mediu, pentru refacerea infrastructurii; - Poziție geografică avantajoasă în raport cu proiectele europene care vizează infrastructura; - Promovarea unor proiecte pilot în vederea amenajării de gospodării multifuncționale; - Promovarea/stimularea înființării asociațiilor agricole în scopul exploatării intensive a terenurilor; - Cooperare între producătorii agricoli locali și agenți economici activi în domeniul industriei alimentare; - Cadru legislativ propice pentru stimularea tinerilor calificați de a se stabili în spațiul rural; - Tendința diversificării serviciilor în domeniul agricol; - Posibilitatea înființării de culturi de plante medicinale (cățina, măceșe, soc, păducel, etc) 	<p>diminuarea forței de muncă pentru activitățile din domeniul agricol;</p> <ul style="list-style-type: none"> - legislație instabilă în domeniu, care dezarmează inițiativele private; - migrarea tineretului cu studii superioare și lipsa de interes pentru agricultura; - preturi ridicate pentru achiziționarea de mașini, utilaje agricole, semințe, îngrășăminte, lucrări agricole; - lipsa unor facilități privind acordarea de credite cu dobândă redusă, a garanțiilor și a perioadei de garanție;
--	--

3.3 INFRASTRUCTURA

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - Existența relativ bună a infrastructurii de transport, comuna fiind tranzitată de DJ 608 B, aflat în reabilitare/modernizare; - existența rețelei de alimentare cu energie electrică în toată comuna; - existența de drumuri asfaltate comunale care asigură legătura satelor componente- DC 5, DC 7, DC 9; - starea bună a trotuarelor pentru pietoni, în localitățile Copăcele și Ohaba Mâtnic; 	<ul style="list-style-type: none"> - Existența unei slabe infrastructuri de comunicații IT și telefonie fixă; - existența slabă de dotări sportive și medicale; - posibilitățile financiare reduse ale localnicilor pentru reabilitarea clădirilor; - dotări insuficiente în infrastructura socială; - număr insuficient de km a drumurilor asfaltate din categoria celor sătești în localitățile - Zorile; - lipsa fondurilor necesare îndiguiri

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

<p>-existența sistemelor de alimentare cu apă și canalizare, a stației de captare și a stației de epurare pentru satele Copăcele și Ohaba-Mâtnic;</p> <p>-distanța mică față de gara CFR Constantin Daicoviciu (aproximativ 8 km);</p> <p>-distanța mică față de drumul European E70 (aproximativ 8 km);</p> <p>-existența unei rețele rutiere asfaltate a străzilor în localitatea Ruginosu și parțial bună pentru localitatea Zorile;</p> <p>-existența unei bune infrastructuri de comunicații mobile pe rețeaua Telekom.ro, internet fibra optică;</p> <p>- Toate localitățile au acces la rețele de televiziune;</p> <p>-existența relativ bună a dotării culturale;</p> <p>-dotări suficiente în infrastructura educațională inclusiv existența unei clădiri de tip „After School”</p>	<p>râurilor ce traversează localitățile comunei;</p> <p>-lipsa unui parc de joacă pentru copii;</p> <p>-lipsa unui sistem de supraveghere strădala și a instituțiilor publice;</p> <p>-insuficiente fonduri în bugetul local, necesare pentru efectuarea de reparații curente și capitale, la podurile și podețele existente în comună;</p>
Oportunități	Riscuri
<p>-programe finanțate din Fondurile Structurale și de Coeziune pentru infrastructură;</p> <p>-investiții realizate în domeniul construcțiilor de locuințe și spații comerciale, de către localnici care lucrează temporar în străinătate;</p> <p>-posibilitatea atragerii de fonduri europene în vederea dezvoltării infrastructurii turismului;</p> <p>-posibilitatea amenajării unui parc de joacă pentru copii;</p>	<p>-creșterea riscului abandonării și degradării fondului construit, prin emigrarea temporară a populației în alte zone ale României sau ale UE;</p> <p>-aparitia unor dificultăți în desfășurarea lucrărilor de infrastructură (condiții de trafic sau meteo);</p> <p>-costul ridicat al documentațiilor preliminare și necesitatea cofinanțării proiectelor, poate împiedica accesarea fondurilor europene;</p> <p>-instalarea stări de necesitate sau război;</p> <p>-calamități naturale (cutremur, inundații, incendii)</p> <p>- informații greoaie în legătură cu programele de finanțare europeană;</p> <p>-îmbătrânirea populației care ar putea lucra în cadrul firmelor din comună;</p> <p>-lipsa capitalului de susținere a activităților economice;</p> <p>-migrația tinerilor cu potențial, în zonele urbane;</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

3.4 ECONOMIA

Puncte tari	Puncte slabe
<p>-capacitate de prelucrare a materialului lemnos;</p> <p>-existența unei infrastructuri relativ convenabile de comunicații mobile;</p> <p>-amplasarea teritorială favorabilă în ceea ce privește accesibilitatea pe cale rutieră și pe cale ferată;</p> <p>-existența forței de muncă disponibilă în comună;</p> <p>-existența unui număr de aproximativ 25 agenți economici înregistrați care își au sediul sau punctele de lucru pe teritoriul comunei;</p> <p>-diversitatea domeniilor economice reprezentate de către agenții economici activi pe teritoriul comunei, produse de tinichigerie, cherestea, transport;</p>	<p>-numărul redus al persoanelor pregătite pentru diferite meserii (comerț, servicii, construcții, turism) prin cursuri de calificare/specializare;</p> <p>-forța de muncă nespecializată și cu mentalități neadaptate noilor cerințe ale pieței muncii;</p> <p>-buget redus pentru susținerea proiectelor de investiție în resursă umană și a celor de dezvoltare locală;</p> <p>-interes scăzut al agenților economici locali pentru formarea profesională a angajaților;</p> <p>-număr redus al investitorilor români, străini;</p> <p>-strategie neperformantă la nivelul comunei în ceea ce privește stimularea înființării de IMM-uri având ca rezultat nivelul redus de dezvoltare al acestui sector;</p> <p>-număr redus al locurilor de muncă pe piața locală;</p> <p>-experiența redusă/lipsa de experiență a agenților economici locali, în domenii de actualitate pentru afaceri, marketing și management;</p> <p>-insuficiența procesare locală a produselor vegetale și animale;</p> <p>-lipsa de motivare de a se angaja a celor care primesc VMG;</p> <p>-migrație masivă a populației active în zone mai dezvoltate ale României și în țări din spațiul european;</p> <p>-lipsa de protecționism a produselor locale;</p> <p>-număr redus de deținători de utilaje agricole utilizate în gospodăriile particulare și în societățile agricole;</p> <p>-scăderea constantă a cererii și ofertei de servicii în plan local;</p> <p>-lipsa pieței de materii prime și a celei de desfacere a produselor pe raza comunei;</p> <p>-multe persoane lucrează doar ca zilieri în domeniul agriculturii;</p> <p>-dificultăți întâmpinate în inițiativa de</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

	<p>asociere dintre producătorii locali; -IMM-urile locale nu sunt încurajate pentru a participa la licitații pentru derularea unor lucrări de investiții locale; -investiții autohtone/străine în dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale, aflate la nivel foarte scăzut; -lipsa unui agent economic local specializat în strategii de marketing, care sa asigure/acorde consultanța în domeniu pentru agenții economici prezenți în comună;</p>
Oportunități	Riscuri
<p>-programe finanțate din Fondurile Structurale și de Coeziune pentru calificare/recalificare/specializare în meserii din domeniile de servicii, construcții, agricultură, producție; -existența oportunităților de finanțare a activităților, prin programare în cadrul fondurilor post-aderare; -cofinanțare din resurse guvernamentale a proiectelor de dezvoltare a infrastructurii rurale, a activităților generatoare de venit, a pregătirii resursei umane; -posibilități de îmbunătățire a infrastructurii de transport prin programele post-aderare în vederea facilitării accesului către agenții economici zonali și dinspre aceștia; -diversificarea activităților economice, în special în sectorul de producție; -existența de terenuri proprietate privată disponibile concesiunii/vânzării; -oportunități în înființarea de structuri de consultanță/informare privind sistemele/mecanismele de finanțare și creditare a sectorului economic; -promovarea și stimularea agricultorilor în scopul exploatarii intensive a terenurilor; -utilizarea tehnologiilor performante; -valorificarea terenurilor agricole</p>	<p>-Instabilitate legislativă, modificarea frecvența a legislației economice, legi stufoase; -politica nefavorabilă dezvoltării afacerilor (taxe și impozite numeroase); -condiții meteorologice nefavorabile (inundații, seceta); -criza economică mondială agravană a situației economiei europene, multe firme mici și mijlocii s-au închis; -adaptabilitatea scăzută la schimbare a agenților economici și a forței de muncă; -capacitate redusă de susținere financiară a modernizării; -management defectuos al piețelor de desfacere; -perpetuarea agriculturii de subzistență; -invadarea pieței interne cu produse agricole ale țărilor beneficiare a unor fonduri substanțiale ale UE în ceea ce privește susținerea sectorului agricol; -condițiile UE dificile a fi îndeplinite de către agenții economici autohtoni, aspect care face ca, pentru majoritatea producătorilor agricoli din România, pe piața UE să fie inaccesibilă; -insuficienta pregătire în vederea accesării Fondurilor Structurale și de Coeziune;</p>

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

<p>degradate și nevaloroase;</p> <ul style="list-style-type: none"> -cooperare între producătorii agricoli locali și agenți economici zonali în scopul valorificării produselor agricole; -centre colectare și prelucrare fructe de pădure, ciuperci; -centru prelucrare (uscare, ambalare) și desfacere plante medicinale; -înfiiințare culturi plante medicinale (cătina, măceș, soc, păducel, salcâm, roiniță, etc.); -înfiiințarea de microferme zootehnice și spații pentru colectarea laptelui; -dezvoltarea cooperării locale; -dezvoltarea antreprenoriatului; -diversificarea activităților economice; -posibilitatea accesării creditelor cu dobândă subvenționată pentru crearea de noi locuri de munca în mediul rural; -programe guvernamentale în derulare de susținere a sectorului economic; 	<ul style="list-style-type: none"> -fonduri străine pentru investiții, relativ scăzute în raport cu necesarul; -profilul pur agricol al majorității satelor; -munca sezonieră în care este activă majoritatea populației se desfășoară în special în anotimpurile de primăvară și toamnă; -sistemul de achiziții împiedică câștigarea contractelor de către firmele locale, fiind foarte restrictive;
--	---

3.5 EDUCAȚIA

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - Școala gimnazială Copăcele, care deservește cele 4 localități, reabilitată și dotată corespunzător; - Structura organizatorică a școlii este corespunzătoare la nivelul comunei; - Exista un management responsabil cu implicare directă, pe toate planurile (administrativ, educativ, resurse, etc.); - Comunicare formală, informală și nonformală bună; - Monitorizarea activității de formare din școala este corespunzătoare, urmărește cunoașterea culturii organizaționale a școlii, corectitudinea activității și 	<ul style="list-style-type: none"> -politica educațională slabă de atragere a elevilor în unitatea noastră școlară (insuficientă implicare pentru creșterea imaginii școlii); - lipsa unui spațiu corespunzător pentru grădinița din Copăcele; -pierderea posibilității de formare a eșalonului liceal la nivel de comună; -familiile elevilor nu sunt implicate suficient în activitatea de educare a copiilor; -starea motivațională a cadrelor didactice și a elevilor este scăzută; -starea materială precară și nivelul scăzut de cultură și instruire al unor familii; -existența unui număr relativ mic de copii și elevi care asigură funcționarea structurilor; -cu toate că școala are o valoare de

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

<p>rezultatele efective ale formării personalului didactic;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aplicarea corectă și creativă a curriculumului școlar; - Toate cadrele didactice sunt calificate și titulare, cu vechime mare în munca în învățământ, ceea ce permite realizarea unui învățământ e calitate; - Relațiile interpersonale existente favorizează crearea unui climat educacional deschis și stimulat; - Un mare interes din partea cadrelor didactice pentru participarea la cursuri de formare profesionala organizate de C.C.D si I.S.J.; - Puține tendințe de neșcolarizare sau abandon școlar; - Stare disciplină bună; - Spații școlare adecvate pentru activitatea de formare; - Dotarea cu tehnologie informațională corespunzătoare în cadrul programului de tip „After School”; - Reabilitarea termică a structurilor școlare; - Existența PC-ului la o mare parte din elevii școlii; - Școala are o cota de piață bună; - Susținerea activităților din planul anual de activități școlare și extrașcolare, toate cadrele didactice fiind implicate în activitatea de formare continuă la nivel de școală; - Obiectivele propuse sunt în conformitate cu nevoile de formare ale cadrelor didactice și răspund nevoilor școlii și ale colectivului de elevi; - Există interes pentru activitatea de consultanță și consiliere a 	<p>pieță bună sunt înregistrate cazuri de migrare a elevilor spre oraș;</p> <ul style="list-style-type: none"> -lipsa posibilităților de desfășurare a activităților sportive (a orelor de educație fizică), la nivelul structurilor, pe vreme de iarnă sau timp nefavorabil; -fonduri insuficiente/inexistente pentru premiarea performanței școlare a elevilor; -deși există o dotare foarte bună, materialele nu sunt întotdeauna integrate în procesul instructiv-educativ; -manuale școlare uzate și insuficiente; -lipsa unor grupe distincte pentru clasele I-IV, procesul instructiv-educativ desfășurându-se în regim simultan; -nu sunt popularizate întotdeauna experiențele pozitive; -școala nu oferă un grad sporit de siguranță elevilor, neexistând pază la nivelul unităților școlare;
---	--

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

<p>cadrelor didactice;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nu s-au înregistrat fenomene de delincvență sau infraționalitate la nivelul școlii; 	
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> - O colaborare cu I.S.J. și C.C.D.; - Existența programului guvernamental de acordare a unor produse lactate și de panificație „Cornul și laptele”; - Existența programului de acordare de rechizite școlare gratuite; - Infuzia de resurse financiare în școala pentru manualele școlare, reparații curente și capitale; - Disponibilitatea unor instituții/persoane fizice de a veni în sprijinul școlii; - Elevii și familiile acestora sunt pregătite pentru schimbarea modului de abordare a procesului instructiv-educativ; - Varietatea cursurilor de perfecționare și formare continuă oferite de CCD; - Dorința pentru schimbul de experiență și pentru acțiuni organizate în parteneriat; - Extinderea rețelei de Internet la nivelul întregi localități; - Apariția televiziunii digitale; - Toți elevii au posibilitatea receptării emisiunilor TV prin cablu sau digital; - Extinderea telefoniei mobile, internetului și televiziunii; 	<ul style="list-style-type: none"> - Incoerența politicilor educaționale la nivel național; - Lipsa unor politici educaționale consecvente cu ținte și strategii clare care să fie urmărite indiferent de partidul de la guvernare; - Eliminarea ajutorului financiar pentru achiziționarea de materiale necesare cadrelor didactice (100 E); - Programe școlare prea încărcate; - Formarea inițială a cadrelor didactice este deficitară; - Scăderea nivelului de trai (elevi, profesori, părinți); - Eliminarea fondurilor de premiere și stimulare; - Creșterea numărului de șomeri în rândul părinților; - Dispariția posturilor datorită scăderii numărului de elevi la clasă și restructurării structurilor arondate la școala cu personalitate juridică; - Lipsa de experiență și de sprijin privind elaborarea de proiecte de finanțare; - Prea multă birocrație în accesarea fondurilor naționale și europene; - Slaba motivație a elevilor pentru învățatură; - Prea mulți elevi sunt rămași în grija bunicilor și altor rude datorită faptului că părinții sunt plecați la lucru în străinătate; - Impactul nociv al unor emisiuni TV asupra psihicului elevilor; - Popularizarea prin emisiunile TV a subculturii și nonvalorilor;

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

	- Existența pe piața a unor jocuri de PC foarte violente.
--	---

3.6 CULTURĂ, CULTE, ACTIVITĂȚI SPORTIVE/RECREATIVE

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unei zone cu puternice tradiții în domeniul cultural și spiritual; • Colaborare fructuoasă între reprezentanții bisericii și administrația locală în ceea ce privește implicarea acestora în activitățile religioase ale comunității; • Experiența organizării și promovării mai multor activități culturale; • Prezența pe raza comunei a multor obiective culturale: <ul style="list-style-type: none"> -un muzeu cu specific ucrainean în localitatea Copăcele. -o casa a scriitorilor în grai bănățean în localitatea Ohaba-Mâtnic. -biblioteca comunală, care oferă punct biblionet prin intermediul căruia, este acordat acces gratuit la internet pentru toată populația comunei. - 4 cămine culturale, câte un cămin cultural în fiecare localitate. -2 biserici ortodoxe stil nou în localitățile Ohaba-Mâtnic și Ruginosu, 2 biserici ortodoxe de stil vechi ucraineană în localitățile Copăcele și Zorile, 2 biserici pentecostale în localitățile Copăcele și Zorile, 1 biserica adventistă în Copăcele; - existența pe teritoriul comunei a unui cor mixt ucrainean (Alunul Verde) care promovează cântecul, tradițiile și portul popular ucrainean; - experiența la nivelul administrației locale de a 	<ul style="list-style-type: none"> • Fonduri insuficiente pentru reabilitarea și modernizarea tuturor clădirilor ce adăpostesc lăcașuri de cultură; • Lipsa unui Centru Cultural la nivel local care să antreneze toate instituțiile și persoanele avizate în vederea promovării și dinamizării activităților culturale; • Informare/participare scăzută a cetățenilor la acțiuni/activități de interes cultural; • Posibilități financiare reduse pentru tipărirea de broșuri, pliante de promovare a obiectivelor de interes cultural de pe raza comunei; • Insuficientă preocupare pentru cunoașterea istoriei și a tradițiilor locale, prin punerea în valoare a tezaurului cultural-istoric existent în localitate; • Îmbătrânirea populației active, migrația tinerilor și dezinteresul față de viața spiritual-culturală a comunității, grevează acțiunile derulate în acest domeniu; • Participare nesemnificativă a populației de etnie ucraineană, la activități care privesc propriile tradiții și obiceiuri; • Lipsa unei trupe de teatru pentru copii și tineret; • Lipsa unui club al persoanelor vârstnice; • Lipsa unui club al tinerilor.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

<p>alcătui și de a dezvolta proiecte cu finanțare europeană în vederea modernizării și dezvoltării infrastructurii locale din domeniul culturii;</p> <p>- buna conviețuire între populația de etnie ucraineană și populația românească;</p>	
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> • Stimularea creativității și inițiativei locale prin revigorarea și valorificarea tradițiilor cultural-artistice (șezători, hore, etc.) • Atragerea de surse de finanțare pentru conservarea și modernizarea obiectivelor culturale de pe raza comunei Copăcele; • Dezvoltarea programelor de înfrățire cu localități din țară și /sau străinătate; • Realizarea de proiecte pentru finanțarea modernizării și amenajării căilor de acces către muzee precum și a parcurilor învecinate; • Dezvoltarea unor noi proiecte în domeniul cultural precum organizarea unor festivaluri cu specific ucrainean și nu numai; • Implicarea mai dinamică a instituțiilor de învățământ de pe raza comunei Copăcele în desfășurarea activităților cu caracter cultural; • Conștientizarea populației despre rolul și importanța culturii naționale în propășirea neamului nostru românesc; • Parteneriate cu instituții culturale județene, naționale și europene în vederea unei mai bune cunoașteri și promovări a culturii naționale și europene. 	<ul style="list-style-type: none"> • Calamități naturale; • Instalare stare de asediu/război. • Buget insuficient alocat activităților culturale; • Subfinanțare a achizițiilor de carte;

3.7 SERVICI SOCIALE

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Pondere medie a populației cu nevoi de asistare; 	<ul style="list-style-type: none"> • Personal insuficient angajat în structurile de resort ale administrației

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

<ul style="list-style-type: none"> • Informare operativă cu privire la formele de ajutor de stat; • Existența unui centru After School; • Administrația locală asigură servicii pentru protecția socială; • Existența unui număr redus de persoane beneficiare a Legii nr. 416/2001; 	<p>publice locale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Insuficiență implicare a societății civile; • Percepere denaturată a scopului asistenței sociale, din partea populației; • Inexistența unor servicii adresate persoanelor vârstnice sau/și cu dizabilități (îngrijiri la domiciliu/centre de zi și centre de primire); • Lipsa voluntariatului în domeniul serviciilor pentru vârstnici; • Lipsa unei cantine sociale;
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> • Construirea și dotarea unui complex social care să cuprindă un cămin-azil pentru bătrânii comunei; • Existența la nivel național, de programe consistente destinate asistenței sociale; • Dezvoltarea economică a comunei, va permite îmbunătățirea nivelului finanțărilor care vor putea fi atrase la nivel local; • Posibilitatea înființării unor structuri ale economiei sociale; • Posibilitatea înființării unui magazin economat; 	<ul style="list-style-type: none"> • Migrația în străinătate a unui număr ridicat de persoane active, a condus la apariția fenomenului copiilor care sunt în grija bunicilor/rudelor; • Costurile ridicate pot genera dificultăți în dotarea diverselor obiective de asistență socială care se doresc a fi înființate; • Sistemul de ajutor social nu încurajează reintegrarea activă;

3.8 SĂNĂTATE

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența și buna funcționare a unui cabinet individual de medicină în cadrul a trei dispensare umane în localitățile Copăcele, Zorile și Ohaba-Mâtnic; • Existența unei farmacii în centrul comunei cu program redus; • Elaborarea strategiei de dezvoltare locală a comunei pentru perioada 2021-2027; • Existența unui număr relativ redus de persoane neasigurate. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unui medic de familie; • Lipsa asistenților medicali comunitari; • Lipsa unui farmacist la nivel de comună; • Lipsa serviciilor de stomatologie; • Inexistența unui mediator sanitar; • Dispensarul sanitar Ohaba Mâtnic și Zorile aflate în stare avansată de degradare; • Dotare insuficientă și sub standarde a celor trei dispensare; • Neînsușirea normelor de educație sanitară și civică a unui segment de pacienți;

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> • Linii de finanțare externe și includerea unei linii de buget local în vederea cofinanțării proiectelor, aplicații, acțiuni/activități. 	<ul style="list-style-type: none"> • Costuri ridicate ale serviciilor medicale; • Legislație fluctuantă în domeniu; • Slabă motivare a persoanelor care au posibilitate chiar redusă de a se asigura medical, de a încheia un contract cadru pentru plata contribuției financiare direct la CAS; • În contractul cadru a legii asigurărilor de sănătate, este stipulat faptul că persoanele care nu au asigurare medicală și doresc să plătească contribuția la CAS, trebuie să plătească retroactiv un anumit număr de luni, pentru a putea să beneficieze de servicii de sănătate.

3.9 MEDIU

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Așezare în imediata apropiere a Munților Semenic; • Caracteristică cu zonă de risc seismic redus; • Potențial ridicat pentru practicarea unei agriculturi ecologice durabile și a ecosistemului; • Oportunități de valorificare a energiei alternative (energia eoliana este cea mai accesibilă dintre energiile regenerabile); • Realizarea unei campanii de salubritate/curățenie anuală a căilor de comunicații, cursuri de apă etc; • Aspectul natural al zonei, suprafețe mari de pădure apropiate de tipul natural fundamental, mare diversitate a florei și faunei, potențial peisagistic deosebit; • Fond forestier (în stare bună, neafectat de boli, uscare sau poluare), sursă de resurse accesorii ale pădurii (cinegetice, ihtiologice, floră); • Acces la surse de apă importante, atât de suprafață cât și subterane; • Potențial pentru dezbateră sectorului de valorificare a plantelor 	<ul style="list-style-type: none"> • Practici forestiere necorespunzătoare; • Lipsa dotării suficiente/moderne pentru actualul sistem de gestionare a deșeurilor; • Înființarea, extinderea și îmbunătățirea rețelei publice de apă (captare, stații de tratare, alimentare); • Lipsa unui sistem public extins de canalizare în comună, iar gospodăriile care au fose septice sau bazine vidanjabile sunt foarte puține; • Număr de locuințe care sunt izolate termic este foarte redus; • Extinderea suprafețelor construite în defavoarea spațiilor verzi; • Lipsa unor amenajări ambientale substanțiale (parcuri, scuaruri); • Lipsa unui sistem adecvat de iluminat public ecologic, care să influențeze cât mai puțin viețuitoarele nocturne. • Inexistența lucrărilor de apărare contra inundațiilor; • Eroziunea solului prin gradul de torențialitate și lipsa amenajărilor; • Practici daunătoare mediului precum incendierea miriștirilor, a

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

<p>aromatice și medicinale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grad de poluare a solului și a aerului scăzut; • Nu exista factori de poluare industriali majori pe teritoriul comunei; • Utilizarea pe scară redusă a îngrășămintelor chimice pentru agricultura de subsistență; • Extinderea și îmbunătățirea rețelei publice de apă (captare, stații de tratare, alimentare); • Extinderea și îmbunătățirea rețelei publice de apă uzată (canalizare, stații de epurare); • Sistem adecvat de gestionare a deșeurilor; • Colectarea selectivă a deșeurilor funcțională pe raza celor 4 localități; • Compostarea la sursa/gospodărie a deșeurilor biodegradabile; • Experiență în accesarea fondurilor cu finanțare europeană, guvernamentală, locală. 	<p>resturilor vegetale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suprafețe de pășuni și fânețe neutilizate în mod tradițional (abandonate); • Neutilizarea soiurilor vechi tradiționale de plante, pomi fructiferi, animale; • Lipsă certificare a unor agenți economici în practicarea agriculturii ecologice și a obținerii unor produse tradiționale; • Lipsă infrastructură monitorizare permanentă a factorilor de mediu de către autoritățile locale; • Lipsa infrastructurii și transportului alternativ nepoluant; • Lipsesc modalități de producere a energiei alternative; • Acces limitat la tehnologie înaltă și rezultate ale activităților de cercetare-dezvoltare pe linie de mediu; • Inexistența parteneriatelor public-privat privind finanțarea de mediu; • Alocare redusă de resurse financiare și umane în bugetul local; • Slaba conștientizare a populației și a agenților economici în problematica protecția mediului.
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> • Tipul de clima se încadrează în climatul temperat continental, cu efecte microclimatice secundare conferite de formele de relief; • Existența unei politici naționale de promovare a protecției mediului; • Existența fondurilor structurale alimentate prin bugetul Uniunii Europene pentru dezvoltarea zonelor rurale și protecția mediului înconjurător (împădurirea terenurilor degradate, eliminarea eroziunii și curățirea cursurilor de apă, conservarea biodiversității, promovarea agriculturii ecologice, gestionarea deșeurilor reciclabile); • Existența unor programe cu finanțare nerambursabilă pentru extinderea și modernizarea 	<ul style="list-style-type: none"> • Calamități naturale (temperaturi extreme, secetă, fenomene meteo extreme); • Neutilizarea/utilizarea cu dificultate a fondurilor nerambursabile (datorită dificultăților de accesare) pentru dezvoltarea zonelor rurale și protejarea mediului, nerealizarea proiectului privind sistemul public de alimentare cu apa și canalizare, poluarea apelor și solurilor; • Reducerea investițiilor publice în infrastructură ca urmare a crizei economico-financiare; • Orientarea programelor europene și guvernamentale spre alte zone considerate prioritare; • Exploatarea forestieră necontrolată cu consecințe grave asupra eroziuni

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

<p>sistemelor de apă și apă uzată;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența unor programe cu finanțare nerambursabilă pentru reabilitarea termică a locuințelor; • Posibilitatea extinderii zonelor verzi; 	<p>solului și alunecărilor de teren etc.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Braconaj și recoltare necontrolată a resurselor pădurii; • Supraexploatarea sistemului de furnizare a apei potabile; • Creșterea necontrolată a traficului vehiculelor cu consecințe adverse asupra emisiilor în aer; • Creșterea economică poate avea ca rezultat creșterea presiunii asupra mediului; • Participare civică scăzută din partea comunității; • Existența unor familii care trăiesc la limita subzistenței datorită veniturilor scăzute sau inexistente; • Estomparea tradițiilor și cunoștințelor locale odată cu trecerea timpului; • Preluarea unor „importuri” în locul tradițiilor, comportament comunist la nivelul comunității; • Deplasarea forței de muncă locale în afara comunei și în afara granițelor țării;
--	--

3.10 TURISM

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Pe arealul comunei se găsesc obiective turistice, religioase și cultural-istorice de valoare națională; • Existența pe raza comunei a 4 altare de credință ortodoxă, 2 de cult pentecostal, 1 de cult baptist; • Prezența pe raza comunei în localitatea Copăcele a unui muzeu etnografic cu specific ucrainean; • Bibliotecă comunală, care oferă punct BIBLIONET prin intermediul căruia, este acordat acces gratuit la internet pentru toată populația comunei; • Existența a 4 cămine culturale; • 	<ul style="list-style-type: none"> • Resurse financiare locale insuficiente; • Căminul Cultural Ruginosu nemodernizat; • Investiții autohtone sau străine foarte mici; • Absența unei strategii de dezvoltare locală pentru zona turistică; • Lipsa firmelor agroturistice autentice autorizate; • Insuficiența de personal calificat; • Lipsa unei tabere de acreditare pentru elevi; • Număr redus al spațiilor de cazare corespunzătoare unei zone turistice de peisaj; • Lipsa unui „brand” local.
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea și adaptarea serviciilor turistice pentru noile tipuri 	<ul style="list-style-type: none"> • Legislație în continuă modificare; • Mentalități de indiferență față de

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

<p>de cereri;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizarea unor investiții în agrement (trasee pentru ATV-uri și biciclete, dezvoltarea turismului terestru, etc.) • Înființarea unor pensiuni agroturistice autentice; • Valorificarea mai intensă a potențialului turistic al zonei; • Utilizarea programelor de finanțare ale Uniunii Europene; • Amenajarea unor case de vacanță în parteneriat public privat; • Consolidarea poziției în circuitul turistic național; • Amenajarea de locuri de campare; 	<p>mediu în general și față de patrimoniul turistic în special;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poluarea mediului prin practicarea unui turism „neecologic” din partea unor vizitatori; • Slaba infrastructură de bază; • Preluarea unor „importuri” în locul tradițiilor locale; • Irosirea unor șanse de accesare a fondurilor europene; • Degradarea de drumuri județene.
---	--

3.11 ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența personalului tânăr cu studii superioare în instituțiile publice; • Implicarea activă a instituțiilor publice - primăria, în problemele comunității; • Deschiderea administrației actuale către investiții; • Existența logisticii necesare desfășurării în bune condiții a activității instituțiilor publice; 	<ul style="list-style-type: none"> • Legislație insuficient cunoscută de către personalul din instituțiile publice, ca urmare a numărului mare de schimbări legislative; • Insuficientă comunicare între instituțiile publice; • Aplicarea legilor, uneori în moduri diferite, ca urmare a necorelării normelor metodologice; • Interpretări eronate privind impozitele și taxele, în unele cazuri;
Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea sentimentului de apartenență la comunitate; • Creșterea autonomiei locale în actul administrativ; • Posibilitatea accesării de fonduri guvernamentale și europene pentru organizarea de sesiuni de instruire pe diverse domenii de activitate; • Implementarea de proiecte de mediatizare a legislației; • Aplicarea principiului transparenței în activitatea instituțiilor publice; 	<ul style="list-style-type: none"> • Practicarea unor politici discriminatorii în alocarea resurselor locale; • Nemulțumiri manifestate de către populație generate de măsurile economice și sociale luate de Guvern; • Convulsii sociale; • Riscul eșecului în realizarea și finalizarea unor proiecte; • Refuzul achitării unor taxe și impozite.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

CAPITOLUL IV VIZIUNEA ȘI DIRECȚIILE STRATEGICE DE INTERVENȚIE

4.1 VIZIUNEA DE DEZVOLTARE

Strategia de dezvoltare durabilă este un document destinat să orienteze utilizarea resurselor și valorificarea oportunităților din mediul socio-economic în scopul dezvoltării durabile a comunei.

Conceptul de dezvoltare durabilă desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică pe termen lung, al căror fundament îl reprezintă asigurarea unui echilibru între sistemele socio-economice și elementele capitalului natural.

Strategia de dezvoltare locală reprezintă un instrument ce permite adaptarea și reacția la condițiile cadru în schimbare a economiei. Strategia este în același timp permisă pentru accesarea mijloacelor de finanțare, în acest scop fiind necesară o prioritizare a proiectelor de dezvoltare ale comunei.

Aplicarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Comunei Copăcele se face în cooperare intercomunitară, urmărindu-se dezvoltarea zonală a comunităților învecinate este una simbolică, în care fiecare participant are de câștigat.

O prioritate a Comunei Copăcele o reprezintă rezervarea culturii rurale și creșterea calității vieții. Tocmai din acest motiv, un nou cadru de cooperare s-a dezvoltat prin intermediul Grupului de Acțiune Locală „Țara Gugulanilor”, o asociație nonguvernamentală formată din 18 membri reprezentând tot atâtea primării. Asociația acoperă un teritoriu identificat cu numele „Țara Gugulanilor” care include 18 primării. Aceasta cooperare intercomunitară pornește de la caracterul cvasi-rural al comunităților implicate. În plus, pentru a asigura o dezvoltare echilibrată, organizațiile publice și cele private au roluri de egală importanță, în această relație de cooperare participând atât administrațiile publice locale cât și companiile private din zonă și organizațiile nonguvernamentale. Numai într-un astfel de cadru complex pot fi analizate toate provocările cu care se confruntă teritoriul acestor Comunități și pot fi abordate unitar în inițiativele care să conducă la dezvoltarea durabilă și echilibrată a acestora.

Plecând de la acest caracter simbiotic al relațiilor intercomunitare în interiorul localităților învecinate, analizând atu-urile și punctele slabe ale Comunei Copăcele, a fost formulată viziunea de dezvoltare și direcțiile strategice de acțiune.

4.2 DIRECȚII STRATEGICE DE DEZVOLTARE

Misiunea strategiei este dezvoltarea sustenabilă a comunei în scopul creșterii calității vieții cetățenilor săi într-un mediu prosper, participativ și sănătos. Astfel, s-au conturat următoarele direcții de dezvoltare:

4.2.1 Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor publice

Pentru a realiza viziunea propusă, una din componentele vitale ale dezvoltării Comunei Copăcele este reprezentată de infrastructură. Aceasta se referă nu doar la rețeaua de utilități publice ci și la infrastructura socială, de educație și sănătate necesare creșterii calității vieții.

Orice demers de dezvoltare depinde de o infrastructura funcțională. Indiferent de profilul economic al unei comunități, componenta de infrastructură și de accesibilitate/mobilitate reprezintă o baza sănătoasă pentru orice tip de dezvoltare.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Această direcție strategică de dezvoltare vizează infrastructura în integralitatea sa, și anume:

- Infrastructura de accesibilitate/mobilitate (infrastructura rutieră, transport public, siguranța circulației, etc.)
- Infrastructura de utilități (alimentare cu apă, canalizare, energie electrică, gaze naturale, telecomunicații, salubritate, etc.)
- Infrastructura socială (educație, cultură, asistență socială, sănătate, siguranță publică, intervenții în situații de urgență, etc)

Totodată, include intervențiile necesare pentru asigurarea unui nivel ridicat de calitate al factorilor de mediu la nivelul localității.

Pentru realizarea dezideratului de dezvoltare a infrastructurii și protecție a mediului înconjurător sunt propuse următoarele acțiuni:

- Dezvoltarea infrastructurii rutiere
- Extinderea și modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare
- Managementul eficient al mediului
  - Creșterea gradului de utilizare a resurselor regenerabile și a nivelului de eficiență energetică.

4.2.2 Creșterea capacități instituționale a primăriei

Dezvoltarea locală și furnizarea serviciilor publice depinde de creșterea capacității instituționale a primăriei și de dezvoltare a acestei capacități, ce se reflectă în guvernantă, managementul resurselor și organizare internă.

În acest sens, se va pune accent pe două acțiuni principale:

- Întărirea capacității instituționale;
- Managementul fiscal;

4.2.3 Dezvoltarea economica

Un mediu economic competitiv, care să valorifice avantajele și oportunitățile specifice Comunei Copăcele, reprezintă o condiție esențială pentru asigurarea dezvoltării durabile a comunității locale. Inițiativele destinate să susțină mediul local de afaceri trebuie să se înscrie în măsurile care vizează dezvoltarea unitară și echilibrată a tuturor localităților din comună și să se raporteze inclusiv la direcțiile de acțiune stabilite la nivelul GAL-ului Țara Gugulanilor.

Având în vedere aceste aspecte, cea de-a doua direcție strategică de dezvoltare durabilă a Comunei Copăcele constă în facilitarea dezvoltării economice.

Atingerea acestui deziderat necesită orientarea resurselor și a eforturilor locale în următoarele direcții:

- Crearea unui cadru instituțional favorabil dezvoltării antreprenoriatului;
- Protejarea și valorificarea potențialului agricol și a patrimoniului natural;
- Dezvoltarea turismului.

Acțiunile propuse pentru realizarea acestui demers strategic sunt:

- Dezvoltarea antreprenoriatului;
- Creșterea competitivității operatorilor economici, indiferent de profilul acestora;
- Dezvoltarea sectorului serviciilor și a activităților non agricole în localitate.
-

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

4.2.4. Creșterea calității vieții

Un element important în strategia de dezvoltare a Comunei Copăcele trebuie să îl constituie asigurarea unui nivel ridicat al calității vieții pentru membrii comunității.

Realizarea acestui obiectiv se bazează pe:

- Serviciile publice-mobilitate, managementul deșeurilor, siguranța publică, intervenții în situații de urgență, etc;
- Serviciile sociale de sănătate;
- Procesul educațional;
- Inițiative culturale și ale societății civile.

În cadrul acestei direcții strategice au fost formulate următoarele acțiuni:

- Creșterea calității procesului educațional;
- Facilitarea integrării persoanelor aflate în situații de risc;
- Formare profesională;
- Dezvoltarea serviciilor de sănătate și asistență socială;
- Promovarea culturii.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

CAPITOLUL V PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

5.1 DIRECȚII DE DEZVOLTARE, OBIECTIVE ȘI MĂSURI PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

Operaționalizarea principalelor direcții din strategie se fac în baza unui plan de acțiune care intră în responsabilitatea părților interesate: primar, consiliul local, locuitorii comunei, organizații non-guvernamentale, companii, persoane fizice autorizate.

Fiecare dintre măsurile propuse vor fi implementate printr-un singur proiect sau printr-o serie de proiecte finanțate din surse proprii sau atrase de la bugetul județean/național sau fonduri structurale și alte instrumente financiare ale Uniunii Europene.

Administrația publică locală are sarcina de a monitoriza în permanență oportunitățile de finanțare și în funcție de caracteristicile fiecărei surse în parte poate aborda printr-o cerere de finanțare una sau mai multe măsuri.

Direcții de dezvoltare	Obiective/Acțiuni	Măsuri/Proiecte
1. Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare și protecția mediului înconjurător	Obiectiv 1.1 Dezvoltarea infrastructurii rutiere	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea rețelei stradale în raport cu factorii determinanți, relațiile de interconținere și condițiile locale de tipul: evoluția fondului construit, creșterea economică a comunei, programe de dezvoltare a comunei; • Reabilitarea/ extinderea străzilor, în principal a celor secundare, aflate într-o stare evidentă de degradare; • Modernizarea căilor de acces către locuințele comunelor și zonele rezidențiale nou construite; • Amenajarea și sistematizarea intersecțiilor între drumurile principale și cele secundare; • Modernizarea arterelor componente, inclusiv prin extinderea realizării de trotuare pentru pietoni și piste de bicicliști acolo unde profilul arterei o permite în toate localitățile comunei. • Amenajare drumuri agricole • Amenajare drumuri forestiere
	Obiectiv 1.2 Extinderea și modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea alimentării cu apă și canalizare în localitățile Zorile și Ruginosu; • Amenajarea canalelor și șanțurilor colectoare de ape pluviale de pe

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

		<p>teritoriul comunei pentru prevenirea inundațiilor;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Extinderea infrastructurii în zonele rezidențiale nou dezvoltate; • Extinderea rețelelor de apă și canalizare în localitățile Copăcele și Ohaba-Mâtnic; • Extinderea și modernizarea rețelei de iluminat stradal.
	<p>Obiectiv 1.3 Creșterea capacității instituționale a primăriei</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea managementului de proiect în primărie, pe suportul unui curs de pregătire și a unui manual de implementare; • Dezvoltarea obiectivelor, atribuțiilor și procedurilor de lucru pe fiecare structură formală din primărie; • Publicarea pe internet a studiilor de impact mai înainte de luarea unor decizii majore privind dezvoltarea locală; • Elaborarea unui ghid de participare cetățenească la elaborarea, dezbateră și aprobarea bugetului local; • Programe de perfecționare profesională/instruire vocațională pentru personalul primăriei; • Executarea obligațiilor restante datorate de contribuabili pentru perioada 2021-2027, conform codului de procedura fiscală; • Introducerea unui sistem digital a „dosarului contribuabilului” precum și a „Nivelului operativ al executării silite”, prin care să se gestioneze informatic dosarul de executare silite; • Creșterea numărului de verificări având ca obiect situația fiscală a persoanelor juridice și PFA. • Fixarea indicatorilor de risc fiscal pentru determinarea profitului de risc fiscal al contribuabililor –persoane juridice și persoane fizice; • Pregătirea personalului privind tehnicile/metodele de control fiscal; • Cooperarea cu oficiul de cadastru și publicitate imobiliară Caraș-Severin

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

		<p>pentru actualizarea datelor privitoare la persoanele fizice și juridice care dețin proprietăți imobiliare, indiferent de starea acestor imobile (construcții finisate sau în curs de realizare, terenuri, etc.). Acest lucru va permite și o corelare între Registrul Electoral, Registrul Agricol și Registrul de evidență al taxelor și impozitelor;</p>
	<p>Obiectiv 1.4 Furnizarea de servicii publice diverse și de calitate</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Actualizare PUG, cu fixarea unor reguli clare de design urban, ce urmăresc păstrarea patrimoniului arhitectonic local; • Furnizarea de servicii publice (apă, salubritate, canal) prin mijloace electronice pentru persoane fizice și juridice. • Organizarea periodică de consultări publice ale societății civile cu privire la proiectele de dezvoltare ale Comunei Copăcele. • Înființarea SPCLEP. • Modernizarea de baze materiale a SVSU Copăcele • Derularea unor campanii de prevenire și combatere a infraționalității.
	<p>Obiectiv 1.5 Managementul eficient al mediului</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Implementarea Sistemului Integrat de Management al Deșeurilor în comuna Copăcele și în județul Caraș-Severin. • Ecologizarea terenurilor afectate de depozitarea ilegală a deșeurilor de orice fel; • Continuarea derulării de campanii de informare și conștientizare a populației privind importanța colectării selective a deșeurilor. • Monitorizarea și întreținerea lucrărilor existente la nivelul cursurilor de apă clasificate și neclasificate din comună în vederea limitării efectelor eroziunii, degradării malurilor și a albiilor. • Respectare instrucțiunilor/măsurilor din amenajamentul Silvic și Pastoral al comunei Copăcele.

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

	<p>Obiectiv 1.6 Creșterea gradului de utilizare a resurselor regenerabile și a nivelului de eficiență energetică</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Parteneriat public-privat pentru construcția unei centrale electrice cu panouri solare. • Eficientizarea energetică a sistemului de iluminat public prin valorificarea resurselor regenerabile și implementarea de soluții care asigură reducerea consumului de energie. • Reabilitarea termică și creșterea gradului de independență energetică a clădirilor publice; • Acordare unor facilități (inclusiv prin concesionarea suprafețelor de teren necesare), agenților economici locali care realizează investiții în echipamente și instalații de tip B.A.T. pentru generarea de energie curată în vederea susținerii activității de producție și servicii; • Facilitarea accesului populației, inclusiv prin activități de informare, la programe și finanțări prin care se susțin investițiile individuale, de mică anvergură în echipamente de producere a energiei electrice/termice din surse curate. • Valorificarea terenurilor neutilizate/neluate în cultură.
<p>2.Dezvoltarea economică armonioasă a comunei</p>	<p>2.1 Crearea unui cadru instituțional favorabil dezvoltării antreprenoriatului</p>	<ul style="list-style-type: none"> - susținerea parteneriatelor de tip public-privat; - Implementarea unei strategii de atragere a investițiilor în comună, în primul rând prin asigurarea infrastructurii de bază; - Acordarea de facilități, conform legilor în vigoare, investitorilor; - sprijinirea dezvoltării micilor producători locali; - susținerea activităților de promovare a produselor și serviciilor agenților economici locali; - publicarea planului de urbanism general și zonal pe pagina de internet a primăriei, astfel încât investitorii să aibă acces la informații ce privesc tendințele de dezvoltare a localității.
	<p>Obiectiv 2.2 Creșterea</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sprijinirea tinerilor fermieri. • Stimularea procesului de asociere a

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

	competitivității sectorului agricol	<p>producătorilor agricoli și crescătorilor de animale pentru creșterea competitivității acestor activități economice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Susținerea implementării unor forme de agricultură ecologică. • Stimularea modernizării exploatațiilor agricole prin achiziționarea de utilaje și echipamente performante. • Parteneriat public-privat pentru derularea unui program care asigura consultanță agricolă.
	Obiectiv 2.3 Dezvoltarea sectorului serviciilor și a activităților non- agricole în localitate	<ul style="list-style-type: none"> • Susținerea de activități de informare și instruire în vederea dezvoltării unei culturi antreprenoriale în rândul agenților economici locali; • Sprijinirea implementării standardelor internaționale în domeniul calității;
1. Dezvoltarea turismului și a sectorului de agrement	Obiectiv 3.1 Dezvoltarea infrastructurii turistice, de agrement și petrecere a timpului liber	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea unui plan de acțiune și cooperare între primăria Copăcele cu Bisericile din Copăcele și operatori privați din comună pentru promovarea în turism a specificului național: arta culinară, arta populară și arta muzicală. • Pe această bază se va realiza un parteneriat public-privat de management al activităților culturale în Comuna Copăcele. • Reabilitarea/restaurarea clădirilor de patrimoniu din comună. • Înființarea de baze sportive în localitățile componente. • Amenajarea de parcuri și locuri de joacă. • Amenajarea de spații de agrement și petrecere a timpului liber.
	Obiectiv 3.2 Diversificarea și creșterea calității serviciilor turistice	<ul style="list-style-type: none"> • Stimularea dezvoltării sectorului de servicii turistice și de agrement; • Organizarea de evenimente cultural-artistice și sportive cu impact regional, național și internațional; • Susținerea inițiativelor de afaceri vizând accesul la modalități alternative de agrement și petrecere a timpului liber.
4.Creșterea	Obiectiv 4.1	<ul style="list-style-type: none"> • Achiziția de dotări și echipamente

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

<p>nivelului vieții</p> <p>calității</p>	<p>Creșterea procesului educațional</p> <p>calității</p>	<p>de specialitate pentru unitățile de învățământ din comună;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprijinirea demersurilor de formare continuă ale cadrelor didactice; • Susținerea participării elevilor la competiții naționale sau internaționale; • Sprijinirea activităților extracuriculare, sportive și culturale;
	<p>Obiectiv 4.2 Facilitarea integrării persoanelor aflate în situații de risc</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Campanii de informare și conștientizare a categoriilor defavorizate privind necesitatea educației; • Implementarea unor programe privind educația incluzivă; • Acordarea de burse de sprijin pentru elevii care provin din medii defavorizate; • Asigurarea accesibilității persoanelor cu dizabilități în instituțiile publice;
	<p>Obiectiv 4.3 Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor de sănătate și asistență socială</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea locuitorilor comunei cu cadre medicale stabile(medic de familie, medic dentist,asistenți, farmacist etc.) • Sprijinirea acțiunilor de promovare a sănătății și educației pentru sănătate; • Renovarea și dotarea dispensarului din Zorile, Ohaba-Mâtnic și Copăcele; • Înființarea unui cabinet dentar la nivel de comună.
	<p>Obiectiv 4.4 Promovarea unei agende culturale diverse și atractive</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea artiștilor populari locali; • Sprijinirea activităților cultural artistice destinate adolescenților și tinerilor; • Susținerea activităților derulate de asociațiile și fundațiile culturale locale; • Definirea unei agende cultural locale; • Reabilitarea, modernizarea și dotarea Căminelor Culturale din localitatea Ruginosu .

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

SITUAȚIA

Proiecte de investiții prioritare realizate pentru perioada 2014-2020 și Programul pentru perioada 2021-2027, finanțate și propuse a fi finanțate din fonduri europene, guvernamentale și locale

Nr. crt.	Denumire proiect/obiectiv de investiții	Valoare proiect mii lei	Stadiu (studiu de fezabilitate /fezabilitate, proiect tehnic, anul de realizare)	Observații (orice informații relevante în legătură cu proiectul în cauză)
Proiecte / lucrări realizate				
1	Realizare foraj apă pentru animale pășune Gorondica pentru localitățile Zorile și Copăcele	57,0 mii lei	Buget local	Realizat 2015
2	Betonat Strada Cimitir Ohaba Mâtnic	42,0 mii lei	Buget local	Realizat 2015
3	Alimentare cu apă și energie electrică- Cimitir Copăcele		Buget local	Realizat 2015
4	Alimentare cu apă și energie electrică - Cimitir Ohaba Mâtnic		Buget local	Realizat 2015
5	Extindere iluminat cimitir Zorile	30,00 mii lei	Buget local	Realizat 2015
6	Dotare Comuna Copăcele cu un buldo - excavator și remorcă	390,66 mii lei	Buget local	Realizat 2015
7	Elaborare Amenajament Silvic	45,291 mii lei	Buget local Contract 572/2015- Amenajament Silvic	Finalizat în anul 2015-2016;
8	Elaborare Amenajament pastoral	22,599 mii lei	Buget local Contract 2801/2016- Amenajament pastoral-	Finalizat în anul 2016
9	Realizare brânșamente alimentare cu apă în localitățile	321,415 mii lei	PT	Finalizat 2016

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

	Copăcele și Ohaba Mâtnic			
10	Realizare bransamente la canalizare în localitățile Copăcele și Ohaba Mâtnic	216,104 mii lei	PT	Finalizat 2016
11	Modernizare drumuri localitatea Zorile	541,601 mii lei	PT305/2014	Recepționat 2015
12	Modernizare DC 7 Cornuțel-Ruginosu	533,645 mii lei	PT 306/2014	Recepționat 2015
13	Pavare alei pietonale Copăcele -I	187,431 mii lei	Buget local PT 6/2016	Recepționat 2016
14	Pavare alei pietonale Ohaba Mâtnic	226,649 mii lei	Buget local PT 10/2017	Recepționat 2017
15	Pavare alei pietonale Copăcele -II	168,080 mii lei	Buget local PT 23/2018	Recepționat 2018
16	Reabilitare și dotare Școala Gimnazială comuna Copăcele	542,151 mii lei	PT - 2017	Recepționat 2019
17	Reabilitare străzi, sat Ohaba Mâtnic, și Copăcele, com. Copăcele	2.568,126 mii lei	SPF, 2014, PT 16/2016	Recepționat 2019
18	Asfaltare strada Lenia, sat Zorile, com. Copăcele	413,026mii lei	Buget local SPF, 2014, PT 1/2017	Recepționat 2018
19	Asfaltare strada Slaveni loc. Zorile, com Copăcele	474,881 mii lei	Buget local PT 2/2017	Recepționat 2018
20	Reabilitare, modernizare și dotare așezământ cultural Ohaba Mâtnic	765,019 mii lei	835/2014	Recepționat 2017. Recepția finala 2019
21	Lucrări de intervenție și plombare DC 7 Ruginosu-Cornuțel	70,311 mii lei	Buget local 2309/2019	Recepționat 2019
22	Construire magazie alipită la Căminul Cultural Ohaba Mâtnic	166,029 mii lei	Buget local /2019	Recepționat 2020
23	Pavare alei pietonale zona Biserica ortodoxă Ohaba Mâtnic	70,450 mii lei	Buget local 1102/2020	Recepționat 2020
24	Pietruire drum Ruginosu-Cimitir	8 mii lei	Buget local	Realizat etapa I- 2019
25	Reparații drum Copăcele - Cimitir		Buget local	Realizat Etapa I
26	Reparații pod Slaveni -inundații 2019	4 mii lei	Situația de lucrări	Realizat
27	Confecționare/ achiziții containere pentru colectare	3 mii lei	Buget local	Realizat 19 puncte de colectare

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

	selectivă a deșeurilor			selective PET, sticla
28	Construire pod betonat aval localitatea Ruginosu	40.mii lei	Buget local	Realizat
29	Sprijinirea tinerilor fermieri în accesarea de fonduri europene din localitățile Copăcele, Ohaba Mâtnic, Zorile și Ruginosu	4 proiecte a 40 000 Euro fiecare(160 000 Euro)	Fonduri Europene	Realizat
Proiecte/ lucrări în execuție				
1	Reabilitare, modernizare și dotare Cămin cultural Zorile	581,382 mii lei	Buget local	În execuție, termen PIF 2020
2	Realizarea sistemului de alimentare cu apă a localității Zorile	2.526,418 mii lei		În execuție, realizat 98%
3	Elaborare Plan Urbanistic General comuna Copăcele	150,000 mii lei	Buget local Plan Urbanistic General comuna Copăcele	În derulare/execuție
4	Reparații străzi interioare 0,85 km(Străzile Slaveni, Pohari, Podena) 3 podețe, decolmatare pârau Slaveni- 2 km,rigole -1 km, drumuri agricole – 2 km- afectate de inundații în localitatea Zorile	152,488 mii lei	În finanțare Fonduri - inundații	În execuție
5	Decolmatare și reprofilare mal pârau Capra, com Copăcele	15,125 mii lei	În finanțare Fonduri - inundații	Execuție- Tr IV -2020
6	Refacere drum pietruit 0,5 km, Strada Marodi- Copăcele	7,561 mii lei	În finanțare Fonduri - inundații	Execuție Tr IV 2020
Proiecte depuse spre finanțare				
1	Reabilitare, modernizare și dotare dispensar medical Ohaba Mâtnic	610,971 mii lei	Proiect tehnic	Depus pentru finanțare
2	Creșterea eficienței energetice a sistemului de iluminat public în comuna Copăcele	447,250 mii lei	Dali- Proiect tehnic	Depus pentru finanțare
3	Investiții în infrastructura socială și de educație	150, 00 mii lei	Proiect tehnic	Depus pentru finanțare
4	Canalizare sat Zorile	2.812,429 mii lei	SF	Depus spre finanțare

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

5	Modernizare DC 9 Copăcele-Zorile, 3,11 km Extindere-Reabilitare, modernizare străzi loc. Zorile 4, 6 Km	8.112,377 mii lei	Proiect tehnic	Depus pentru finanțare
6	Sală de Sport loc. Copăcele		Aprobată finanțarea	În așteptare execuția
Proiecte/ lucrări propuse spre realizare				
1	Extindere alimentare cu apă Zorile și realizare brânșamente alimentare cu apă	1.255.592,80 0	Proiect finalizat 2020	Depunere spre finanțare 2021
2	Modernizare și dotare dispensar medical Zorile		Buget local 2021-2027	Pentru finanțare 2021
3	Reabilitare, modernizare, extindere și dotare sediul Primăriei Copăcele		2021-2027	Pentru finanțare 2021
4	Dotare primăria Copăcele cu un tractor + buldozer		2021-2027	Pentru finanțare 2021
5	Alimentare cu apă și canalizare sat Ruginosu și extindere canalizare sat Ohaba Mâtnic și Copăcele		2021-2017	Pentru finanțare 2021
6	Reabilitare amplasament/ clădire Muzeul Satului din localitatea Copăcele		2021-2017	Pentru finanțare 2021
7	Extindere modernizare străzi în localitățile Copăcele și Ohaba Mâtnic		2021-2017	Pentru finanțare 2021
8	Modernizare drumuri forestiere DF 1 Gorondica 3 km (Copăcele Zorile) si DF Pietroni 2 km (Ohaba Mâtnic).		2021-2027	Pentru finanțare 2021-2027
9	Modernizare drumuri agricole, Comuna Copăcele		2021- 2027	Pentru finanțare 2021-2027
10	Regularizare pârâu Slaveni loc Zorile		2021-2027	Pentru finanțare 2021-2027
11	Regularizare pârâu Vana Secaneasca- zona Ohaba Mâtnic aval- Copăcele		2021-2027	Pentru finanțare 2021-2027
12	Realizare amenajare locuir de joaca pentru copii in comuna Copacele (Copacele, Ohaba Mitnic, Ruginosu si Zorile)		2021-2027	Pentru finanțare 2021-2027

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

13	Documentatie silvomediu		2021-2027	Pentru finanțare 2021-2027
14	Alimentare/extindere gaze naturale in comuna Copacele		2021-2027	Pentru finanțare 2021-2027

P.Primar
BILANIN Ioan

5.2 ACTUALIZAREA PERIODICA A STRATEGIEI DE DEZVOLTARE

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Comunei Copăcele reprezintă un document necesar dezvoltării coordonate, coerente a teritoriului în ansamblul său. Din punct de vedere practic, strategia de dezvoltare reprezintă un instrument de coordonare a demersurilor de dezvoltare derulate de diferite persoane sau organizații.

Strategia de Dezvoltare Durabilă trebuie sa poată răspundă nevoilor de dezvoltare , nevoi ce evoluează în permanență.

Din acest motiv, actualizarea periodică a acestui document reprezintă o necesitate. În perspectiva unui proces de dezvoltare continuu. În acest sens, textul Strategiei de Dezvoltare durabilă trebuie sa fie în permanență accesibil către publicul larg. Această deschidere a administrației publice față de procesul de dezvoltare reprezintă o premisă pentru actualizarea eficientă a strategiei de dezvoltare.

Chiar și după adoptarea documentului de către Consiliul Local al Comunei Copăcele posibilitatea furnizării de sugestii și comentarii trebuie să rămână deschisă. În această manieră, administrația publică locală are la îndemână un instrument facil pentru a identifica modificarea nevoilor de dezvoltare în funcție de sugestiile de modificare venite din partea publicului larg.

Pe de alta parte, indiferent de nivelul de feed-back din partea publicului larg, executivul din cadrul Primăriei trebuie sa inițieze un proces de actualizare a strategiei de Dezvoltare Durabilă.

5.3 MONITORIZAREA/EVALUAREA PROCESULUI DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI

La baza procesului de actualizare periodica stă un proces continuu de monitorizare și evaluare a procesului de dezvoltare al Comunei Copăcele cât și pe teritoriile comunităților învecinate.

Strategia de dezvoltare durabilă a Comunei Copăcele va fi monitorizată prin intermediul unor rapoarte anuale elaborate de către Unitatea de Implementare a Strategiei din cadrul administrației publice locale. Raportul de monitorizare va include:

- Stadiul de implementare a diverselor componente incluse în portofoliul de mărimi incluse în Strategia de Dezvoltare Durabilă.
- Probleme identificate pe parcursul implementării strategiei.
- Propuneri de revizuire a strategiei, dacă este cazul.
- Alte aspecte relevante în cadrul procesului de implementare a strategiei de dezvoltare durabilă.

5.4 ACTUALIZAREA PERIODICĂ A LISTEI DE PROIECTE PRIORITARE

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

Un instrument de verificare periodică a legitimității și relevanței Strategiei de Dezvoltare Durabilă a localității este actualizarea periodică a listei de proiecte prioritare. La un interval de 12-18 luni, cade în sarcina executivului primăriei de a evalua fiecare proiect din lista de priorități pe baza unor criterii cum ar fi impactul estimat la nivelul comunei, posibilitatea de a atrage sursele de finanțare, orizontul de timp necesar pentru finalizarea investiției, etc. Pe baza analizei efectuate de executivul Primăriei, Consiliul Local ia decizia de menținere sau actualizare a listei de proiecte prioritare.

5.5 POTENȚIALE SURSE DE FINANȚARE NERAMBURSABILE

Pentru a atinge obiectivele propuse în cadrul Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Comunei Copăcele, este necesară îndeplinirea următoarelor condiții:

- Cunoașterea oportunităților de finanțare nerambursabile active, destinate mediului rural;
- Cunoașterea legislației din domenii orizontale, precum ajutorul de stat, achizițiile publice, protecția mediului;
- Implementarea de proiecte care corespund direcțiilor și obiectivelor propuse în Strategie;
- Evaluarea periodică și actualizarea tendințelor de dezvoltare locale, regionale, naționale sau chiar europene;

Obiectivele de dezvoltare a Comunei Copăcele, stabilite în Strategie, pot fi îndeplinite atât prin finanțare disponibilă la nivel local, cât și prin accesarea de finanțări nerambursabile naționale și europene, pe baza unor proiecte concrete.

Fondurile structurale și de coeziune sunt instrumente financiare ale Uniunii Europene (UE), gestionate de Comisia Europeană și care acționează în scopul diminuării disparităților de ordin economic și social existente între regiunile Uniunii.

Sunt sprijinite investițiile în educație, cercetare, agricultură, infrastructură de bază, dezvoltarea IMM-urilor și dezvoltarea zonelor rurale.

BIBLIOGRAFIE

- „Cadrul Strategic Comunitar pentru perioada 2014-2020”
- Monografiile localităților Copăcele, Zorile, Ohaba Mâtnic;
- „Metodologia privind planificarea dezvoltării regionale 2014-2020”-Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.
- „Recensământul general agricol 2010”, Institutul Național de Statistică , www.insse.ro;
- „Recensământul Populației și al Locuințelor”, din 2011 și 2020, Institutul Național de Statistică www.insee.ro;
- informații de pe site-ul Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice: www.mdrap.ro;
- Priorități de Dezvoltare Teritorială Națională în atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020 MDRAP, ;
- Strategia Europa 2020;
- Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030;
- <http://www.primariacopacele.ro>
- „Aspecte metodice privind cunoașterea geografică a comunității ucrainene din comuna Copăcele prin redactarea unei discipline opționale”.
- Studiu Agropedologic, comuna Copăcele;

Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Copăcele 2021-2027

- Amenajamentul silvic, comuna Copăcele;
- Amenajamentul pastoral, comuna Copăcele.

PRESEDINTE DE SEDINTA
IHNATIȘIN ION

P. SECRETAR GENERAL
DOMANEANTU ALEXANDRU IOAN

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, connected strokes.